

URZĄD STATYSTYCZNY
W KRAKOWIE

Raport kwartalny o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego

I kwartał 2013

MAŁOPOLSKI
OSRODEK BADAŃ
REGIONALNYCH

Kraków 2013

Opracowanie Urzędu Statystycznego w Krakowie

Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Zespół w składzie: Kinga Gorczowska
Marcin Marosz
Beata Osiewalska
Małgorzata Piwowarczyk
Marek Skuciński
Monika Wałaszek

pod redakcją Krzysztofa Jakóbika

Projekt okładki Marek Skuciński

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

Urząd Statystyczny w Krakowie
ul. Kazimierza Wyki 3
31-223 Kraków

Tel. (12) 415 60 11; Fax: (12) 361 01 91
E-mail: sekretariatuskrrk@stat.gov.pl

Opracowanie dostępne w Internecie
<http://www.stat.gov.pl/krak>

Spis treści

Rozdział 1. Podmioty gospodarcze	5
Rozdział 2. Finanse przedsiębiorstw	13
Rozdział 3. Nakłady inwestycyjne	17
Rozdział 4. Produkcja sprzedana przemysłu i budownictwa	21
Rozdział 5. Rynek pracy	25
Rozdział 6. Wynagrodzenia	32
Rozdział 7. Konsumpcja	36
Rozdział 8. Mieszkalnictwo	41
Rozdział 9. Turystyka	47
Rozdział 10. Skutki zimy 2012/2013	52

Contents

<i>Rozdział 1. Economic entities.....</i>	<i>5</i>
<i>Rozdział 2. Finances of enterprises</i>	<i>13</i>
<i>Rozdział 3. Investment outlays</i>	<i>17</i>
<i>Rozdział 4. Sold production of industry and construction</i>	<i>21</i>
<i>Rozdział 5. Labour market</i>	<i>25</i>
<i>Rozdział 6. Wages and salaries</i>	<i>32</i>
<i>Rozdział 7. Consumption.....</i>	<i>36</i>
<i>Rozdział 8. Housing.....</i>	<i>41</i>
<i>Rozdział 9. Tourism.....</i>	<i>47</i>
<i>Rozdział 10. The effects of winter 2012/2013</i>	<i>52</i>

Rozdział 1. Podmioty gospodarcze

Według stanu w końcu marca 2013 r., w ujęciu rocznym wzrosła liczba podmiotów gospodarki narodowej - rejestr REGON skupiał 344,1 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) z terenu województwa małopolskiego (wykres 1). W końcu I kwartału 2013 liczba podmiotów gospodarczych w stosunku do stanu w końcu I kwartału 2012 r. zwiększyła się o 3,4%, natomiast w stosunku do końca IV kwartału 2012 r. o 0,2%.

W sektorze prywatnym działało 336,0 tys. jednostek (wzrost o 3,4% r/r), czyli 97,7% ogółu podmiotów gospodarczych (o 0,1 p.proc. więcej niż przed kwartałem). Dominowały podmioty prowadzone przez osoby fizyczne, które według stanu w końcu I kwartału 2013 r. stanowiły 74,8% wszystkich zarejestrowanych firm prowadzących działalność gospodarczą, a ich liczba zwiększyła się w ujęciu rocznym o 2,4% osiągając poziom 257,3 tys. Rejestr REGON obejmował 86,8 tys. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej (wzrost w ciągu roku o 6,4%). Wśród nich działało 27,8 tys. spółek cywilnych (wzrost o 0,7%), 27,4 tys. spółek handlowych (wzrost o 10,3%), w tym 4,3 tys. z udziałem kapitału zagranicznego (wzrost o 7,0%). Liczba spółdzielni spadła o 0,5%, do 1,1 tys., natomiast liczba przedsiębiorstw państwowych nie zmieniła się w stosunku do stanu sprzed roku.

Tabl. 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w województwie małopolskim (stan na koniec okresu)

Okres		Ogółem		W tym			
				Sektor publiczny		Sektor prywatny	
		Liczba podmiotów	Dynamika ¹ (%)	Liczba podmiotów	Dynamika ¹ (%)	Liczba podmiotów	Dynamika ¹ (%)
2010	I-III	318784	110,7	7954	89,6	310830	111,3
	I-VI	324282	112,6	7958	89,6	316324	113,3
	I-IX	328867	114,2	7975	89,8	320892	114,9
	I-XII	331363	115,0	8020	90,3	323343	115,8
2011	I-III	332101	115,3	8002	90,1	324099	116,1
	I-VI	330958	114,9	8005	90,2	322953	115,7
	I-IX	332054	115,3	7982	89,9	324072	116,1
	I-XII	331595	115,1	8003	90,2	323592	115,9
2012	I-III	332889	115,6	7991	90,0	324898	116,4
	I-VI	336258	116,7	7989	90,0	328269	117,6
	I-IX	339274	117,8	8047	90,6	331227	118,6
	I-XII	343375	119,2	8108	91,3	335267	120,1
2013	I-III	344076	119,5	8029	90,4	336047	120,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

¹ Podstawa stała: I-III 2007 = 100

Tabl. 2. Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarki narodowej w województwie małopolskim

Okres		Liczba podmiotów		
		Nowo zarejestrowane	Wyrejestrowane	Przyrost / Ubytek
2010	I-III	8946	4374	4572
	IV-VI	9991	4596	5395
	VII-IX	9066	4533	4533
	X-XII	8380	5798	2582
2011	I-III	7824	7043	781
	IV-VI	8032	9167	-1135
	VII-IX	7797	6645	1152
	X-XII	6810	7070	-260
2012	I-III	7731	6340	1391
	IV-VI	7796	4502	3294
	VII-IX	8105	4424	3681
	X-XII	8966	4799	4167
2013	I-III	8146	7313	833

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

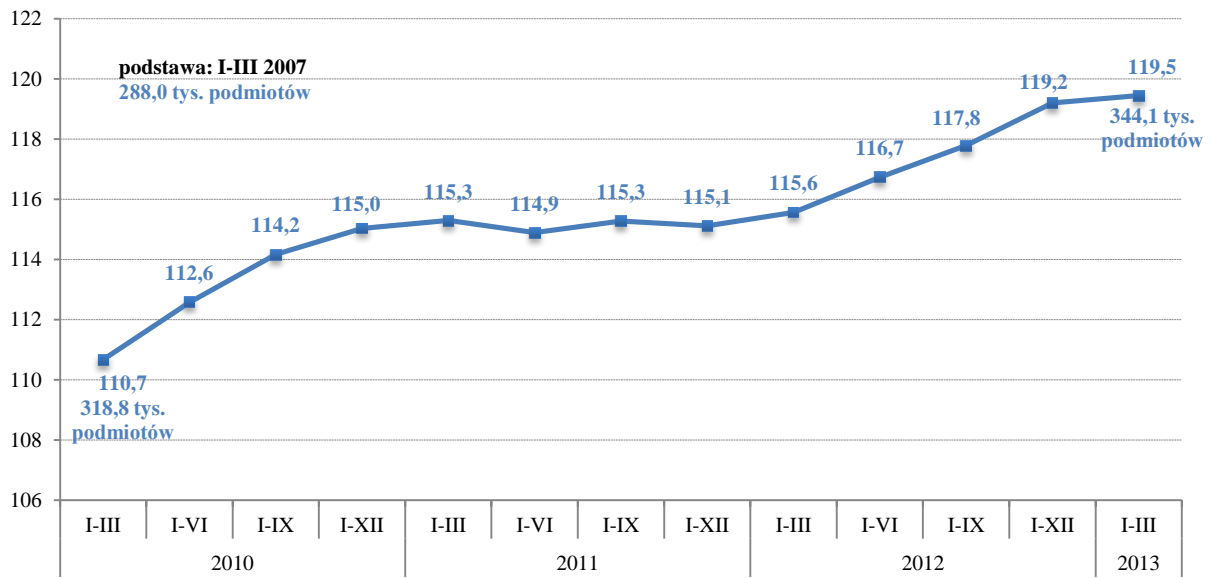
Ze względu na podstawowy rodzaj prowadzonej działalności najwięcej jednostek zarejestrowanych było w sekcjach: *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* (26,0% ogółu), *Budownictwo* (13,4%), *Przetwórstwo przemysłowe* (9,9%) oraz *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (8,9%), a także *Transport i gospodarka magazynowa* (6,5%). W ujęciu przestrzennym, podobnie jak w poprzednim kwartale, największą liczbę podmiotów odnotowano w Krakowie (35,4% ogółu), a także w powiatach: krakowskim, wadowickim, nowotarskim, nowosądeckim i oświęcimskim, najmniejszą zaś w powiatach: dąbrowskim, proszowickim i miechowskim.

Różnica między podmiotami nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi, która w okresie IV kwartał 2009 r. - III kwartał 2010 r. notowała wysokie wartości na tle ostatnich dwóch lat, w ostatnim kwartale 2010 r. przybrała niższą wartość. W I kwartale 2011 r. spadła do drugiego w kolejności, po I kwartale 2009 r. najniższego poziomu w przeciągu ostatnich trzech lat, II kwartał 2011 r. przyniósł zaś spadek do wartości ujemnej. W III kwartale 2011 r. różnica pomiędzy podmiotami nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi znów zanotowała wartość dodatnią, a w IV kwartale po raz kolejny w 2011 r. spadła poniżej zera. Wszystkie cztery kwartały 2012 r. przyniosły wartości dodatnie, wyższe z kwartału na kwartał. I kwartał 2013 roku przyniósł znów niską wartość, porównywalną z I kwartałem 2011 r. (tablica 2).

W okresie IV kwartał 2009 r. - III kwartał 2010 r. obserwowano zwiększoną dynamikę liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym. W IV kwartale 2010 r. dynamika osiągnęła poziom tylko o 0,8 p.proc. wyższy w stosunku do poprzedniego kwartału, a więc o wartość porównywalną z uzyskaną w III kwartale 2009 r. Po wahaniach

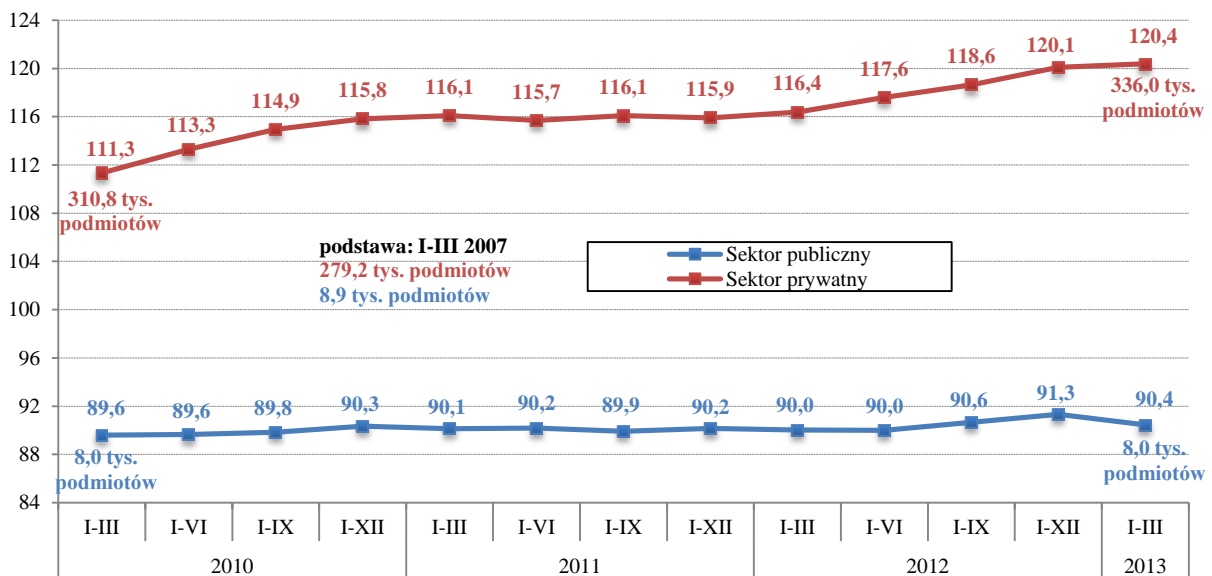
dynamiki w roku 2011, rok 2012 przyniósł wzrost dynamiki odpowiednio o 0,5 p.proc. w I kwartale, 1,2 p.proc. w II kwartale, 1,0 p.proc. w III kwartale oraz 1,4 p.proc w ostatnim, IV kwartale. Był on kontynuowany także w I kwartale 2013 r. (wzrost o 0,3 p.proc.; wykres 2).

Wykr. 1. Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim (stan na koniec okresu, podstawa stała: I-III 2007 = 100)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Wykr. 2. Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim według sektorów własności (stan na koniec okresu, podstawa stała: I-III 2007 = 100)

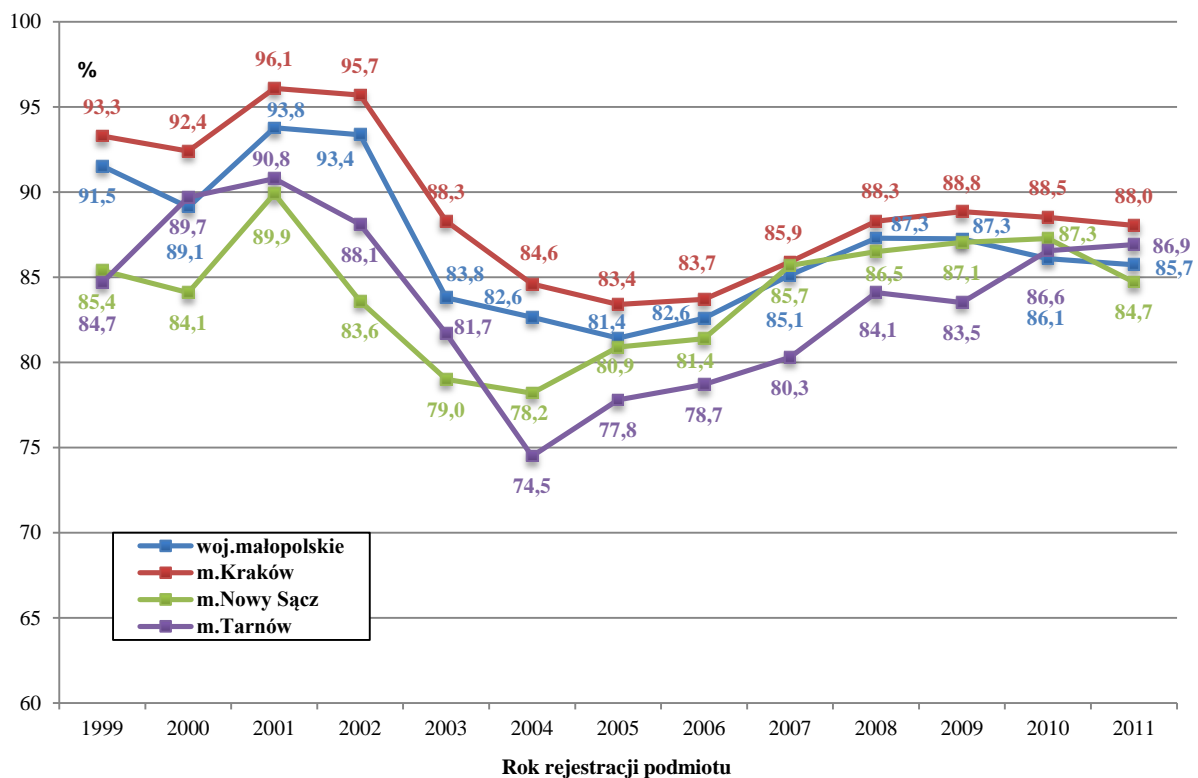

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Funkcja przeżycia określa prawdopodobieństwo przetrwania przez dany podmiot na rynku określonej liczby lat. Funkcja przeżycia dla podmiotów gospodarczych w Małopolsce została oszacowana metodą Kaplana-Meiera. Dla porównania na wykresach przedstawiono także dane na temat przeżywalności podmiotów w miastach na prawach powiatu: Tarnowie, Nowym Sączu i Krakowie.

Wskaźnik przeżycia pierwszego roku działalności dla podmiotów gospodarczych działających w województwie małopolskim spadł w 2012 r. w stosunku do roku poprzedniego o 0,4 p.proc. do poziomu 85,7%. Podobne wskaźniki liczone dla miast na prawach powiatu, Tarnowa wykazały z kolei wzrost w stosunku do stanu sprzed roku o 0,4 p.proc. Spadek wartości wskaźnika odnotowano natomiast w przypadku miasta Krakowa (o 0,5 p.proc.) i Nowego Sącza (o 2,6 p.proc.). W tym drugim przypadku wartość wskaźnika spadła więc poniżej wartości średniej dla całego województwa (wykres 3).

Wykr. 3. Wskaźnik przeżycia pierwszego roku działalności dla podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim

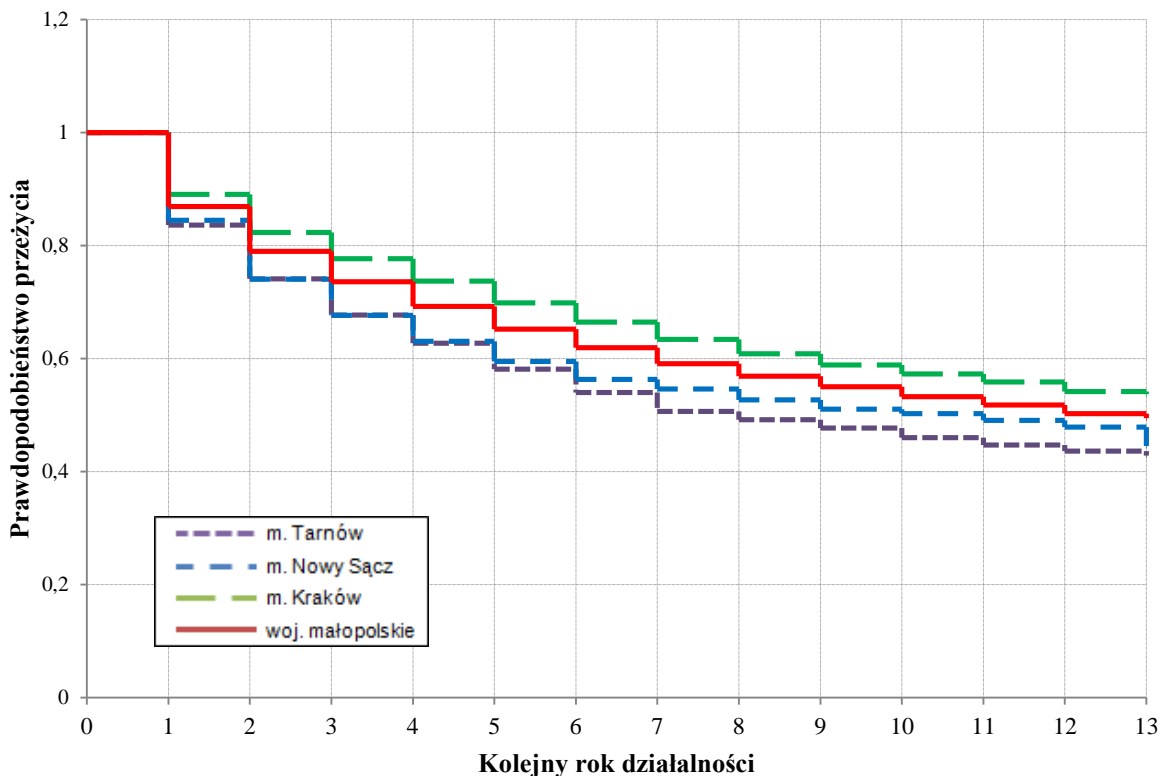

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Funkcja przeżycia podmiotów gospodarczych przedstawiona na wykresie 4 jako funkcja schodkowa pokazuje, że dla przedsiębiorstwa decydujące są pierwsze lata działalności. W przypadku podmiotów z województwa małopolskiego ogółem, po 4 latach

31% podmiotów nie jest już obecnych na rynku. Po kolejnych 4 latach, czyli po 8 roku działalności, liczba przedsiębiorstw spada o kolejne 12 p.proc., a po następnych 4 latach, czyli po 12 roku działalności, o dalsze 7 p.proc. Tym samym, po 12 latach działalności na rynku nadal obecna jest już tylko połowa przedsiębiorstw. Porównując podmioty działające w poszczególnych miastach Małopolski różnice w prawdopodobieństwie przeżycia podmiotów nie są znaczne. Aż do 4 roku działalności praktycznie nie ma różnicy pomiędzy prawdopodobieństwem przetrwania podmiotów prowadzących działalność w Tarnowie i w Nowym Sączu - różnica udziału podmiotów pozostających w kolejnych latach na rynku nie przekracza w tym okresie 1 p.proc. Od 4 roku nieco pewniejszym miejscem prowadzenia działalności staje się Nowy Sącz, a prowadzenie działalności gospodarczej w Tarnowie niesie za sobą największe ryzyko spośród wszystkich trzech analizowanych miast. Największe prawdopodobieństwo przetrwania mają z kolei podmioty zarejestrowane w Krakowie, których prawdopodobieństwo przetrwania już od pierwszego roku działalności jest nieco wyższe od średniej wojewódzkiej i utrzymuje się na tym poziomie przez cały badany okres.

Wykr. 4. Funkcja przeżycia podmiotów gospodarczych na rynku w województwie małopolskim ogółem oraz w miastach na prawach powiatu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Tabl. 3. Przeżywalność podmiotów w kolejnych latach aktywności na rynku w województwie małopolskim

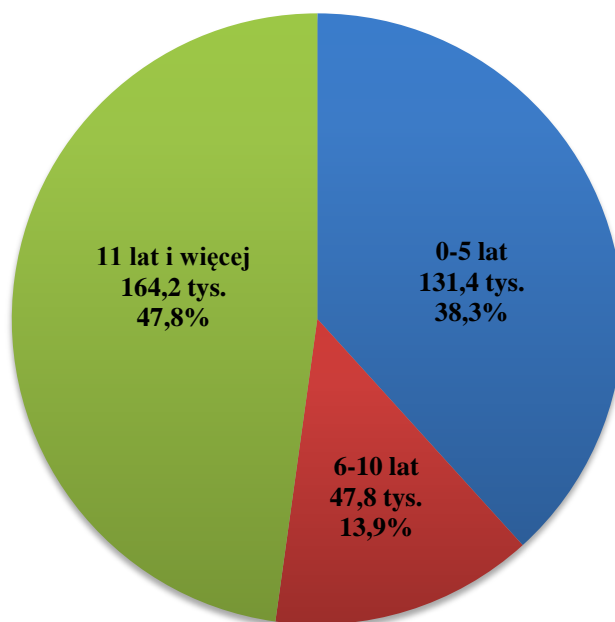
Wyszegolnienie	Nowo zarejestrowane przedsiębiorstwa	Wskaźnik przeżycia przedsiębiorstw (w procentach)													
		pierwszego roku	drugiego roku	trzeciego roku	czwartego roku	piątego roku	szóstego roku	siódmego roku	ósmego roku	dziewiątego roku	dziesiątego roku	jedenastego roku	dwunastego roku	trzynastego roku	
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
woj.	26240	91,5	84,7	81,6	79,1	74,1	70,1	65,2	62	59,6	57,6	56,5	53,4	52,2	
m. Kraków	9162	93,3	86	83,3	81,7	77,8	73,8	69,6	64,8	61,8	60,3	59,4	56	55,0	
m. Nowy Sącz	927	85,4	75,1	67,9	63,5	58,9	55,8	52,9	48,4	47,2	48	47,2	45,1	42,9	
m. Tarnów	1071	84,7	79,7	76,3	73,2	65,6	61,3	52,7	51,4	50,2	49	47,2	45,2	43,9	
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012		
woj.	25150	89,1	84,5	80	74,6	70	64,7	60,8	58,1	55,7	54,4	51,1	49,9		
m. Kraków	8310	92,4	88,9	87	82,7	78	73,5	67,8	64,3	62,3	61	57,5	56,3		
m. Nowy Sącz	864	84,1	74,1	69	63,3	60,3	55,8	53,4	51,9	48,8	47,8	45,1	42,8		
m. Tarnów	991	89,7	83,6	78,7	72,5	68,1	55,3	52,1	49,3	47,5	45,2	43,1	41,6		
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012			
woj.	19434	93,8	89,6	83,1	77,3	71,2	66,6	63,1	61	59,6	55,8	54,6			
m. Kraków	7265	96,1	93,9	89,1	83,6	78,6	73	68,2	66,7	65,3	61,9	60,8			
m. Nowy Sącz	730	89,9	80,4	73,6	67,8	64	59	57,7	56,8	55,8	52,7	51,4			
m. Tarnów	860	90,8	83,1	74,2	69,1	58,7	55,3	52,6	51,6	51	47,9	46,3			
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012				
woj.	16735	93,4	84,2	76,8	69,4	64,6	60,3	58,1	56,5	53,1	51,6				
m. Kraków	5863	95,7	88,2	80,4	73,4	68,1	61,7	60	58,7	55	53,4				
m. Nowy Sącz	622	83,6	71,1	63,5	57,7	53,5	51,3	50,5	49,7	47,1	44,7				
m. Tarnów	690	88,1	76,8	68,7	56,5	52,8	50	47,8	47,7	43,6	41,2				
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012					
woj.	20377	83,8	76	68,7	63,9	59,2	57	55,5	52,3	50,8					
m. Kraków	6668	88,3	80,2	73,2	67,7	61,9	60,3	58,5	55,5	54,0					
m. Nowy Sącz	735	79	71,4	64,1	60,4	57	53,9	51,8	49,4	46,5					
m. Tarnów	872	81,7	72,7	57,6	51,9	47,7	46,1	44,5	41,7	42,0					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012						
woj.	18650	82,6	73,4	67,5	63,4	60,3	58,5	55,3	53,7						
m. Kraków	6406	84,6	75,6	69,5	65,2	62,5	60,7	58,2	56,1						
m. Nowy Sącz	605	78,2	66,6	59,5	57	53,6	51,6	50,4	47,6						
m. Tarnów	728	74,5	64,0	58,2	54,0	51,2	50,3	47,5	46,3						

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012												
woj.	20564	81,4	71,2	65,7	62,4	59,7	56	53,8												
m. Kraków	6967	83,4	74,4	68,8	66,4	63,6	60,2	58,2												
m. Nowy Sącz	686	80,9	69,7	64,3	59,9	57,4	52,9	50,4												
m. Tarnów	809	77,8	65,1	57,8	54,9	52	47,7	45,5												
2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012													
woj.	24367	82,6	71,4	65,9	61,1	56,2	53,9													
m. Kraków	8199	83,7	74,1	70,1	66,3	61,5	59,0													
m. Nowy Sącz	846	81,4	68,7	61,5	55	49,5	46,6													
m. Tarnów	897	78,7	63,2	57,9	52,8	49,4	46,9													
2007	2007	2009	2010	2011	2012															
woj.	24119	85,1	75,1	68,3	61,6	58,1														
m. Kraków	7884	85,9	78,7	72,8	66,6	63,8														
m. Nowy Sącz	761	85,7	73,6	66,5	60,7	54,0														
m. Tarnów	930	80,3	68,4	61,6	56	50,8														
2008	2008	2009	2010	2011	2012															
woj.	27059	87,3	74,9	66,1	60,5															
m. Kraków	8711	88,3	78,4	70,4	65,6															
m. Nowy Sącz	943	86,5	71,9	61,2	53,4															
m. Tarnów	945	84,1	67,7	60,7	54,2															
2009	2009	2010	2011	2012																
woj.	31388	87,3	74,9	67,7																
m. Kraków	10170	88,8	78,5	71,9																
m. Nowy Sącz	1143	87,1	72,3	64,2																
m. Tarnów	1238	83,5	71	64,5																
2010	2010	2011	2012																	
woj.	36383	86,1	75,0																	
m. Kraków	11888	88,5	80,3																	
m. Nowy Sącz	1093	87,3	72,8																	
m. Tarnów	1243	86,6	75,8																	
2011	2011	2012																		
woj.	30667	85,7																		
m. Kraków	10013	88,0																		
m. Nowy Sącz	949	84,7																		
m. Tarnów	963	86,9																		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Struktura wiekowa przedsiębiorstw przedstawiona na wykresie 14 pokazuje, że 38,3% działających w Małopolsce podmiotów gospodarczych stanowią firmy, obecne na rynku nie dłużej niż pięć lat. Ich udział według stanu na koniec 2012 r. zwiększył się o 0,3 p.proc. w stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego (z 38,0%). Kolejny rok z rzędu w ujęciu rocznym zmniejszył się natomiast odsetek podmiotów działających 6-10 lat – stanowią one obecnie 13,9% ogółu wobec 15,0% przed rokiem i 16,1% dwa lata temu. Wzrósł natomiast udział przedsiębiorstw działających na rynku dłużej niż 11 lat, z poziomu 47,1% przed rokiem do 47,8% obecnie (wzrost o 0,7 p.proc.). Powyższa struktura świadczy to o nieco mniejszej w ostatnim czasie stabilności małopolskiego rynku, na którym mniejszej części podmiotów udaje się pomyślnie przejść przez początkowy okres swojej działalności (pierwsze 5 lat). Z drugiej strony większy obecnie udział podmiotów nowo powstałych i młodych świadczyć może o dużej przedsiębiorczości i aktywności ekonomicznej mieszkańców małopolski.

Wykr. 5. Podmioty gospodarki narodowej w województwie małopolskim według wieku (wiek podmiotów według daty powstania; stan na 31.XII.2011)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS z rejestru REGON

Rozdział 2. Finanse przedsiębiorstw

W I kwartale 2013 r. w województwie małopolskim badane przedsiębiorstwa osiągnęły mniej korzystne wyniki finansowe. Pogorszeniu uległ wynik finansowy na działalności gospodarczej (spadek o 16,6% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), wynik finansowy brutto i netto (spadek odpowiednio o 16,6% i 22,4%). Odnotowano poprawę wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (wzrost o 3,8% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego), jak również wzrost wyniku finansowego na pozostałej działalności operacyjnej o 8,5%. Mniejsza dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Odnotowano polepszenie wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz pogorszenie wskaźnika rentowności obrotu brutto i netto.

W I kwartale 2013 r. w województwie odnotowano wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na poziomie 1764,6 mln zł, co oznacza wzrost w ujęciu rocznym o 3,8%. Niższe przychody finansowe od kosztów finansowych wpłynęły na osiągnięcie ujemnego wyniku na operacjach finansowych w wysokości minus 217,7 mln zł, gorszego niż w I kwartale 2012 r., kiedy to odnotowano zysk na operacjach finansowych w wysokości 185,4 mln zł. W analizowanym okresie poprawił się wynik finansowy na pozostałej działalności operacyjnej osiągając wartość 110,0 mln zł.

Wynik finansowy na działalności gospodarczej osiągnął wartość 1656,8 mln zł. Badane przedsiębiorstwa odnotowały wynik finansowy brutto na poziomie 1657,7 mln zł (o 16,6% niższy), natomiast wynik finansowy netto osiągnął wartość 1335,1 mln zł (spadek o 22,4%).

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

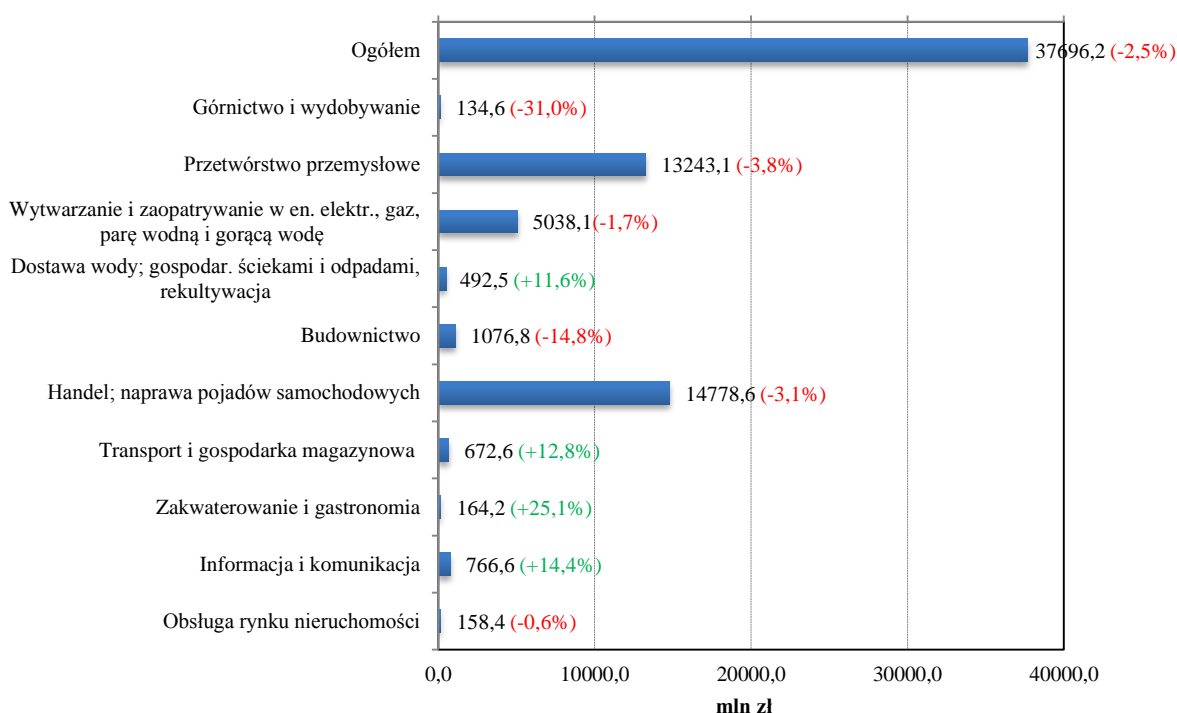
W I kwartale 2013 r. w przedsiębiorstwach odnotowano spadek o 2,5% przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów² w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego (wykres 6). Wzrost przychodów netto w ujęciu rocznym odnotowano m. in. w sekcjach: *Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja*

² Dane o wynikach finansowych przedsiębiorstw dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

(o 11,6%), *Informacja i komunikacja* (o 14,4%), *Transport i gospodarka magazynowa* (o 12,8%) oraz *Zakwaterowanie i gastronomia* (o 25,1%).

Spadek przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wystąpił m. in. w sekcjach: *Górnictwo i wydobywanie* (o 31,0%), *Budownictwo* (o 14,8%), oraz *Obsługa rynku nieruchomości* (o 0,6%).

Wykr. 6. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wybranych sekcjach PKD w I kwartale 2013 r..

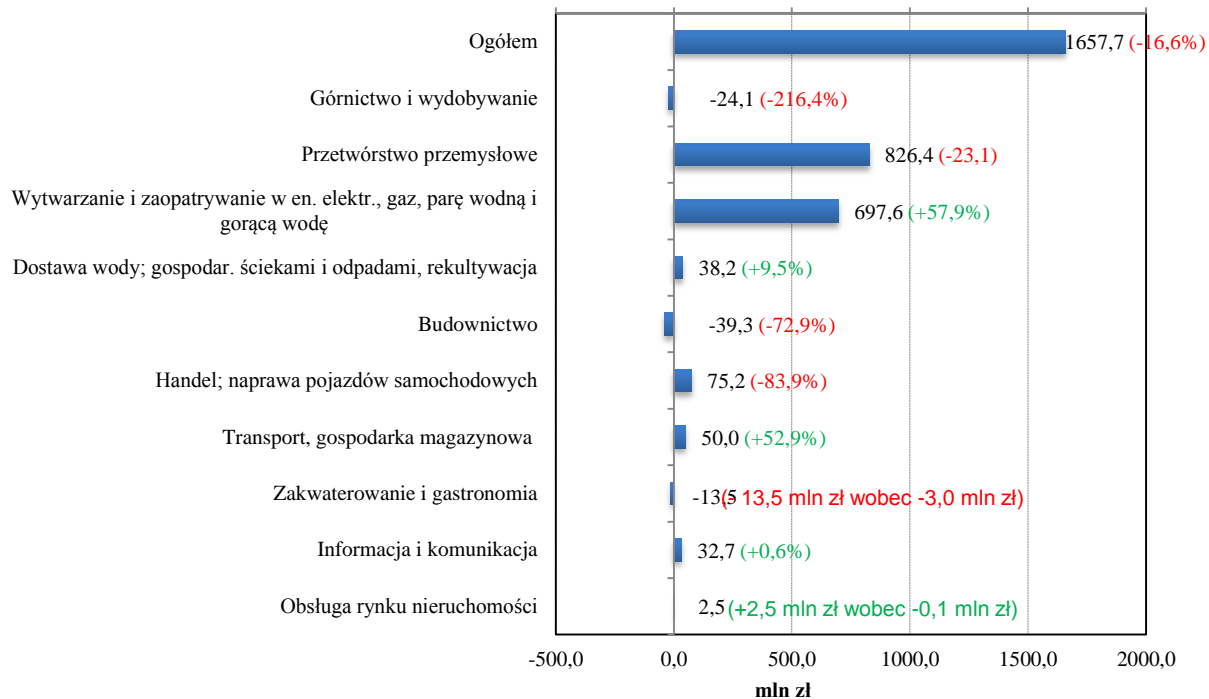
Uwaga: Wartości w nawiasach oznaczają zmiany w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.
Źródło: Opracowanie własne

Wynik finansowy brutto przedsiębiorstw

W I kwartale 2013 r. odnotowano wynik finansowy brutto przedsiębiorstw niższy o 16,6% w stosunku I kwartału roku poprzedniego (wykres 7). Największy wzrost wyniku finansowego brutto towarzyszył sekcji *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (o 57,9%), *Transport i gospodarka magazynowa* (52,9%).

Sekcjami, w których odnotowano niższy wynik finansowy brutto niż przed rokiem były m. in. *Górnictwo i wydobywanie* (o 216,4%) oraz *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* (o 83,9%).

Wykr. 7. Wynik finansowy brutto w województwie małopolskim w wybranych sekcjach PKD w I kwartale 2013 r.

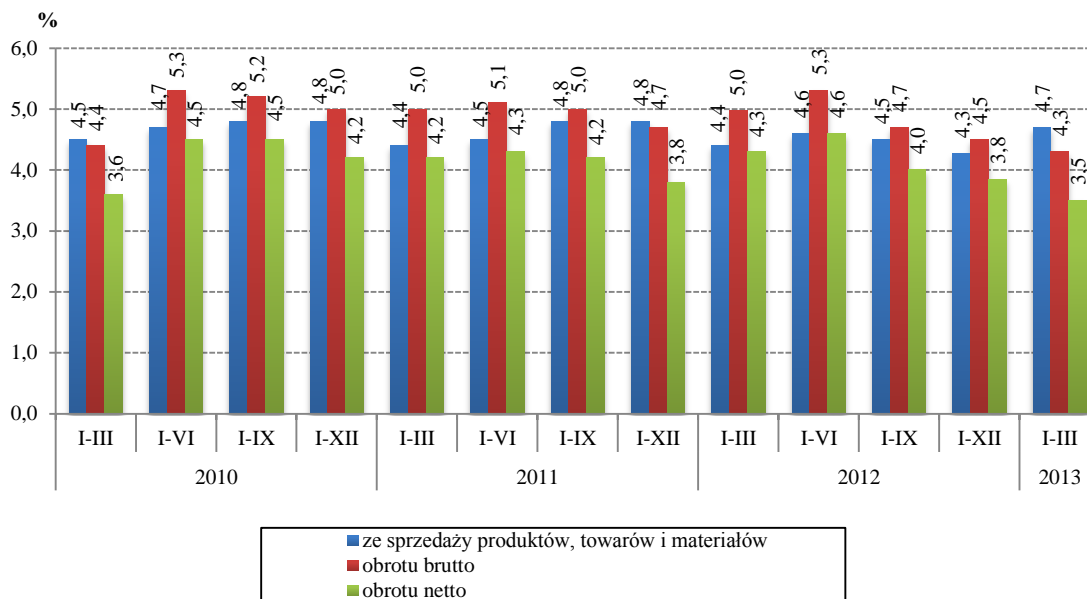
Uwaga: Wartości w nawiasach oznaczają zmiany w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Źródło: Opracowanie własne

W badanych przedsiębiorstwach w województwie małopolskim zaobserwowano pogorszenie wskaźnika rentowności obrotu netto (z 4,3% w I kwartale roku poprzedniego do 3,5% w I kwartale 2013 r.), przy zwiększonym poziomie wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,4% w I kwartale roku poprzedniego do 4,7% w I kwartale 2013 r.) oraz spadku rentowności obrotu brutto (z poziomu 5,0% do 4,3%). W skali kraju również zanotowano pogorszenie wszystkich wyżej wymienionych wskaźników ekonomiczno-finansowych. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnął wartość 4,3% (wobec 4,4% przed rokiem), wskaźnik rentowności brutto 4,0% (5,0%) oraz rentowności netto 3,2% (4,1%).

W województwie małopolskim spośród badanych przedsiębiorstw najwyższy wskaźnik rentowności netto zanotowano w sekcji: *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (10,6% wobec 7,5%). Najniższy wskaźnik rentowności obrotu netto wystąpił w sekcji *Górnictwo i wydobywanie* (-17,0% wobec 5,5% przed rokiem).

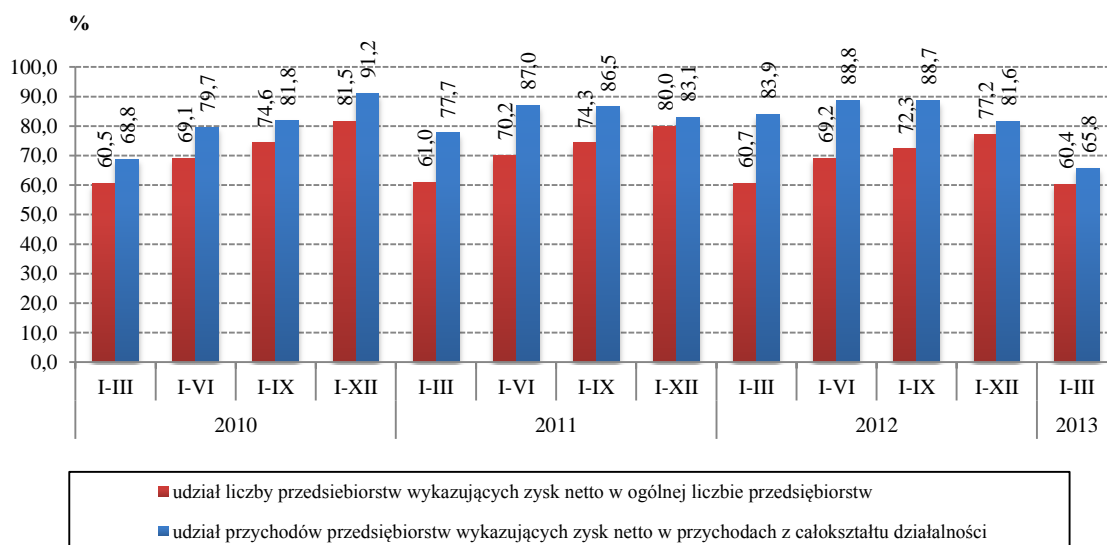
Wykr. 8. Wskaźniki rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, obrotu brutto i netto.

Źródło: Opracowanie własne

Spośród badanych przedsiębiorstw w województwie małopolskim w I kwartale 2013 r. 60,4% wykazało zysk netto, wobec 60,7% przed rokiem, a ich udział w przychodach ogółem zmniejszył się z 83,9% zanotowanych w I kwartale 2012 r. do 65,8% w I kwartale 2013r.

Wykr. 9. Przedsiębiorstwa wykazujące zysk netto.

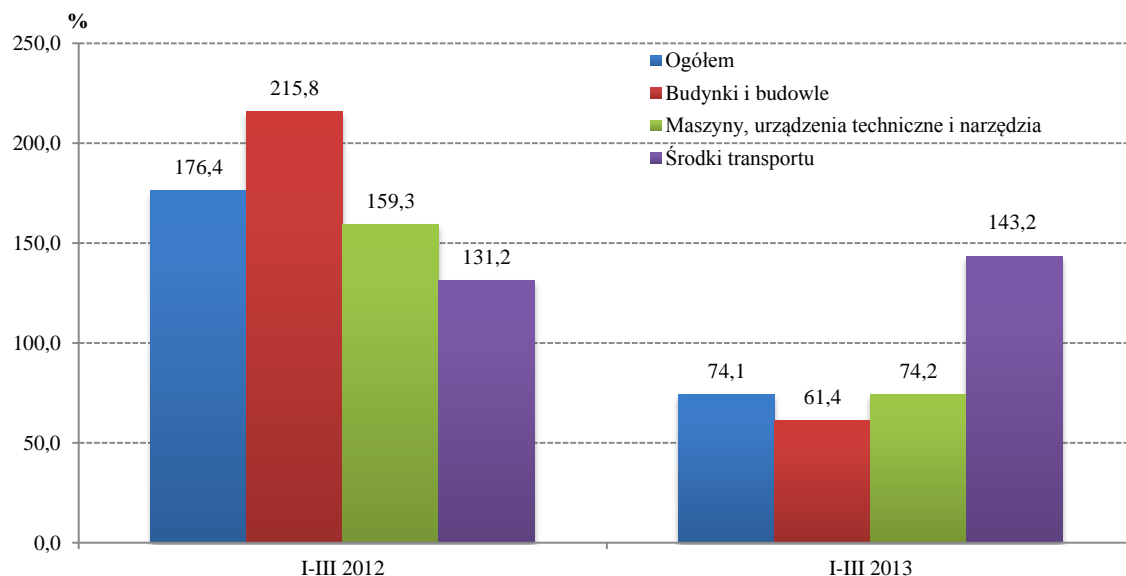
Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 3. Nakłady inwestycyjne

W I kwartale 2013 r. zaobserwowano niższą aktywność inwestycyjną badanych przedsiębiorstw w województwie małopolskim w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Nakłady inwestycyjne³ (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących wyniosły 1106,2 mln zł i zmniejszyły się o 25,9% w ujęciu rocznym.

W analizowanym okresie roku 2013 zanotowano spadek nakładów na środki trwałe zarówno w grupie *budynki i budowle* (o 38,6% w stosunku do I kwartału 2012 r.), jak i *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia* (o 25,8%). Wzrost nakładów wystąpił natomiast w grupie *środki transportu* (o 43,2%).

Wykr. 10. Nakłady inwestycyjne w województwie małopolskim (w cenach bieżących). Wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego w %.

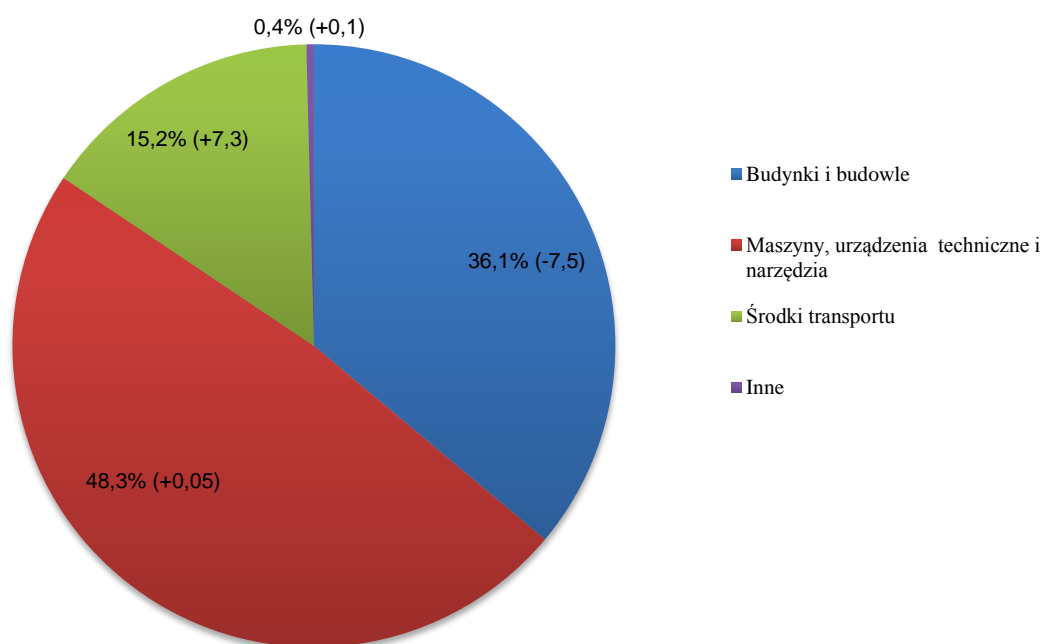

Źródło: Opracowanie własne

Największy udział nakładów inwestycyjnych w strukturze środków trwałych należał do grupy *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia* i wyniósł 48,3% (wzrost o 0,05 p.proc. w ujęciu rocznym). Udział grupy *środki transportu*, który stanowił 15,2% ogólnej wartości nakładów inwestycyjnych, zwiększył się o 7,3 p.proc.. Zmalał natomiast udział nakładów z przeznaczeniem na budynki i budowle z 43,6% do 36,1% (spadek o 7,5 p.proc.).

³ Dane o nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

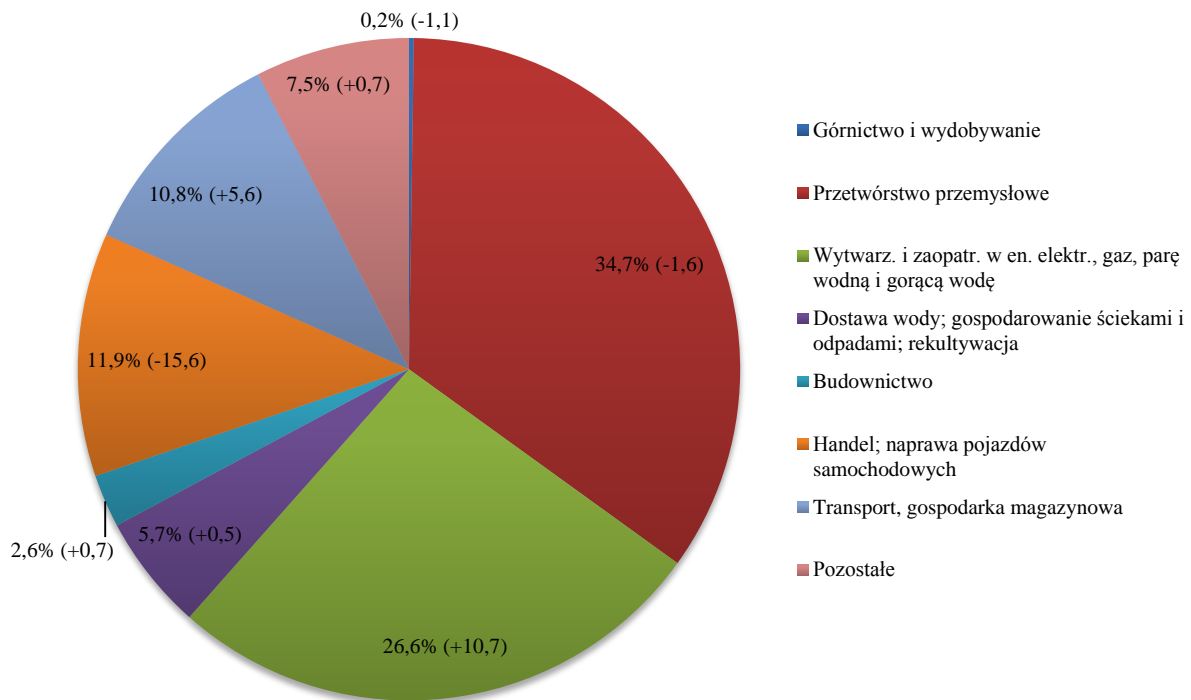
Wykr. 11. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (w cenach bieżących) w I kwartale 2013 r.

Źródło: Opracowanie własne

Najwięcej nakładów inwestycyjnych w I kwartale 2013 r. w województwie małopolskim poniosły przedsiębiorstwa działające w sekcjach: *Przetwórstwo przemysłowe* (34,7% ogółu badanych przedsiębiorstw, spadek udziału o 1,6 p.proc w ujęciu rocznym), *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (26,6%, wzrost udziału o 10,7 p.proc w ujęciu rocznym) oraz *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* (11,9%, spadek udziału o 15,6 p.proc w ujęciu rocznym).

Wykr. 12. Struktura nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD w I kwartale 2013 r..

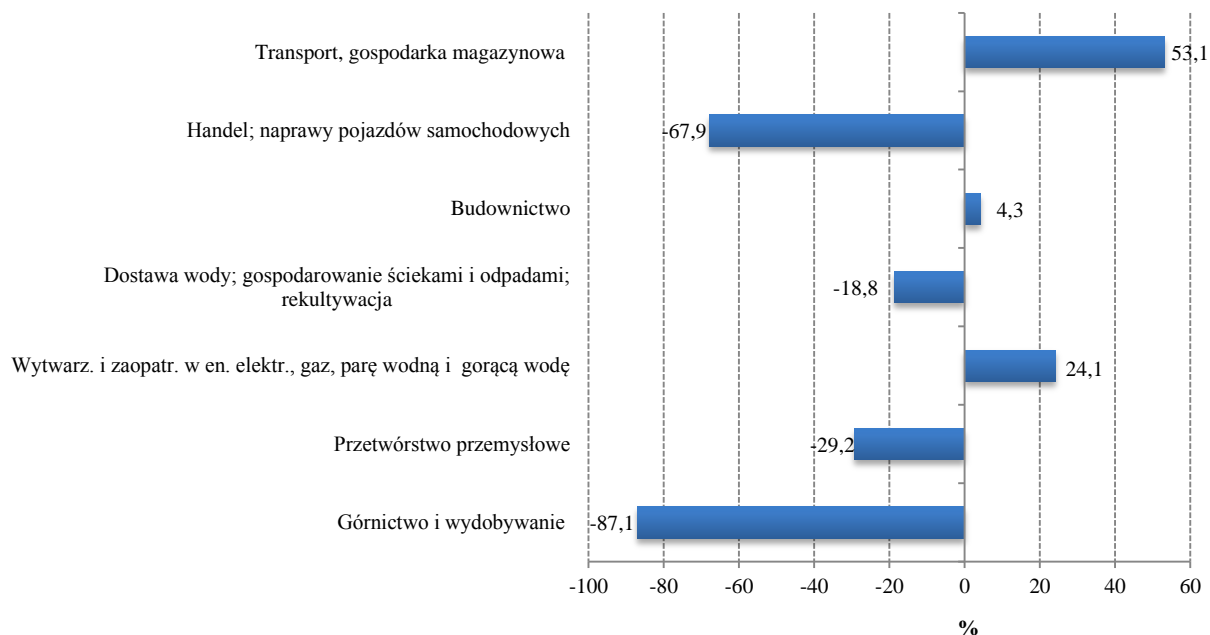
Uwaga: Wartości w nawiasach oznaczają zmiany w p.proc. w stosunku do I kwartału 2012 r.

Źródło: Opracowanie własne

Sekcja *Przetwórstwo przemysłowe*, mająca największy udział poniesionych nakładów inwestycyjnych w ogóle badanych przedsiębiorstwach, zmniejszyła nakłady o 29,2% w stosunku do analogicznego okresu roku 2012 r. Ponadto spadek nakładów w porównaniu z I kwartałem 2012 r. notowano m. in. w sekcjach: *Górnictwo i wydobywanie* (o 87,1%), *Handel i naprawy pojazdów samochodowych* (67,9%), *Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja* (o 18,8%).

W I kwartale 2013 r. w województwie inwestorzy rozpoczęli realizację 11,0 tys. nowych inwestycji (o 11,6% więcej w ujęciu rocznym) o łącznej wartości kosztorysowej 1141,4 mln zł (wzrost o 28,7%). Inwestycje polegające na ulepszeniu (tj. przebudowie, rozbudowie, rekonstrukcji lub modernizacji) stanowiły 34,7% liczby wszystkich nowo rozpoczętych inwestycji w województwie małopolskim, z kolei wartość kosztorysowa tych inwestycji stanowiła 52,7% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych w województwie.

Wykr. 13. Nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w województwie małopolskim w I kwartale 2013 r. (w cenach bieżących). Wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego w %

Źródło: Opracowanie własne

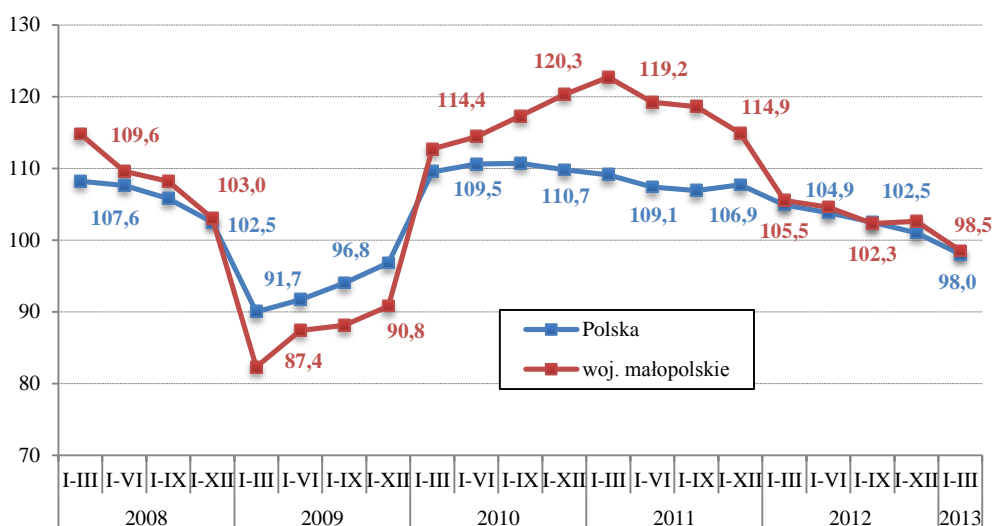
Rozdział 4. Produkcja sprzedana przemysłu i budownictwa

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w pierwszym kwartale 2013 roku wyniosła w województwie małopolskim 18157,9 mln zł. Wartość ta stanowiła 6,6% krajowej produkcji przemysłowej, i pozwoliła na zajęcie 6 lokaty wśród wszystkich województw.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu osiągnięta w okresie styczeń-marzec b.r. była o 1,5% (w cenach stałych) niższa od zanotowanej w analogicznym okresie roku 2012. W skali kraju w tym samym okresie wartość produkcji sprzedanej spadła o 2,0%.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w okresie styczeń-marzec 2013 r. w województwie małopolskim wyniosła 102,1 tys. zł (w cenach bieżących). Była więc ona niższa o 0,5% (w cenach stałych) niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Wykr. 14. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (analogiczny okres roku poprzedniego=100)

Źródło: Opracowanie własne

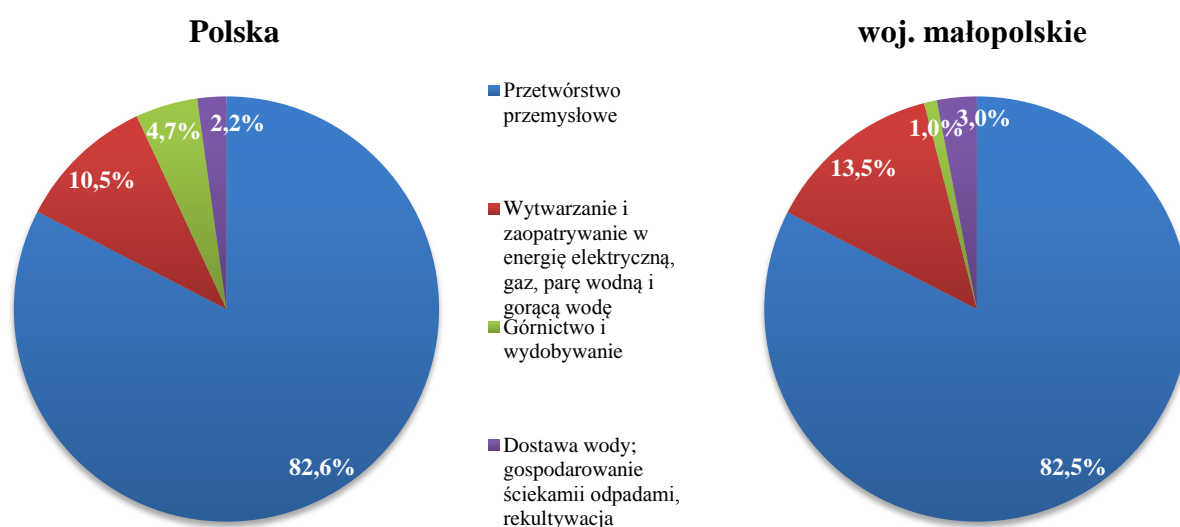
Tempo wzrostu wartości produkcji sprzedanej w województwie w ostatnich kwartałach spadało. Podobnie, jak w skali kraju tendencja spadkowa utrzymała się i w województwie małopolskim, co przyniosło nie obserwowane już od 2009 roku spadki wartości produkcji sprzedanej obserwowane rok do roku.

Struktura produkcji przemysłowej

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w pierwszym kwartale 2013 roku w województwie małopolskim złożyła się produkcja w sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe: 14983,4 mln zł,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę: 2449,2 mln zł,
- dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – 548,4 mln zł,
- górnictwo i wydobywanie – 176,9 mln zł

Wykr. 15. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń-wrzesień 2012 r.

Źródło: Opracowanie własne

Największy wzrost (w cenach stałych) w pierwszym kwartale 2013 roku w porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku został zanotowany w sekcji *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (o 11,5%, a w skali kraju spadek o 3,8%). Wzrost zanotowano również w sekcji *Dostawa wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji* – o 3,9% (w kraju wzrost o 1,7%). Spadek wartości produkcji sprzedanej zanotowano natomiast w sekcjach: *Przetwórstwo przemysłowe* (o 3,1% w województwie i o 2,1% w kraju) oraz *Górnictwo i wydobywanie* (o 29,9%, a w kraju wzrost o 1,9%).

Tabl. 4. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu wg sekcji

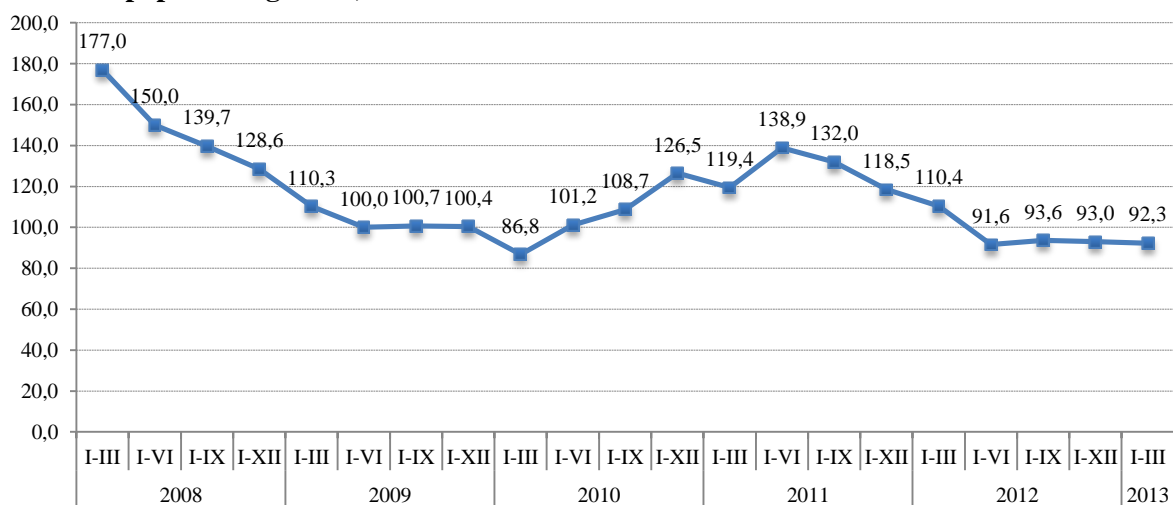
Sекcje	2011				2012				2013
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó l e m	122,7	119,2	118,6	114,9	105,5	104,6	102,3	102,6	98,5
Górnictwo i wydobywanie	164,3	134,8	115,0	113,6	85,4	90,1	93,3	91,7	70,1
Przetwórstwo przemysłowe	125,2	121,0	118,4	113,3	104,0	102,9	102,2	102,1	96,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodęΔ ...	98,9	98,6	131,3	145,5	132,8	137,4	107,6	112,0	111,5
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacjaΔ	97,5	98,8	100,2	104,1	100,9	100,8	100,3	100,0	103,9

Źródło: Opracowanie własne

W pierwszym kwartale 2013 roku nastąpił w województwie małopolskim spadek wartości produkcji sprzedanej budownictwa w porównaniu z ubiegłym rokiem – spadek ten wyniósł 7,7% (w cenach bieżących). W skali kraju spadek był jeszcze większy - 11,4%. Województwo małopolskie zajmowało czwarte miejsce w kraju pod względem wartości produkcji sprzedanej budownictwa.

Ogólna wartość produkcji sprzedanej budownictwa wyniosła w okresie styczeń-marzec 2013 roku 2243,0 mln zł, a przychód ze sprzedaży produkcji budowlanej na jednego zatrudnionego wynosił 53,0 tys. zł.

Wykr. 16. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (analogiczny okres roku poprzedniego=100)

Źródło: Opracowanie własne

Wartość produkcji budowlano-montażowej w analizowanym okresie wyniosła 1124,2 mln zł co stanowiło 50,1% ogólnej wartości sprzedaży budownictwa. W porównaniu z analogicznym kwartałem roku 2012 wartość produkcji budowlano-montażowej zmniejszyła się o 24,5% (w cenach bieżących).

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie wyniosło w okresie styczeń-marzec 2013 roku 42,3 tys. osób, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tej sekcji wyniosło 3167,90 zł.

Rozdział 5. Rynek pracy

W I kwartale 2013 r. na rynku pracy województwa małopolskiego w relacji do roku poprzedniego zaobserwowano spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 438,0 tys., zmniejszyło się tym samym o 0,7% w skali roku (wobec wzrostu o 2,3% rok wcześniej). W kraju w tym samym czasie przeciętne zatrudnienie było niższe o 0,8% w relacji do analogicznego okresu ubiegłego roku (wobec wzrostu o 2,6% rok wcześniej).

W województwie małopolskim w stosunku rocznym spadek zatrudnienia miał miejsce w większości sekcji PKD (z wyjątkiem m.in. sekcji *Informacja i komunikacja*, *Zakwaterowanie i gastronomia* oraz *Transport i gospodarka magazynowa*). Podobne tendencje odnotowano w kraju, gdzie jednak wzrost zatrudnienia uwidocznił się także m.in. w *Administrowaniu i działalności wspierającej*.

W porównaniu ze stanem z końca marca 2012 r. o 16,3% w I kwartale 2013 r. zwiększyła się w województwie małopolskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych, ale z urzędów pracy wyrejestrowano ich także więcej niż przed rokiem (o 15,3%). Podobnie, wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano także w porównaniu do stanu z końca IV kwartału 2012 r. (o 0,8%), w zakresie liczby bezrobotnych wyrejestrowanych zaobserwowano natomiast spadek o 4,0%. Podobne zjawiska zaobserwowano także w skali ogólnokrajowej.

W końcu I kwartału 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego wyniosła 176,7 tys. osób, tym samym zwiększyła się w ujęciu rocznym o 9,6%, czyli o 15,5 tys. osób. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła w tym okresie 12,5% i tym samym była wyższa zarówno w ujęciu rocznym (o 1,2 p.proc.), jak i w skali kwartału (o 1,0 p.proc.). W tym czasie w skali kraju stopa bezrobocia wyniosła 14,3% i wzrosła o 1,0 p.proc. w porównaniu do stanu z końca marca 2012 r. i o 0,9 p.proc. względem stanu z końca roku 2012. W ujęciu regionalnym województwo małopolskie po raz kolejny zachowało czwartą pod względem wysokości stopy bezrobocia lokatę, za województwami: wielkopolskim (10,7%, wzrost o 0,8 p.proc. r/r), mazowieckim (11,6%, wzrost o 1,1 p.proc. r/r) i śląskim (12,0%, wzrost o 1,0 p.proc. r/r).

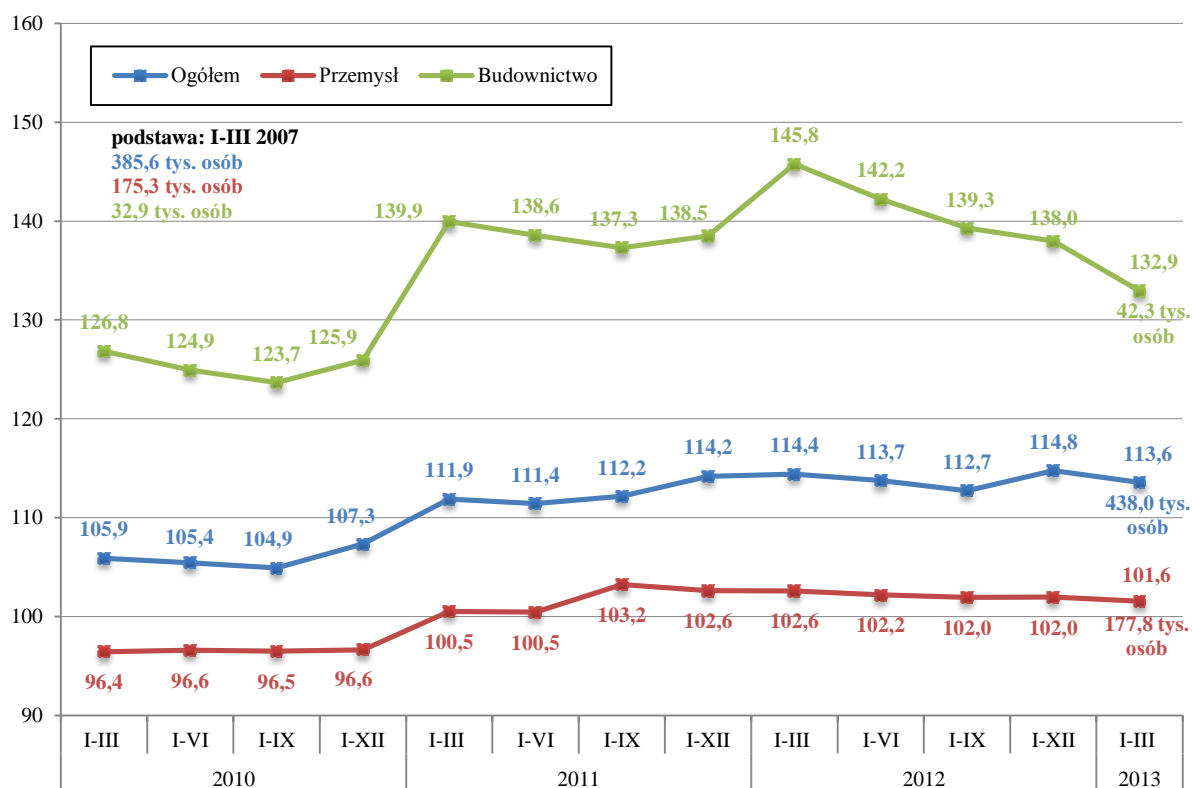
W relacji do stanu w końcu marca 2012 r. odnotowano większą liczbę tak nowo rejestrujących się bezrobotnych, jak i osób wyłączonych z ewidencji. Pracodawcy zaproponowali także osobom bezrobotnym znacznie więcej ofert pracy niż przed rokiem.

Zatrudnienie

W I kwartale 2013 r. przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 438,0 tys. osób. W *Przemysle* zatrudnionych było 177,8 tys. osób, a w *Budownictwie* 42,3 tys. W odniesieniu do stanu sprzed roku zatrudnienie w *Przemysle* spadło o 1,0% natomiast w *Budownictwie* o 8,8% (wykres 17).

W ujęciu rocznym najwyższy wzrost zatrudnienia odnotowano w sekcjach PKD: *Informacja i komunikacja* (o 7,1% do 15,8 tys. osób), *Zakwaterowanie i gastronomia* (o 6,6% do 12,7 tys. osób) oraz *Transport i gospodarka magazynowa* (o 4,1% do 20,4 tys. osób). Spadek zatrudnienia wystąpił natomiast m.in. w sekcjach: *Górnictwo i wydobywanie* (o 14,8% do 3,1 tys. osób), *Budownictwo* (o 8,8% do 42,3 tys. osób), *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę* (o 5,3% do 17,1 tys. osób), *Handel i naprawa pojazdów samochodowych* (o 0,8% do 114,4 tys. osób) oraz *Przetwórstwo przemysłowe* (o 0,2% do 148,8 tys. osób).

Wykr. 17. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (podstawa: przeciętne kwartalne 2007=100)

Źródło: Opracowanie własne

Bezrobocie

W końcu marca 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 176,7 tys. osób i była o 9,6% wyższa niż w końcu grudnia 2012 r. oraz o 11,7% wyższa niż przed rokiem (wykres 18).

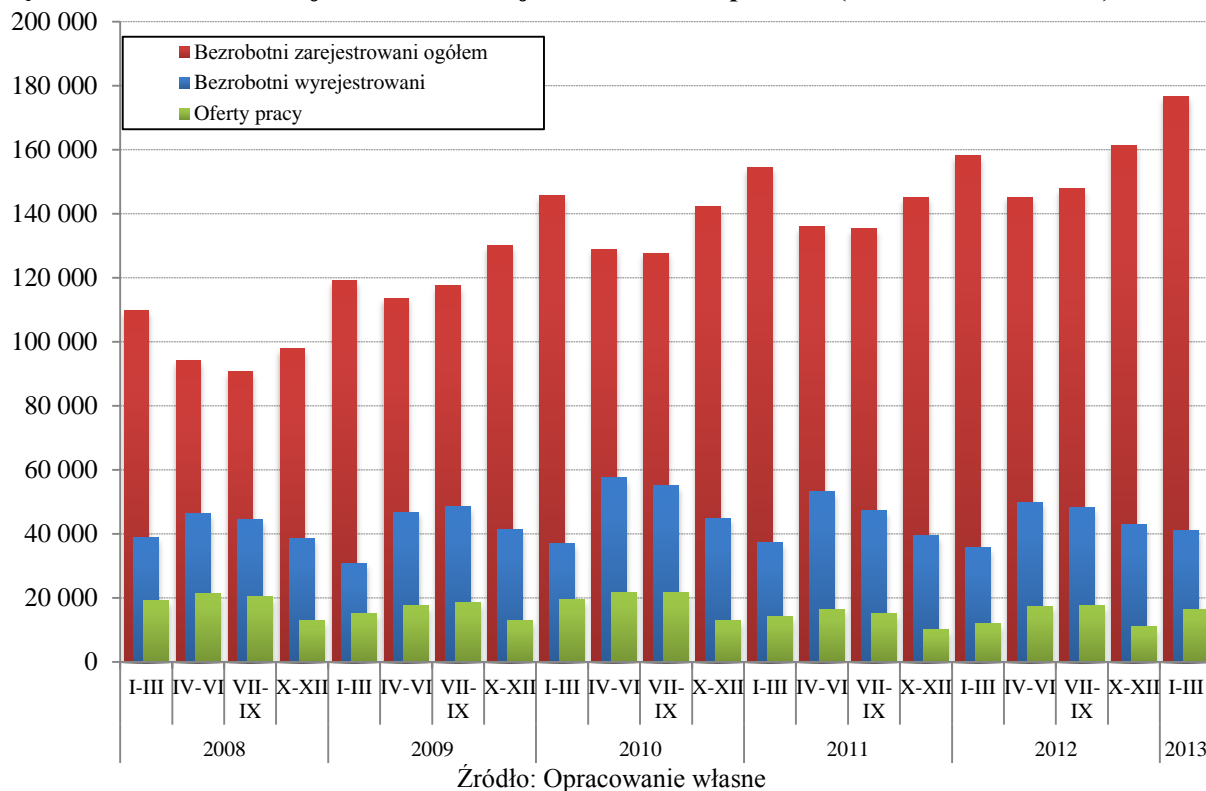
Trudna sytuacja na rynku pracy w województwie małopolskim w I kwartale 2013 r. dotyczyła nadal przede wszystkim ludzi młodych (tj. do 34 roku życia), których udział w ogóle bezrobotnych według stanu na koniec marca 2013 r. spadł jednak względem stanu na koniec IV kwartału 2012 r. o 0,5 p.proc. (do 53,8%), a także osób bez stażu pracy lub posiadających niewielki staż pracy (do 5 lat) - stanowili oni 57,9% ogółu zarejestrowanych (o 0,9 p.proc. mniej niż przed kwartałem).

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowili w końcu I kwartału 2013 r. 89,3% ogółu. Do grupy tej zaliczani są m.in. bezrobotni powyżej 50 roku życia, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku o 0,9 p.proc. (do 19,2%) oraz osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (wzrost o 0,1 p.proc. do 5,4%). Zmniejszył się natomiast udział osób długotrwale bezrobotnych (spadek o 0,4 p.proc. do 46,2%), niepełnosprawnych (spadek o 0,2 p.proc. do 4,8%), bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 1,7 p.proc. do 23,5%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (spadek o 1,0 p.proc. do 23,4%) i bez doświadczenia zawodowego (spadek o 0,5 p.proc. do 24,9%), które to grupy również zaliczane są do grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

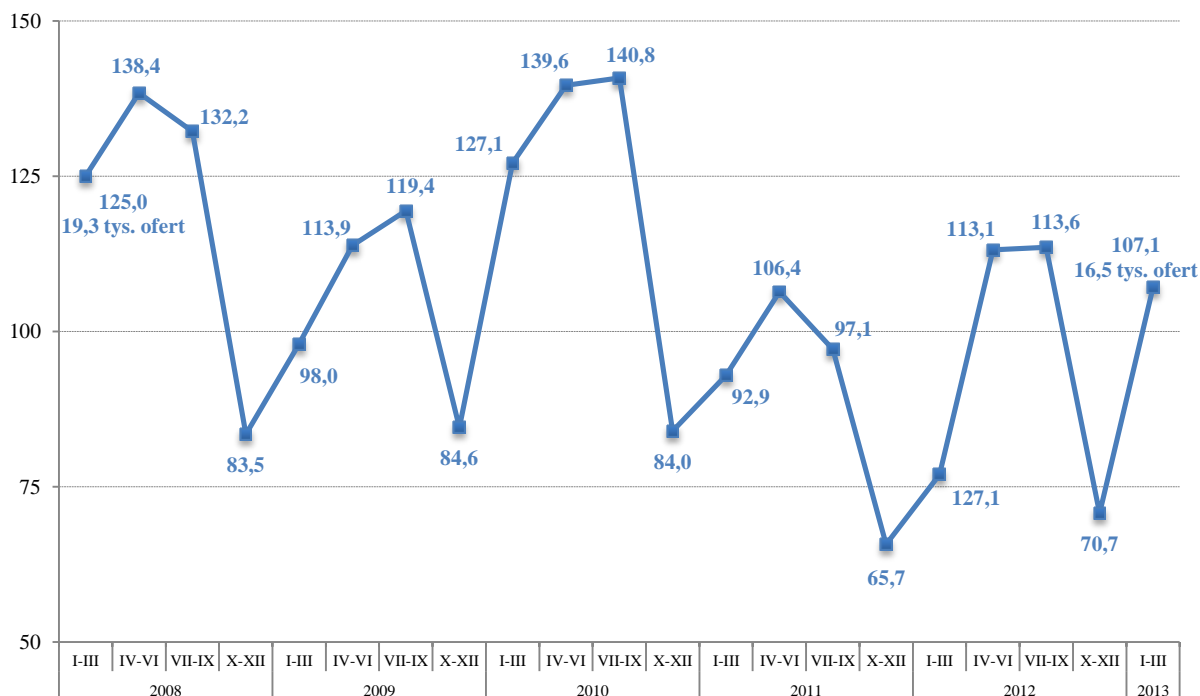
W ciągu trzech pierwszych miesięcy 2013 r. w urzędach pracy województwa małopolskiego zarejestrowano 56,6 tys. nowych bezrobotnych, a zatem ich liczba zwiększyła się o 16,3% w stosunku do analogicznego okresu 2012 r. Jednocześnie z ewidencji urzędów pracy wyłączono w tym samym czasie o 15,3% osób więcej niż w roku 2012 - w I kwartale 2013 r. zostało wyrejestrowanych 41,1 tys. osób, zaś w I kwartale 2012 r. 35,6 tys. Odsetek osób wykreślonych z rejestrów z powodu podjęcia pracy wyniósł 47,8% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych wobec 46,3% rok wcześniej.

W okresie styczeń-marzec 2013 r. zgłoszono do urzędów pracy o 39,1% więcej ofert, niż w analogicznym okresie 2012 r. Dynamika liczby ofert pracy wzrosła o 17,8 p.proc. w stosunku do odnotowanej przed rokiem oraz o 1,0 p.proc. względem odnotowanej w poprzednim kwartale (wykres 19).

Wykr. 18. Bezrobocie rejestrowane w województwie małopolskim (stan w końcu okresu)

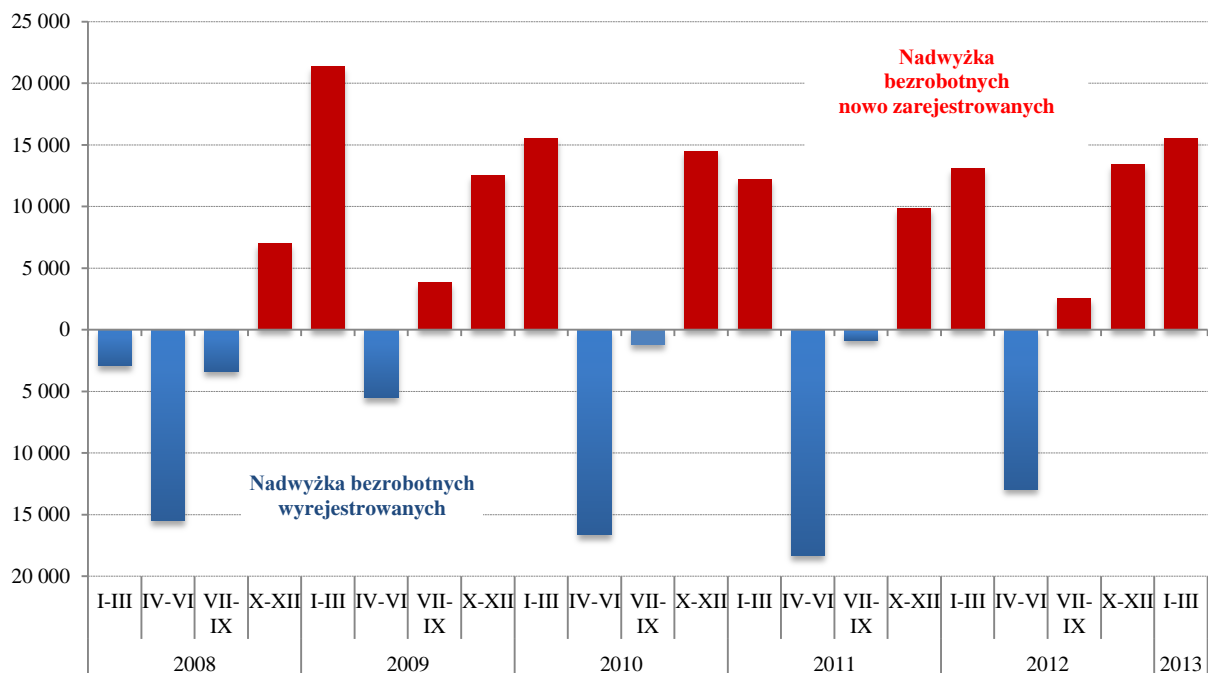
Wykr. 19. Dynamika liczby ofert pracy dla bezrobotnych w urzędach pracy w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2006)

O stanie bezrobocia decyduje płynność bezrobocia, czyli wzajemne relacje napływu i odpływu osób bezrobotnych. Płynność bezrobocia to różnica między liczbą bezrobotnych nowo zarejestrowanych (napływem bezrobotnych) a liczbą bezrobotnych wyrejestrowanych (odpływem bezrobotnych). Płynność bezrobocia przyjmuje wartości dodatnie lub ujemne. Dodatnia wartość oznacza, że więcej bezrobotnych zostało zarejestrowanych w urzędach pracy niż zdołało się z nich wyrejestrować. Ujemna wartość wskazuje z kolei, że więcej bezrobotnych zostało wyrejestrowanych niż zarejestrowanych.

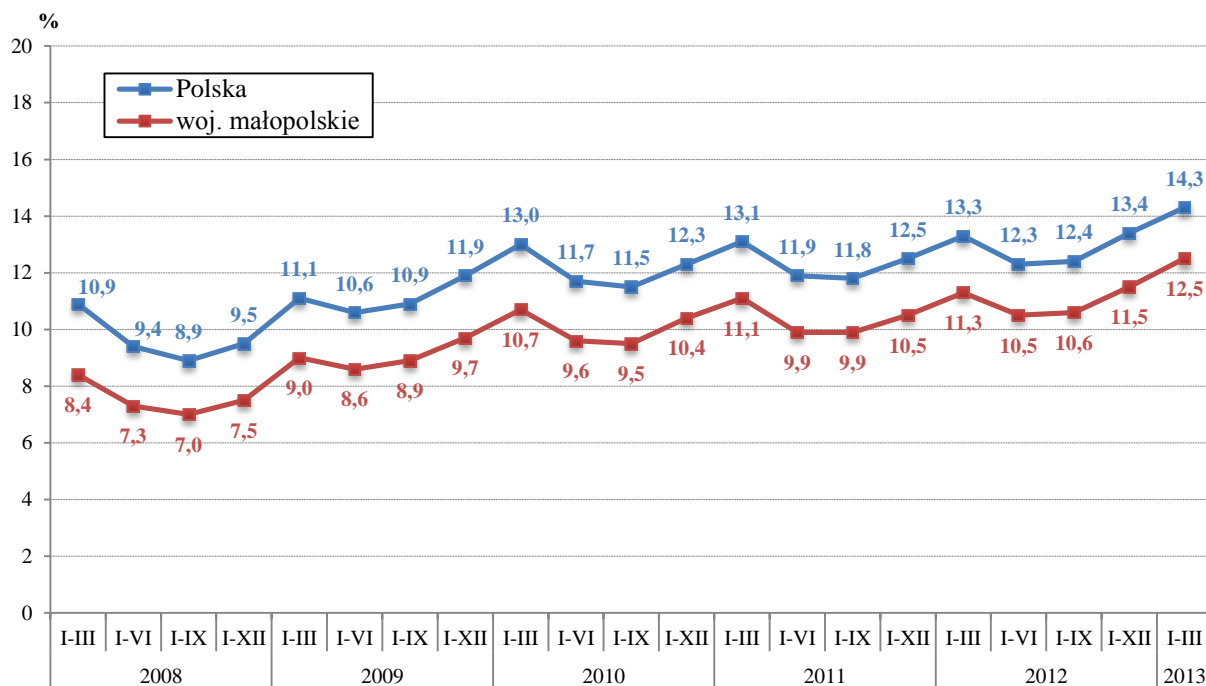
Jak pokazuje wykres 20, lata 2009-2012 były pod względem napływu bezrobotnych znacznie bardziej niekorzystne niż rok 2008 i lata poprzednie. Tylko w II kwartale lat 2009 i 2012 oraz II i III kwartale lat 2010 i 2011 płynność bezrobotnych przyjęła wartość ujemną, przy czym w III kwartale lat 2010 i 2011 nadwyżka bezrobotnych wyrejestrowanych nad nowo zarejestrowanymi była niewielka (odpowiednio: 1,3 tys. w III kwartale 2010 r. i 0,9 tys. w III kwartale 2011 r.). Wysokie były natomiast dodatnie wartości płynności bezrobotnych w pierwszych i ostatnich kwartałach lat 2009-2012 (9,9 tys. – 21,4 tys.). I kwartał 2013 r. także przyniósł wysoką nadwyżkę nowo zarejestrowanych bezrobotnych nad bezrobotnymi wyrejestrowanymi - była to trzecia co do wielkości wartość w całym badanym okresie (15,5 tys.).

Wykr. 20. Płynność bezrobocia w urzędach pracy w województwie małopolskim

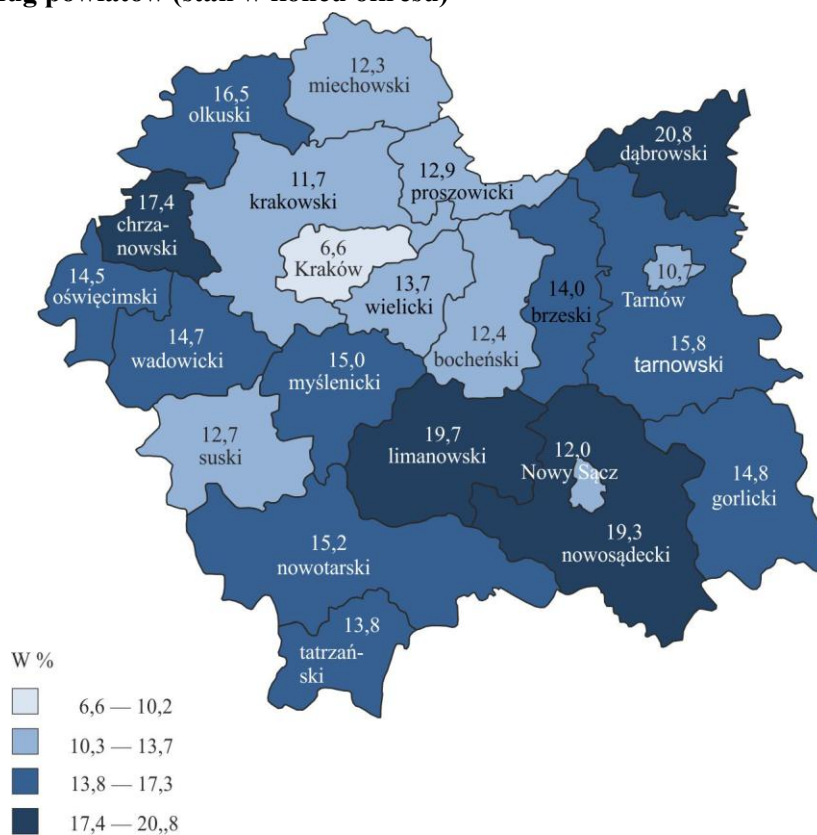
Źródło: Opracowanie własne

Wykr. 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i województwie małopolskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania MPiPS-01

Wykr. 22. Stopa bezrobocia rejestrowanego w I kwartale 2013 r. w województwie małopolskim według powiatów (stan w końcu okresu)

Źródło: Opracowanie własne

Stopa bezrobocia w województwie małopolskim podlega podobnym do średniej krajowej wahanom, utrzymując się jednocześnie stale na niższym od niej poziomie. W I kwartale 2013 r. różnica pomiędzy tymi wartościami wyniosła 1,8 p.proc. na korzyść województwa małopolskiego, zmniejszając się tym samym o 0,1 p.proc. względem stanu z kwartału poprzedniego (wykres 21).

Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 14,2 p.proc. i zwiększyła się o 0,2 p.proc. w porównaniu do poprzedniego kwartału, zaś w skali roku zmniejszyła się o 0,6 p.proc. Najwyższą na koniec marca 2013 r. stopę bezrobocia w województwie odnotowano, podobnie jak przed kwartałem, w powiatach: dąbrowskim (20,8%), limanowskim (19,7%) i nowosądeckim (19,3%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano natomiast ponownie w Krakowie, gdzie wyniosła ona 6,6% wzrastając tym samym o 0,7 p.proc. w stosunku do poprzedniego kwartału i o 1,1 p.proc. względem stanu sprzed roku (wykres 22).

W skali roku stopa bezrobocia wzrosła we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu w województwie – najsilniej w powiatach: chrzanowskim (o 2,2 p.proc.), tarnowskim (o 1,8 p.proc.), bocheńskim i tatrzańskim (po 1,7 p.proc.) oraz nowotarskim i wielickim (po 1,6 p.proc.).

W 17 spośród wszystkich 22 powiatów i miast na prawach powiatu województwa małopolskiego liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu I kwartału 2013 r. przekroczyła próg 5 tys. osób, a w pięciu z nich była wyższa od 10 tys. osób.

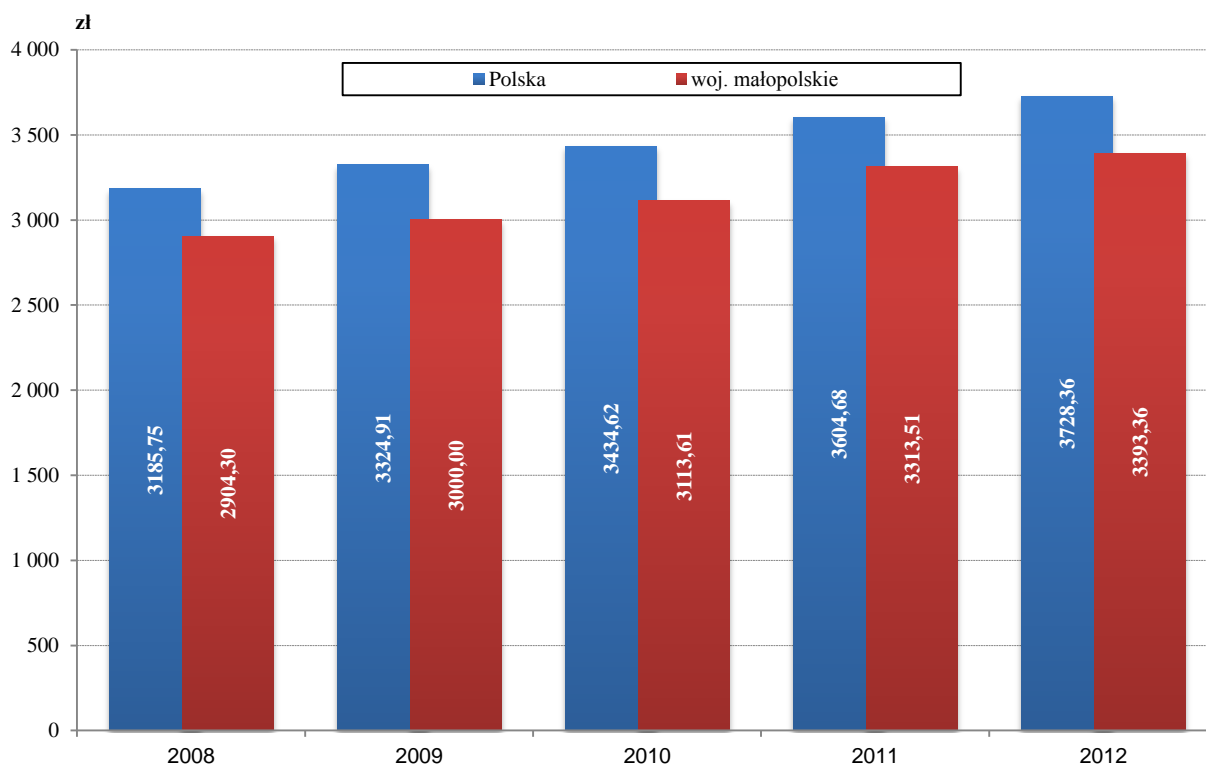
Na koniec marca 2013 r. mediana stopy bezrobocia w małopolskich powiatach i miastach na prawach powiatu wyniosła 14,3%, co oznacza, że 11 powiatów województwa miało stopę bezrobocia niższą niż 14,3%, zaś pozostałe 11 wyższą od tej wartości. Dla porównania przed kwartałem wartość mediany w województwie wyniosła 13,1%, a przed rokiem (na koniec marca 2012 r.) 13,2%, natomiast mediana stopy bezrobocia we wszystkich polskich powiatach i miastach na prawach powiatu wynosiła w analogicznych okresach czasu odpowiednio: 16,8% (koniec marca 2013 r.), 15,6% (koniec grudnia 2012 r.) i 15,8% (koniec marca 2012 r.).

Rozdział 6. Wynagrodzenia

W 2012 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim osiągnęło poziom 3393,36 zł, co dało 2,4% wzrost w odniesieniu do roku 2011. Tym samym tempo wzrostu średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto było niższe niż rok wcześniej - w 2011 r. wzrosło o 6,4% w stosunku rocznym. Z kolei w Polsce przeciętna płaca brutto w porównaniu z 2011 r. wzrosła o 3,4% i wyniosła 3728,36 zł.

W sektorze publicznym w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4072,27 zł i było o 4,9% wyższe od zanotowanego w 2011 r. Natomiast w sektorze prywatnym przeciętna płaca osiągnęła wartość 3336,50 zł i zwiększyła się 2,3% w odniesieniu do poprzedniego roku.

Wykr. 23. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w Polsce i w województwie małopolskim

Źródło: Opracowanie własne

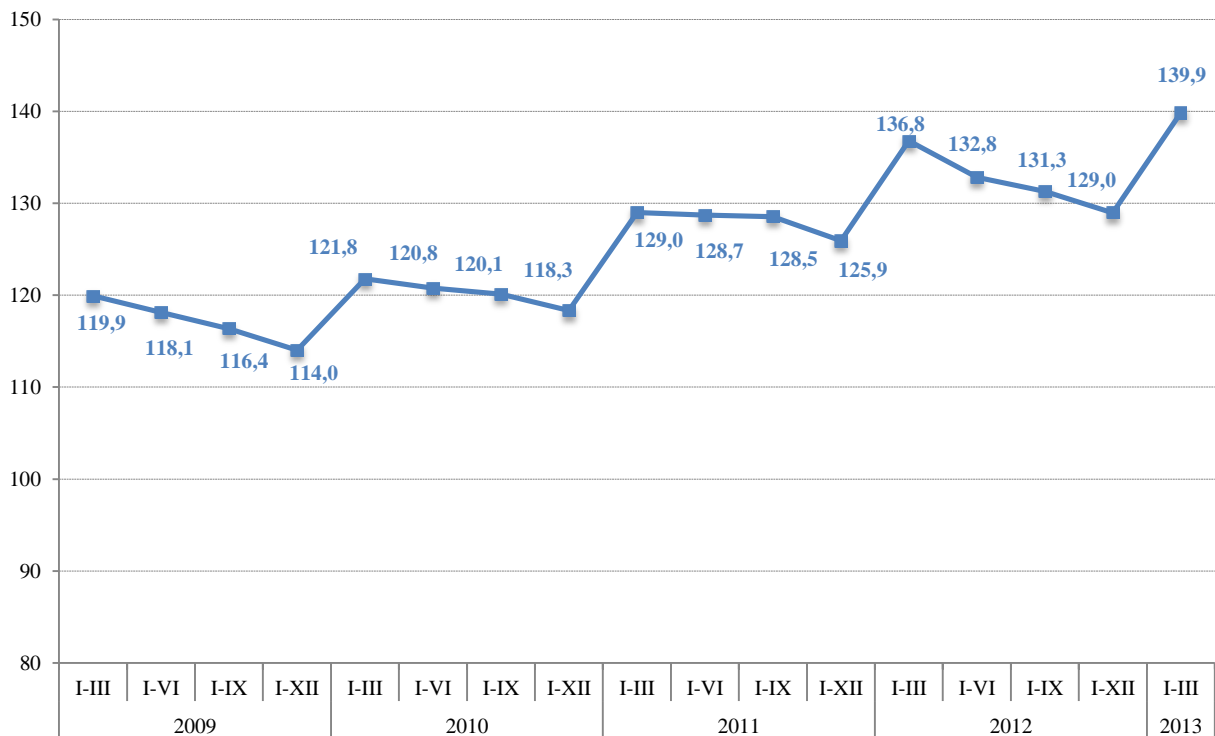
⁴ Dane obejmują pocztę publiczną oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim

Okres	2009	2010	2011	2012	2013
I	2 939,21	2 946,10	3 100,99	3 351,00	3 346,08
II	2 854,04	2 905,67	3 088,65	3 253,82	3 374,44
III	3 071,85	3 170,94	3 372,49	3 544,67	3 654,52
IV	2 983,11	3 087,33	3 261,12	3 373,64	
V	2 891,01	3 017,75	3 213,02	3 314,69	
VI	3 139,11	3 135,70	3 357,63	3 371,93	
VII	3 008,51	3 122,05	3 242,56	3 350,99	
VIII	2 982,94	3 105,77	3 273,04	3 356,77	
IX	2 992,18	3 128,69	3 328,06	3 345,83	
X	2 977,29	3 109,86	3 317,28	3 365,30	
XI	3 084,70	3 191,89	3 352,03	3 400,65	
XII	3 152,31	3 378,53	3 477,36	3 546,38	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania DG-1

Wykr. 24. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (przeciętne miesięczne 2007 = 100)

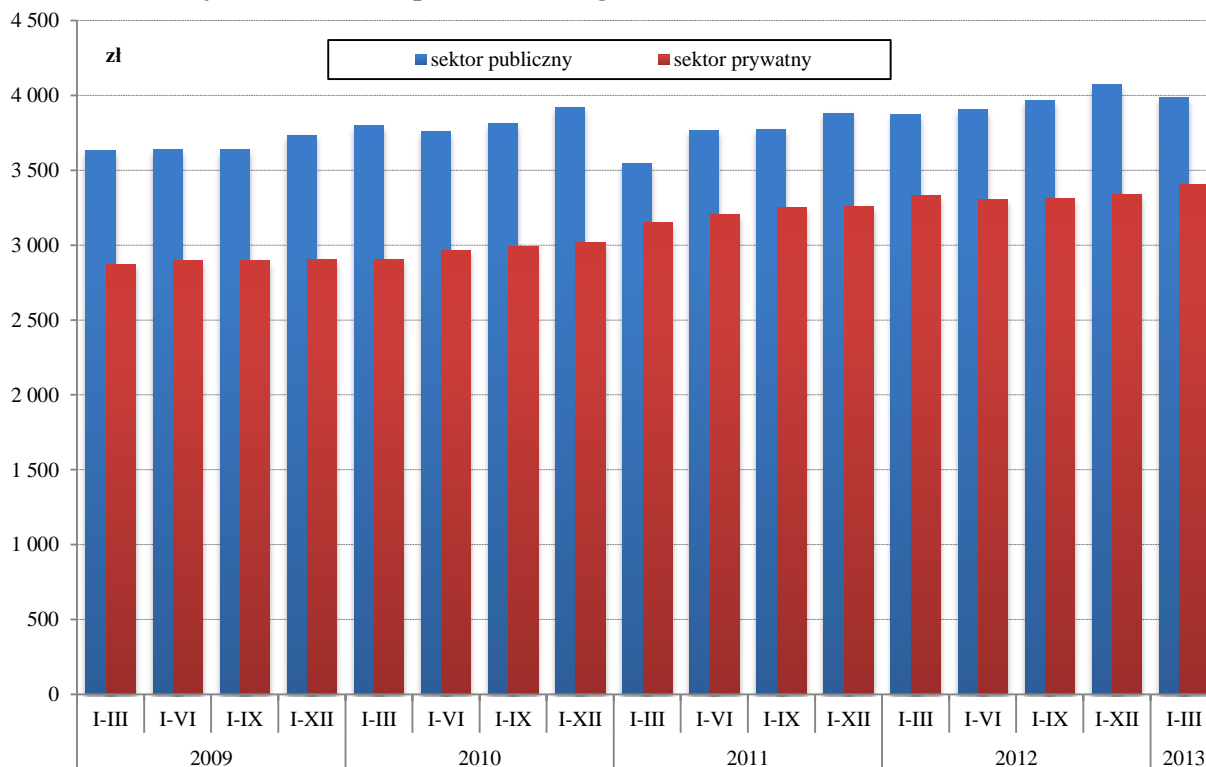
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania DG-1

W poszczególnych miesiącach I kwartału 2013 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim wahało się pomiędzy 3,3 tys. zł, a 3,7 tys. zł. W marcu 2013 r. wyniosło ono 3 654,52 zł, co stanowiło 95,3% średniej krajowej. W odniesieniu do lutego 2013 r. wynagrodzenie zwiększyło się o 8,3%, natomiast w ujęciu rocznym było wyższe o 3,1%. Przeciętne wynagrodzenie w kraju

wyniosło 3832,81 zł, w porównaniu z poprzednim miesiącem jego wartość wzrosła o 3,3%, natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2012 r. wzrosła o 1,6%.

Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odnotowana w okresie styczeń - marzec 2013 r. wyniosła 139,9. Oznacza to wzrost wspomnianego wynagrodzenia o 39,9% w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r.

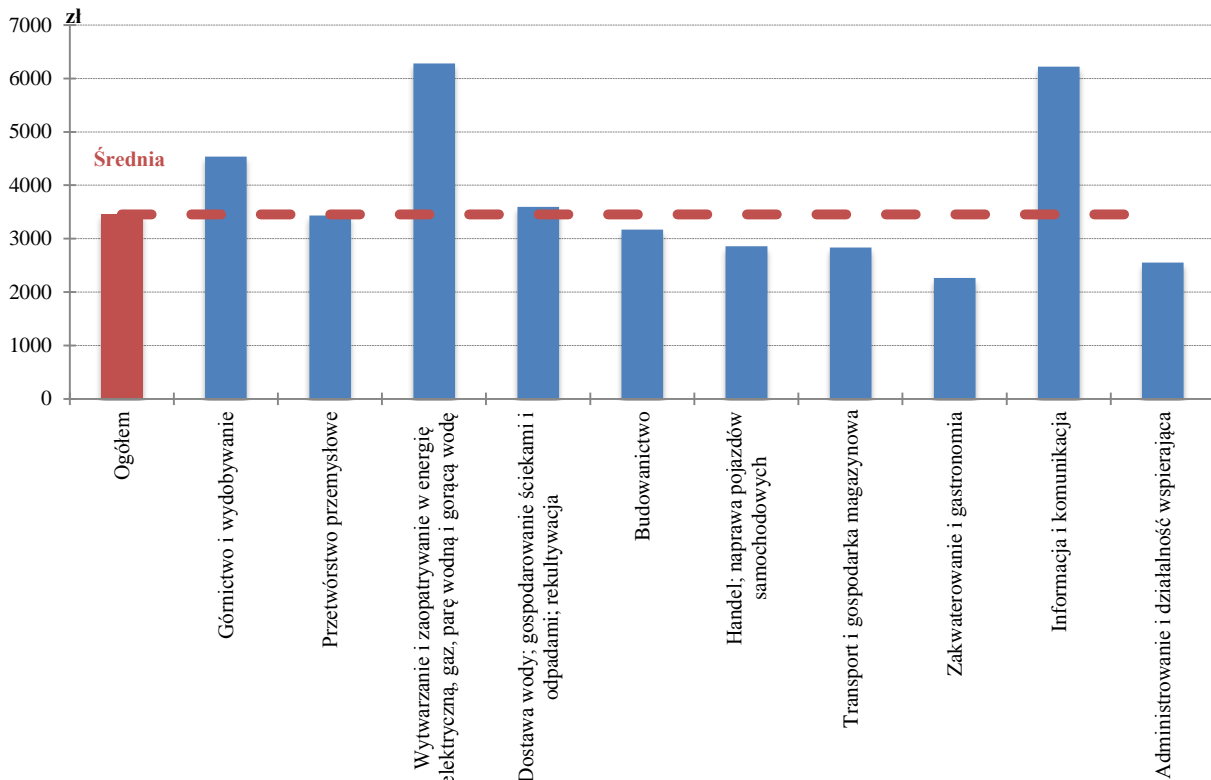
Wykr. 25. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim według sektorów własności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania DG-1

W województwie małopolskim w okresie styczeń – marzec 2013 r. w sektorze publicznym odnotowano wyższe wynagrodzenie aniżeli w sektorze prywatnym. Przeciętna płaca brutto w sektorze publicznym w województwie wyniosła 3986,58 zł i w porównaniu z analogicznym okresem 2009 r. wzrosła o 9,7% . W tym samym czasie w sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3405,87 zł i zwiększyło się o 18,5% w stosunku do okresu styczeń – marzec 2009.

Wykr. 26. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie styczeń – marzec 2013 r. w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne

Porównując okres styczeń – marzec 2013 r. do analogicznego okresu roku poprzedniego można zaobserwować wzrost wynagrodzeń w większości sekcji sektora przedsiębiorstw w województwie. Przeciętne płace najbardziej wzrosły w *Administrowaniu i działalności wspierającej* (o 14,0%), *Informacji i komunikacji* (o 4,4%), jak również w *Wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (o 3,8%). Natomiast spadek wynagrodzeń wystąpił tylko w sekcji *Transport i gospodarka magazynowa* (o 0,7%).

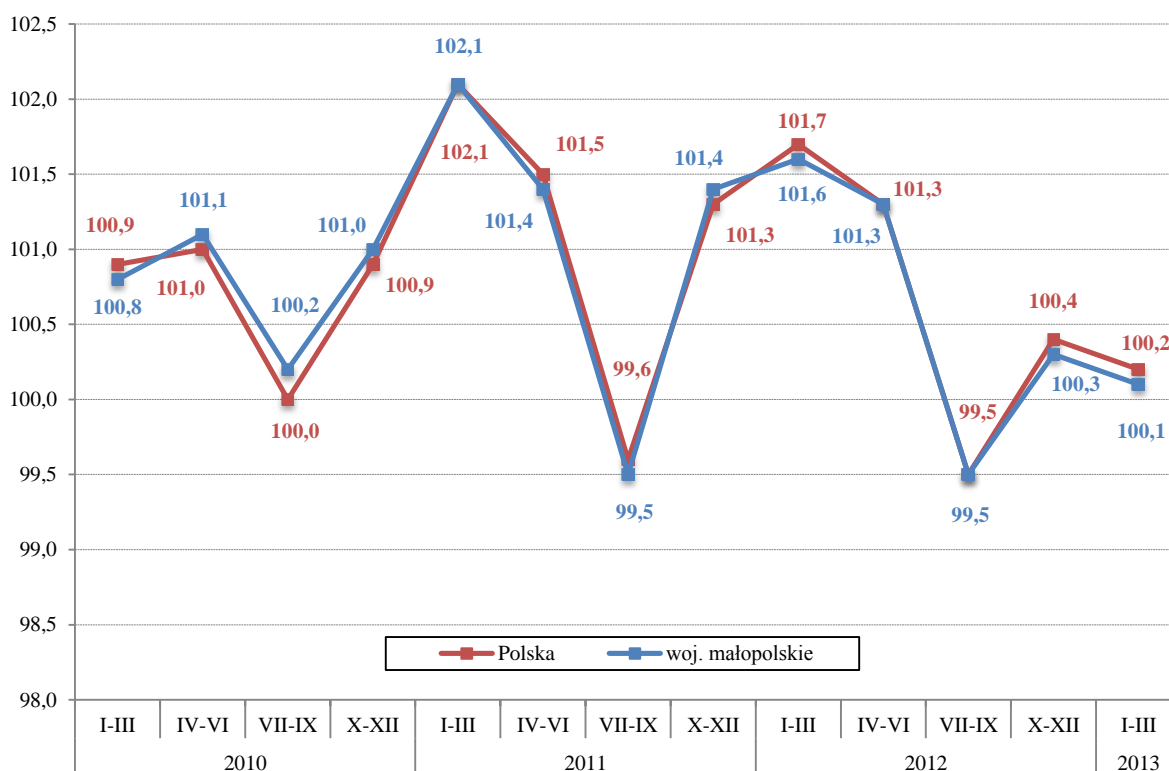
Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w analizowanym okresie roku 2013 odnotowano w sekcjach: *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę*, gdzie wyniosło ono 6281,94 zł, *Informacja i komunikacja* – 6220,31 zł oraz *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* – 5351,70 zł. Z kolei najniższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia zaobserwowano w sekcjach: *Zakwaterowanie i gastronomia* – 2264,86 zł, *Administrowanie i działalność wspierająca* – 2554,33 zł oraz *Pozostała działalność usługowa* – 2667,61 zł. Stanowiły one odpowiednio: 36,1%, 40,7% i 42,5% maksymalnego wynagrodzenia uzyskanego w sekcji *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę*.

Rozdział 7. Konsumpcja

Począwszy od roku 2010 wartość wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla województwa małopolskiego kształtowała się na podobnym poziomie jak dla całego kraju.

W I kwartale 2013 r. wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim wyniósł 100,1, natomiast w Polsce 100,2. W porównaniu z IV kwartałem 2012 r. nastąpił niewielki wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych zarówno w kraju jak i w województwie odpowiednio o 0,1% i 0,2%.

Wykr. 27. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim (poprzedni kwartał = 100)

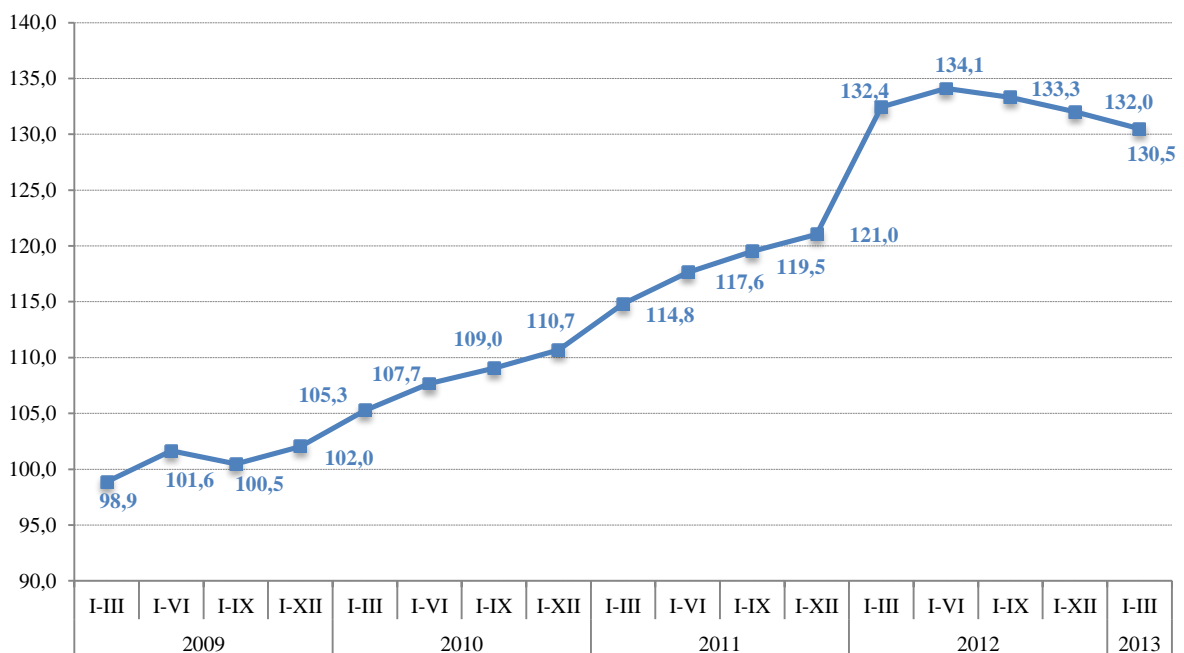
Źródło: Opracowanie własne

W województwie małopolskim w I kwartale 2013 r. w odniesieniu do poprzedniego okresu największy wzrost cen odnotowano w dziedzinach: żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,1%) oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 1,7%). Najbardziej natomiast potaniała odzież i obuwie (o 4,1%).

Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w marcu 2013 r. w województwie małopolskim spadła w ujęciu

rocznym o 1,6% i wyniosła 3,8 mld zł. Największy spadek sprzedaży detalicznej (wśród grup przedsiębiorstw o największym udziale w ogólnej wartości sprzedaży) zanotowały przedsiębiorstwa zajmujące się handlem prasą, książkami oraz pozostałą sprzedażą w wyspecjalizowanych sklepach (o 14,1%), a także sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 12,4%). Natomiast największy wzrost sprzedaży detalicznej we wspomnianym okresie dotyczył grupy *farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny*.

Wykr. 28. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów w województwie małopolskim (przeciętne kwartalne 2008 = 100)

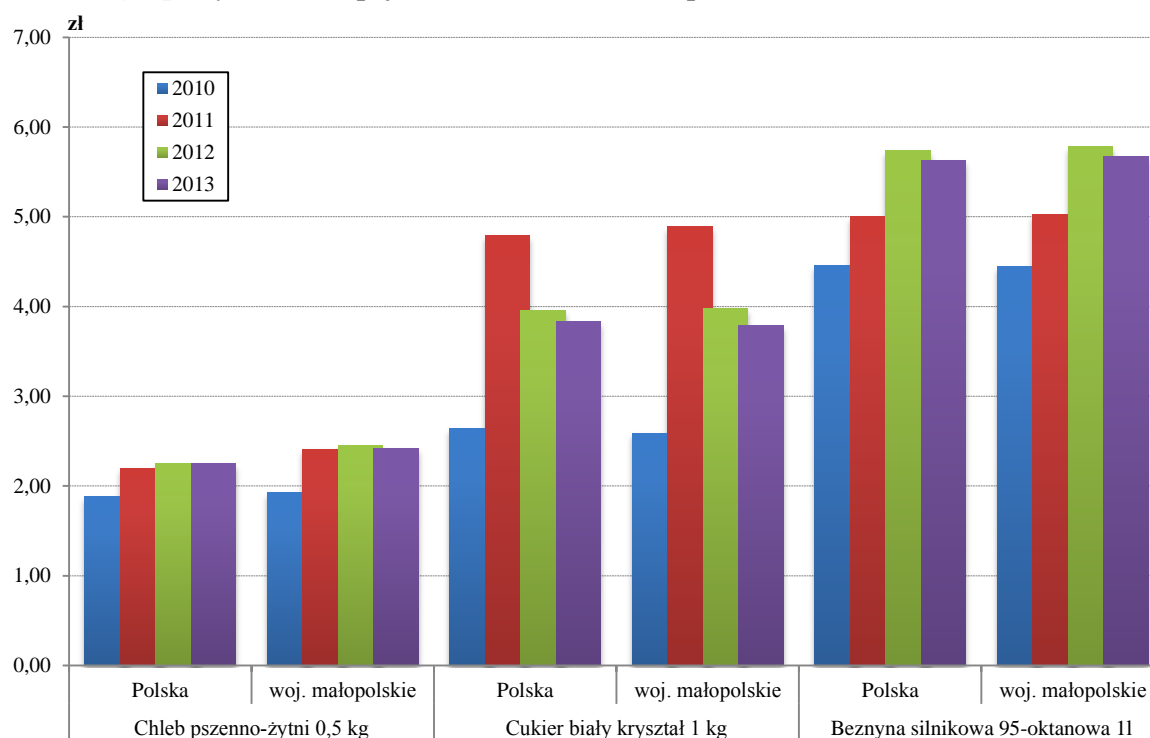

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS ze sprawozdania DG-1

W okresie styczeń – marzec 2013 r. wartość sprzedaży detalicznej osiągnęła poziom 10,4 mld zł i w porównaniu z analogicznym okresem roku 2012 zmniejszyła się o 1,5%. Spadek sprzedaży we wspomnianym okresie dotyczył przede wszystkim *prasy, książek, pozostałej sprzedaży w niewyspecjalizowanych sklepach* (o 12,3%), *pojazdów samochodowych, motocykli, części* (o 8,0%) oraz *mebli, RTV, AGD* (o 7,9%).

Dynamika sprzedaży detalicznej zanotowana w okresie styczeń – marzec 2013 r. wyniosła 130,5 – oznacza to wzrost analizowanej sprzedaży o 30,5% w relacji do okresu styczeń – marzec 2008 r.

Wykr. 29. Przeciętne miesięczne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych z grupy Żywność i napoje bezalkoholowe i Transport w marcu

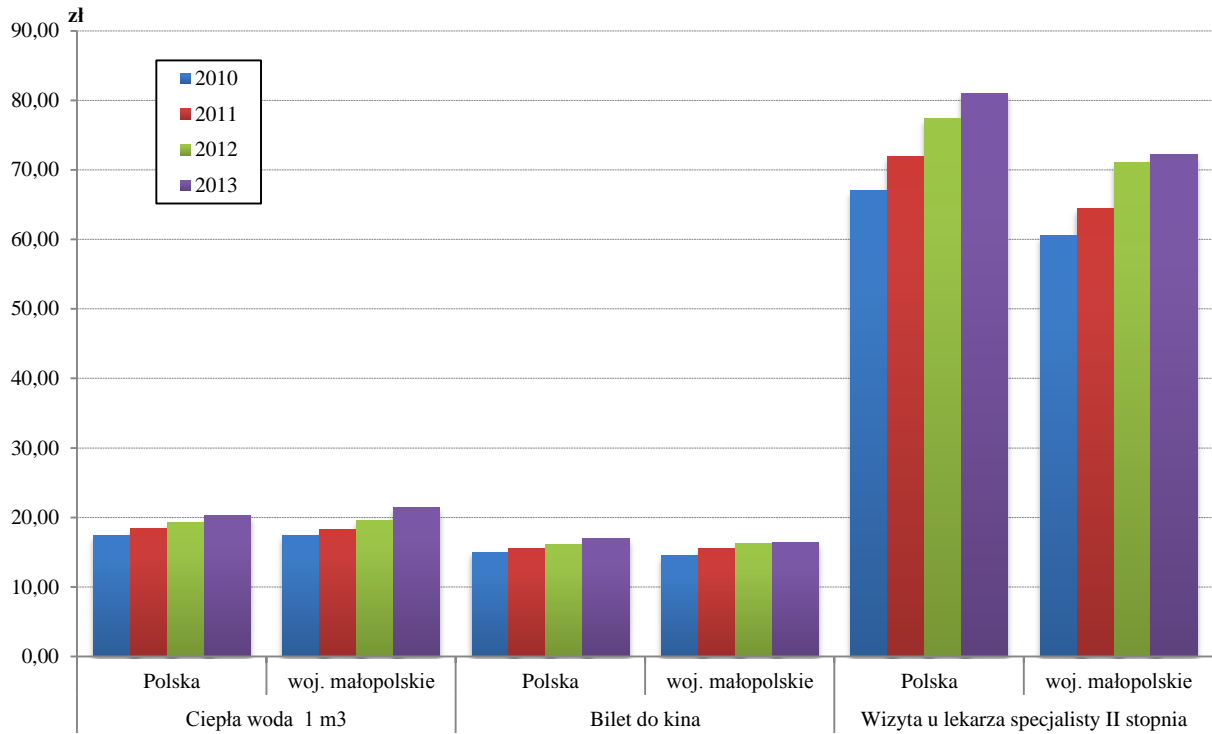

Źródło: Opracowanie własne

Porównując przeciętne miesięczne ceny wybranych towarów konsumpcyjnych zanotowane w miesiącu marcu analizowanych lat można zauważyć, że zmiany cen następujące w czasie są zbliżone zarówno w Polsce, jak i w województwie małopolskim.

W województwie w marcu 2013 roku przeciętna cena 0,5 kg chleba pszenno-żytniego wyniosła 2,42 zł, a 1 l benzyny – 5,67 zł przewyższały one ceny odnotowane w Polsce odpowiednio o 17 gr. i 4 gr. Jeśli natomiast chodzi o cenę 1 kg cukru to wyniosła ona 3,79 zł i była niższa o 4 gr. od ceny krajowej.

Wykr. 30. Przeciętne miesięczne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych z grupy *Mieszkanie, Zdrowie oraz Rekreacja i kultura* w marcu

Źródło: Opracowanie własne

W marcu 2013 roku mieszkańcy badanego województwa ponieśli nieznacznie wyższe koszty związane z użyciem 1 m³ ciepłej wody w porównaniu z przeciętną ceną ogólnokrajową przypadającą na ten rodzaj usług (o 6,2%). Jeśli chodzi o cenę biletu do kina, jako usługi z grupy *Rekreacja i kultura* to w regionie kształtuje się ona na nieco niższym poziomie niż w całym kraju.

Istotną różnicę w cenach można dostrzec w przypadku opłat za wizytę u lekarza specjalisty II stopnia. Przeciętna cena za tą usługę w województwie małopolskim w marcu 2013 roku była o 11,0% niższa od ceny zanotowanej w Polsce.

Tabl. 6. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w maru w województwie małopolskim

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	
	w złotych				2012 = 100
Chleb pszenno-żytni – 0,5 kg	1,93	2,41	2,45	2,42	98,8
Kurczęta patroszone – 1 kg	6,22	7,58	7,60	7,82	102,9
Mięso wieprzowe z kością – 1 kg	13,29	13,41	15,18	15,40	101,4
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	20,86	21,18	22,00	22,30	101,4
Ryż – 1 kg	4,41	4,38	4,35	4,45	102,3
Mąka pszenna „Poznańska” – 1 kg	1,77	2,26	2,50	2,51	100,4
Mleko krowie spożywcze (3-3,5%) – 1 l	2,64	2,77	2,77	2,63	94,9
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	12,10	11,87	12,62	12,75	101,0
Ser dojrzewający – 1 kg	17,28	18,37	19,63	20,07	102,2
Jaja kurze świeże – 1 szt	0,46	0,43	0,67	0,58	86,6
Masło świeże (82,5%) – 200 g	3,98	4,26	4,64	4,23	91,2
Cytryny – 1 kg	5,94	5,03	5,00	6,14	122,8
Cebula – 1 kg	2,35	2,55	1,26	1,53	121,4
Ziemniaki – 1 kg	1,09	1,97	0,71	1,07	150,7
Cukier biały kryształ – 1 kg	2,59	4,89	3,98	3,79	95,2
Czekolada mleczna – 100 g	3,36	3,39	3,56	3,39	95,2
Sok jabłkowy – 1 l	3,80	4,08	4,08	3,84	94,1
Garnitur męski z elanowelny – 1 kpl.	384,87	414,71	377,07	395,27	104,8
Proszek do prania – 400 g	4,46	4,40	4,40	4,44	100,9
Ciepła woda – 1 m ³	17,41	18,29	19,49	21,48	110,2
Wywóz śmieci – 1 pojemnik	17,09	17,36	17,93	18,56	103,5
Węgiel kamienny – 1 t	699,62	751,81	815,58	793,43	97,3
Bilet normalny do kina	14,50	15,58	16,18	16,38	101,2
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	60,62	64,46	71,00	72,15	101,6
Strzyżenie włosów męskich	15,46	16,85	17,77	18,00	101,3
Mydło toaletowe – 100 g	2,03	2,09	1,93	2,04	105,7

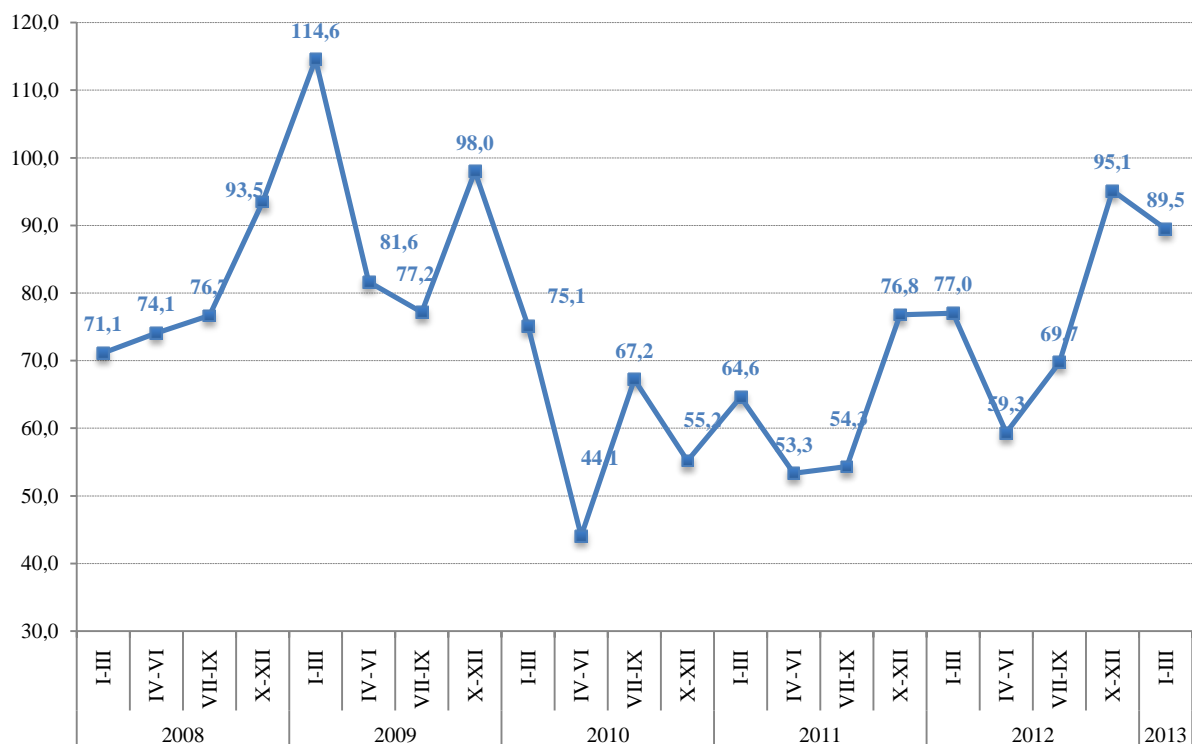
Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 8. Mieszkalnictwo

W pierwszym kwartale 2013 r. w województwie małopolskim oddano do użytkowania 4542 mieszkań, czyli o 16,1% więcej niż w analogicznym okresie 2012 r. i 38,4% więcej w porównaniu z 2011 r. Natomiast w tych samych miesiącach w Polsce oddano do użytkowania o 2,2% więcej niż w analogicznym okresie 2012r. i o 34,9% więcej niż w 2011 r..

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w województwie małopolskim w miesiącach styczeń – marzec 2013 r. stanowiła 12,2% mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce, czyli o 1,4 p. proc. więcej niż w analogicznym okresie ub. Podobnie jak w zeszłym roku województwo małopolskie zajęło drugie miejsce pod względem liczby mieszkań oddanych do użytkowania.

Wykr. 31. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2006= 100)

Źródło: Opracowanie własne

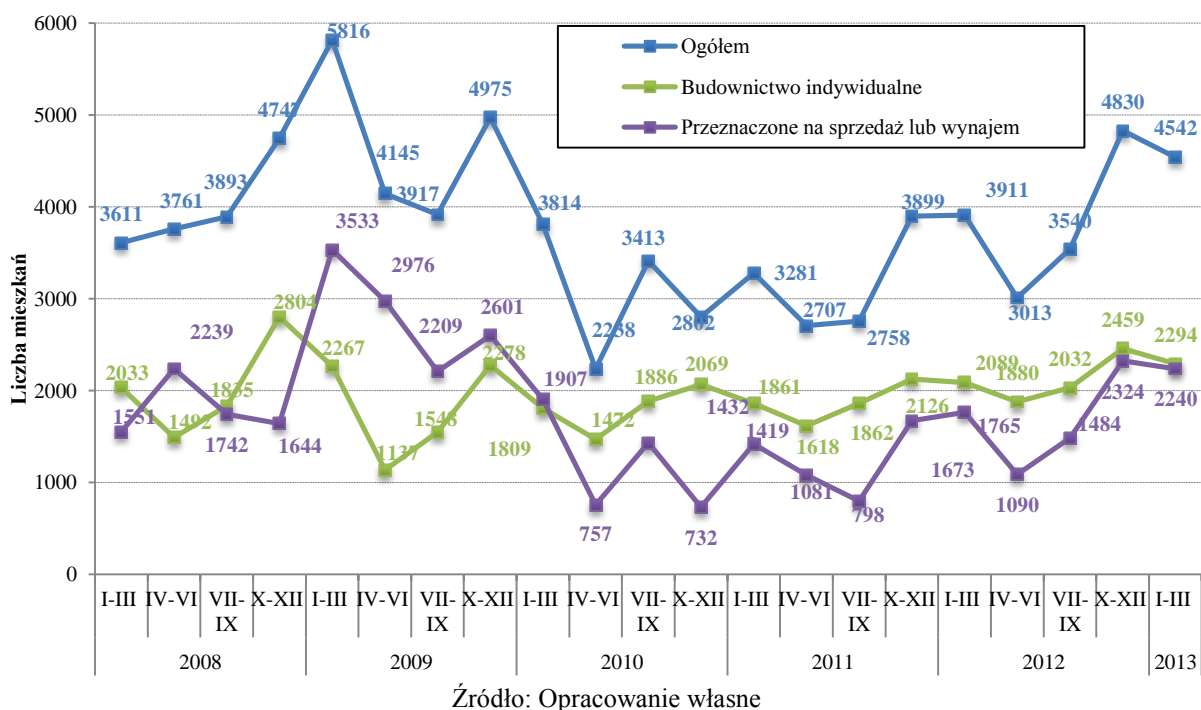
W pierwszym kwartale 2013 r. w województwie małopolskim w budownictwie mieszkaniowym, budownictwo indywidualne przewyższało inwestycje przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, stanowiąc 50,5% ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytku. Oznacza spadek udziału tej formy budownictwa o 2,9 p. proc w stosunku do analogicznego

okresu 2012 r. oraz o 6,5 p. proc. w porównaniu z 2011 r. W miesiącach styczeń – marzec udział mieszkań realizowanych w ramach budownictwa przeznaczonego na sprzedaż i wynajem wynosił 49,3% czyli 4,2 p. proc. więcej niż w pierwszym kwartale 2012 r. i 6,1 p. proc. więcej w porównaniu z analogicznym okresem roku 2011. W skali kraju w strukturze mieszkań oddanych do użytkowania, w porównaniu z pierwszym kwartałem 2012 r., zwiększył się udział mieszkań realizowanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 1,3 p. proc.), indywidualnym (o 0,5 p. proc.).

W okresie styczeń - marzec 2013 r. mieszkań oddanych przez inwestorów indywidualnych było 2294, tj. o 9,8% więcej niż w analogicznym okresie 2012 r. i równocześnie o 23,3% więcej niż w 2011 r., jednocześnie był to spadek w stosunku do czwartego kwartału ub. r. o 165 mieszkań (6,7%). W pierwszym kwartale 2013 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem wynosiła 2240, co oznacza wzrost o 26,9% niż w odpowiadającym mu kwartale 2012 r. i o 59,8% więcej w porównaniu z analogicznym kwartałem 2011 r.

Podobnie wyglądała sytuacja w skali kraju. Nastąpił zarówno wzrost liczby mieszkań w budownictwie indywidualnym o 3,2% jak i liczby mieszkań przeznaczonych pod wynajem w stosunku do analogicznego okresu ub. roku odpowiednio 6,0%

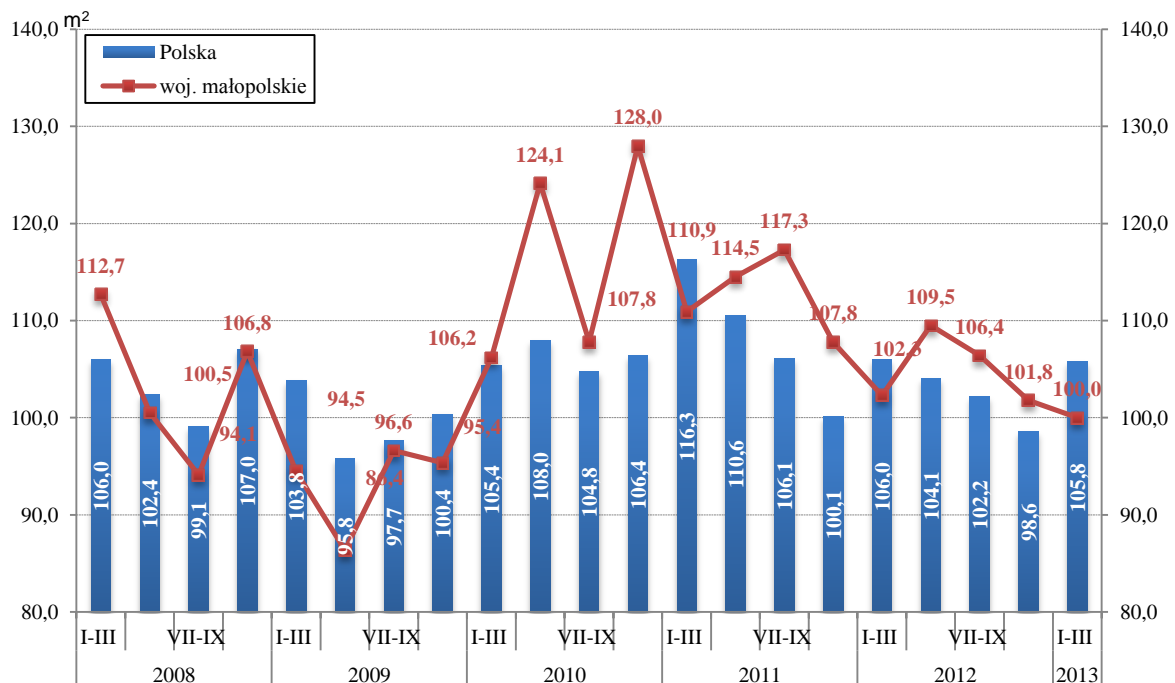
Wykr. 32. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w województwie małopolskim

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to suma powierzchni wszystkich pomieszczeń znajdujących się w obrębie mieszkania, a w szczególności: pokoi, kuchni (z oknem i bez okna), spiżarni, przedpokoi, alków, holi, łazienek, ubikacji, obudowanej werandy, ganku, garderoby oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnym lub gospodarczym potrzebom mieszkańców bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania⁵.

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania oddanego do użytkowania w pierwszym kwartale 2013 r. w województwie małopolskim wynosiła 100,0 m². Plasowała to województwo na 11 pozycji w porównaniu do innych województw, co oznacza dalszy spadek w porównaniu z poprzednimi kwartałami (kolejne 2 miejsca w stosunku do IV kwartału 2012 r.). Największą powierzchnią użytkową mieszkań oddanych miało ponownie województwo opolskie (140,4 m²) a najmniejszą województwo dolnośląskie (90,8 m²). W porównaniu do średniej krajowej powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych w kwartałach ulegała wahaniom. Podobnie jak we wszystkich pierwszych kwartałach lat 2009-2012 tak i w br. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w woj. małopolskim była mniejsza niż w Polsce (**Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**3).

Wykr. 33. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce i województwie małopolskim

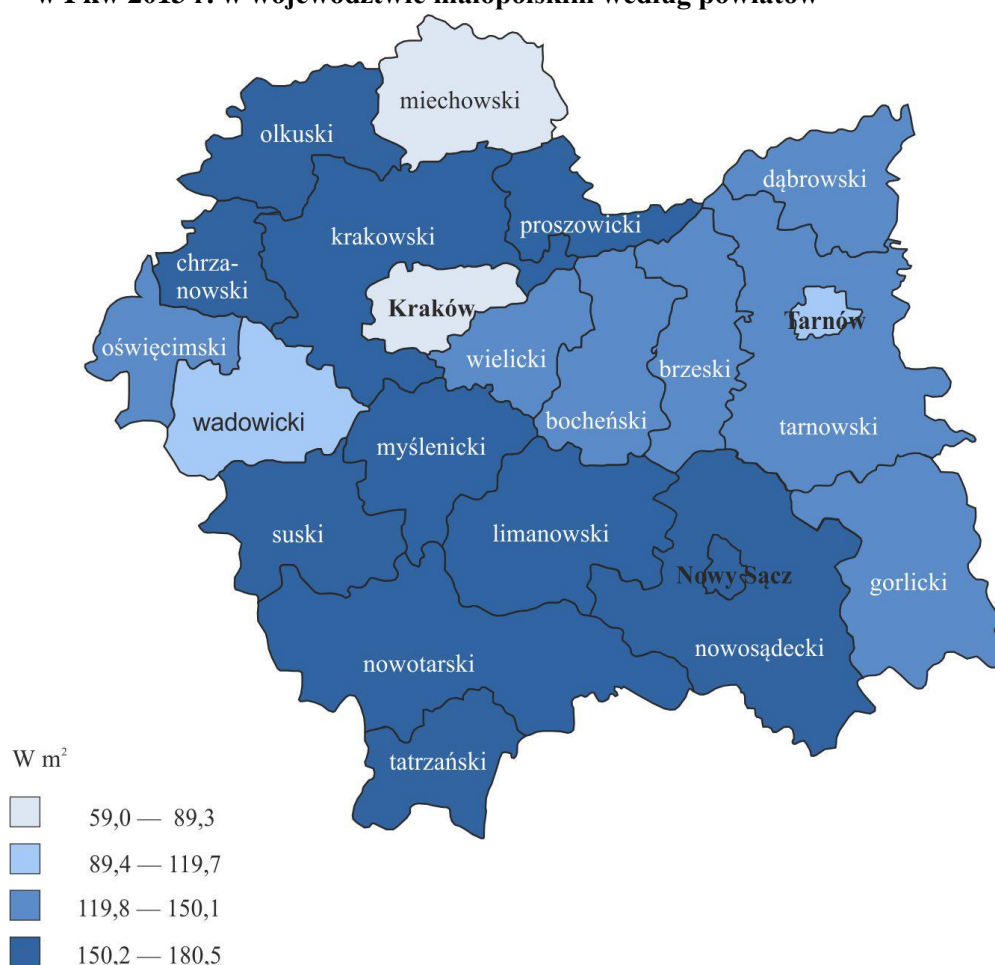

Źródło: Opracowanie własne

⁵ *Gospodarka mieszkaniowa w 2009 r.*, GUS, Warszawa 2010 r., s. 14

W województwie małopolskim w pierwszym kwartale 2013 r., wśród powiatów ziemskich, największe mieszkania budowano w powiecie tatrzańskim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 180,2 m²) a najmniejsze w powiecie miechowskim (86,9 m²). W tym miejscu należy podkreślić wyraźny wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w powiecie tatrzańskim o ponad 36 m² w stosunku do poprzedniego kwartału. W przypadku miast na prawach powiatów w województwie największą powierzchnię użytkową miały mieszkania w Nowym Sączu - 163,4 m², a najmniejszą w Krakowie – 59,0 m². Dodatkowo należy wspomnieć, że jest to najmniejsza powierzchnią użytkową mieszkań oddanych do użytkowania jaką zanotowano dla miasta Krakowa od 2008 r. W Tarnowie budowano mieszkanie o średniej powierzchni użytkowej wynoszącej 94,8,0 m², co oznaczało wzrost powierzchni o blisko 5 m². W piętnastu powiatach województwa małopolskiego nastąpił wzrost powierzchni użytkowej mieszkań w stosunku do czwartego kwartału ub. r.

Wykr. 34. Przepiętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w I kw 2013 r. w województwie małopolskim według powiatów

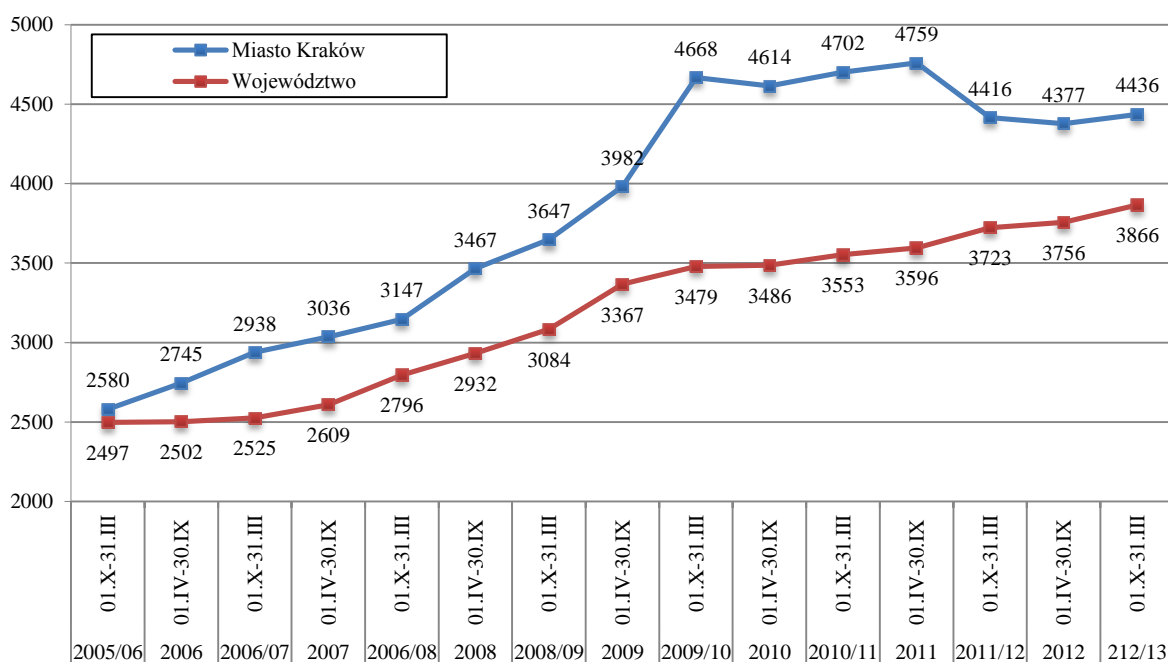
Źródło: Opracowanie własne

Wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych

Wysokość wskaźnika przeliczeniowego ma istotne znaczenie dla ustalania stawek czynszu lokali mieszkalnych, kaucji mieszkaniowych, dodatków mieszkaniowych i innych zagadnień związanych z określeniem wartości odtworzeniowej lokali mieszkalnych. Wartość odtworzeniową lokalu stanowi iloczyn powierzchni użytkowej lokalu i wskaźnika przeliczeniowego. Podstawą do wyliczenia wysokości wskaźnika przeliczeniowego przez wojewodę jest przeciętny koszt budowy 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, na temat którego informacje przekazywane są przez Urzędy Statystyczne. Ponadto przy ustalaniu wielkości wskaźnika uwzględniany jest wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych dla danego województwa na podstawie danych z ostatnich 6 miesięcy⁶.

Wskaźnik przeliczeniowy, ogłaszany w formie Obwieszczenia Wojewody, ustalany jest na okres 6 miesięcy dla województwa (z wyłączeniem miasta wojewódzkiego) oraz dla miasta wojewódzkiego.

Wykr. 35. Wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie obwieszczeń Wojewody Małopolskiego

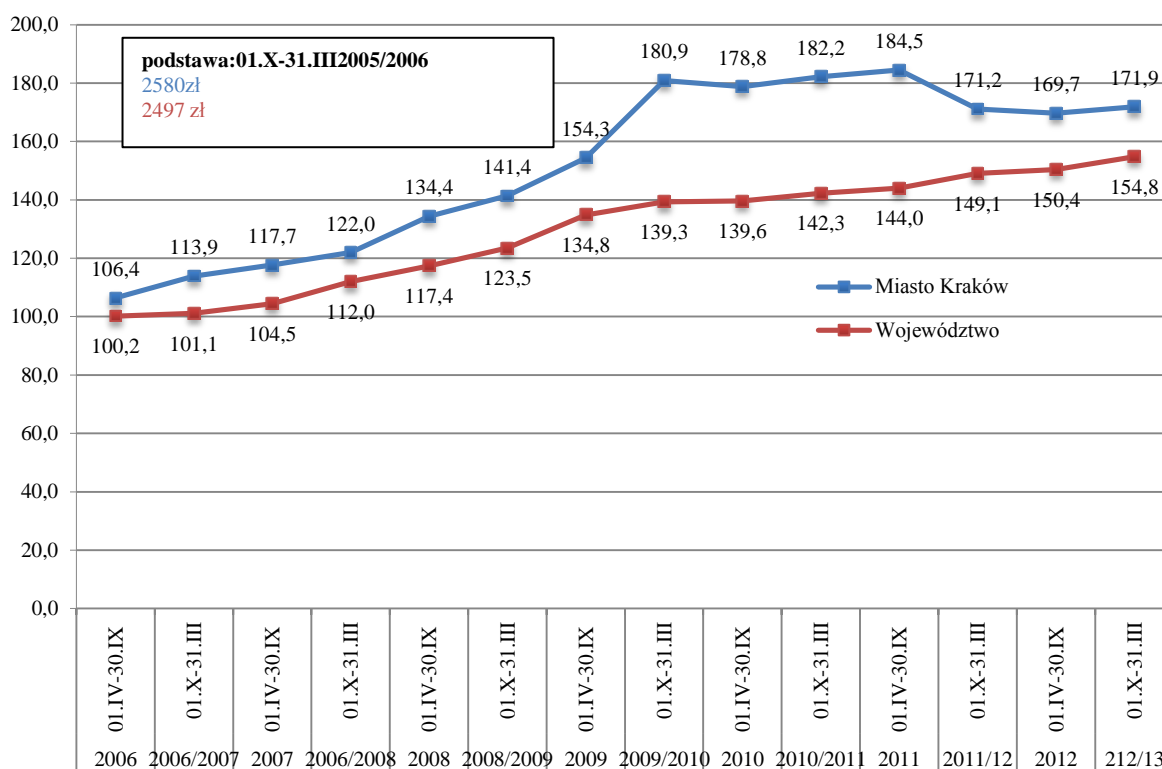
W dwóch województwach: pomorskim (4162,00 zł) i kujawsko-pomorskim (4206,00 zł), powyższy wskaźnik przyjmował wartości wyższe niż w województwie małopolskim, dla

⁶ Źródło: Mazowiecki Urząd Wojewódzki

którego wynosił 3866,00 zł. Natomiast w przypadku miasta wojewódzkiego - Krakowa wskaźnik ten wynosił 4436,00 zł, dając mu 7 pozycję w skali kraju.

W stosunku do poprzedniego okresu wskaźnik ten wzrósł zarówno dla województwa jak i dla miasta Krakowa odpowiednio o 2,9% i 1,3%.

Wykr. 36. Dynamika wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie obwieszczeń Wojewody Małopolskiego

Wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynku dla województwa małopolskiego od 2005 do 30 września 2012 roku systematycznie rośnie. Natomiast w przypadku miasta Krakowa w latach 2005 – 2009 rósł, a w okresie od 2009 r. do września 2012 r. podlegał pewnym wahaniom. Większą dynamiką wzrostu cechował się wskaźnik dla Krakowa, w szczególności w okresie 2009/2010 w stosunku do okresu 2009, kiedy to jego dynamika wzrosła o 26,6 pkt proc. Natomiast w następnym okresie dynamika wzrostu uległa zahamowaniu przyjmując wielkość 178,8% z poziomu 180,9%. W przypadku wskaźnika na poziomie województwa jego dynamikę cechuje systematyczny, równomierny wzrost (Wykr. 36Wykr. 36).

Rozdział 9. Turystyka

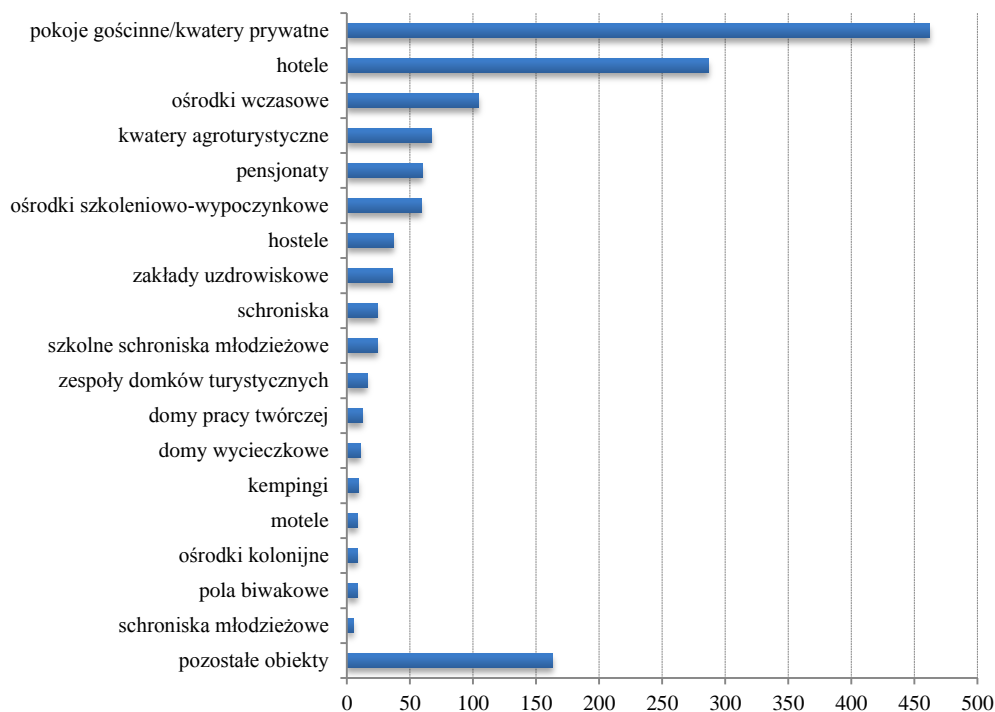
Województwo małopolskie jest jednym z najbardziej atrakcyjnych turystycznie rejonów Polski. W ubiegłym roku było województwem o największej liczbie odwiedzających turystów. W pierwszym kwartale 2013 roku zajęło pod tym względem drugie miejsce, zaraz za województwem mazowiecki. Udział osób odwiedzających województwo małopolskie w ogólnej liczbie turystów wyniósł 16,8%.

Obiekty zbiorowego zakwaterowania

Według stanu z lipca 2012 roku w województwie małopolskim funkcjonowało 1400 obiektów zbiorowego zakwaterowania co stanowiło 14,8% obiektów w całym kraju.

W strukturze małopolskich obiektów zbiorowego zakwaterowania dominują kwatery prywatne i pokoje gościnne – stanowią one 33,0% ogólnej liczby obiektów. Istotny udział mają również hotele (20,5%), ośrodki wczasowe (7,4%), kwatery agroturystyczne (4,8%) pensjonaty (4,3%), a ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (4,2%).

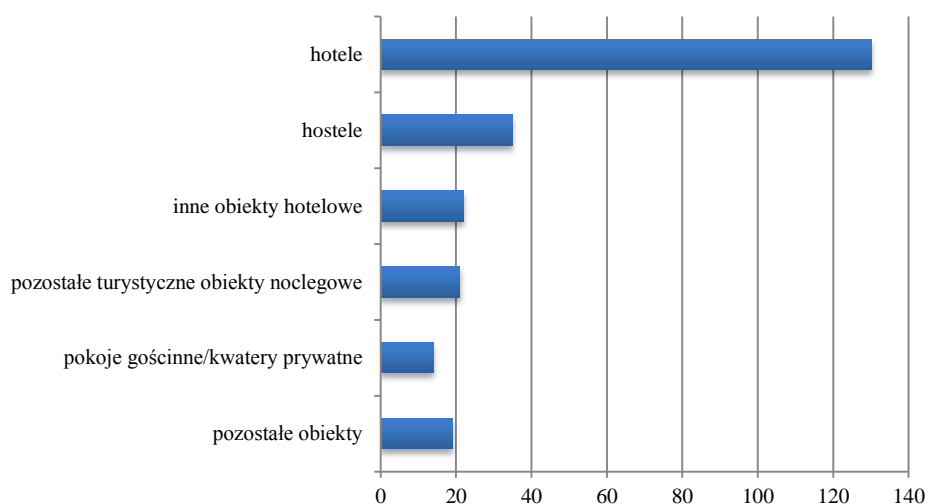
Wykr. 37. Obiekty zbiorowego zakwaterowania według rodzajów w województwie małopolskim (stan w lipcu 2012)

Źródło: Opracowanie własne

W samym natomiast Krakowie struktura przedstawiała się inaczej. W ogólnej liczbie obiektów zbiorowego zakwaterowania dominowały hotele – 53,9%. Istotny udział miały też hostele – 14,5%. Natomiast pozostałe rodzaje obiektów występowały nielicznie, lub w ogóle nie znajdowały się w stolicy województwa.

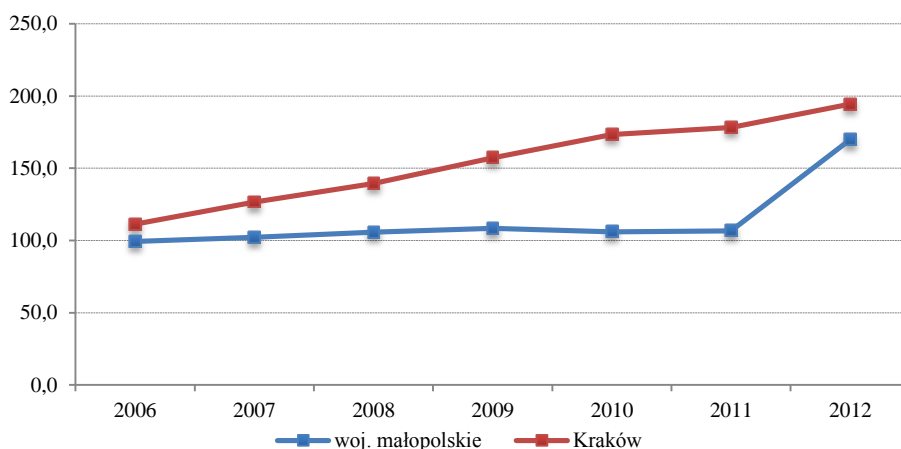
Wykr. 38. Obiekty zbiorowego zakwaterowania według rodzajów w Krakowie (stan w lipcu 2012)

Źródło: Opracowanie własne

W porównaniu do lipca 2011 roku liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania wzrosła w województwie o 59,1%. Na przestrzeni ostatnich lat ich liczba nieznacznie wzrastała. Szybkie tempo wzrostu liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania obserwowano natomiast w samym Krakowie. W porównaniu do roku 2005 liczba obiektów w stolicy regionu wzrosła o 94,4%.

Wykr. 39. Dynamika liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania

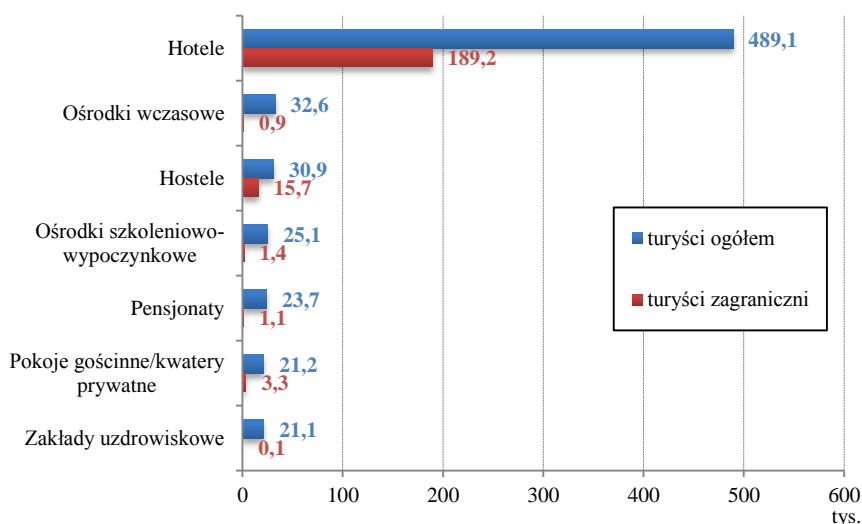

Źródło: Opracowanie własne

Wykorzystanie obiektów zbiorowego zakwaterowania

Liczba turystów korzystających z noclegów w województwie małopolskim w I kwartale 2013 roku wyniosła 707,1 tys. W porównaniu do analogicznego kwartału roku 2012 liczba korzystających z noclegów spadła o 1,8 %. Najczęściej turyści korzystali z noclegów w hotelach (podobnie turyści zagraniczni). W strukturze wykorzystania noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania udział hoteli wynosił w I kwartale 2013 roku 60,2%. Zauważalny był również udział ośrodków wczasowych (6,4% korzystających), pensjonatów (4,8%), pokoi gościnnych i kwater prywatnych (4,8%) i ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych (3,9%). Spośród wszystkich turystów zagranicznych korzystających z noclegów w naszym województwie aż 78,8% wybrało noclegi w hotelach. Drugim w kolejności wybieranym miejscem zakwaterowania były hostele (6,8% korzystających).

Wykr. 40. Korzystający z obiektów zbiorowego zakwaterowania w województwie małopolskim w IV kwartale 2012 r.

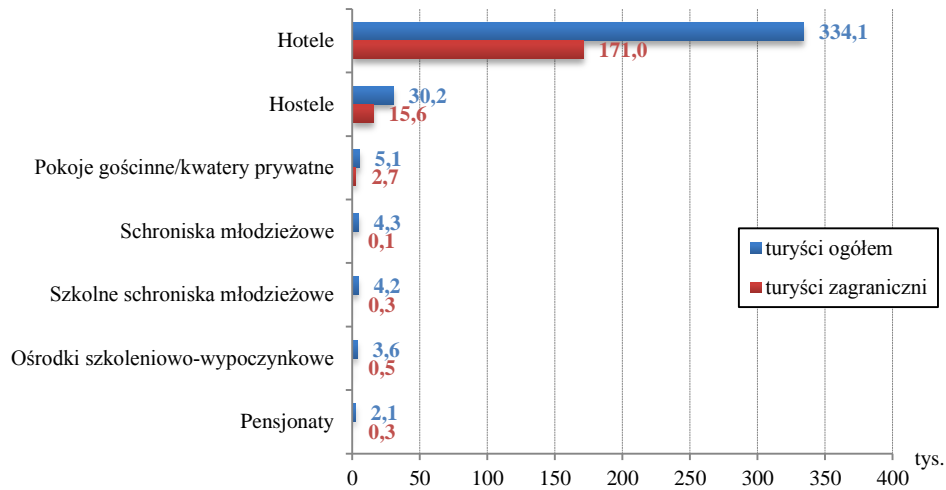
Źródło: Opracowanie własne

W Krakowie w strukturze wykorzystania obiektów zbiorowego zakwaterowania przejawiała się jeszcze większą dominacją noclegów hotelowych. Ogółem liczba korzystających z noclegów w Krakowie w I kwartale 2013 roku wyniosła 321,1 tys. Była więc mniejsza o 0,3% od liczby korzystających w analogicznym kwartale roku 2012.

Z noclegów w hotelach skorzystało w analizowanym okresie 260,9 tys. turystów co stanowiło 81,2% z wszystkich turystów korzystających z noclegów w Krakowie. Wśród turystów zagranicznych udział korzystających z hoteli był jeszcze większy i wynosił 83,7%.

Wśród ogółu turystów (jak i turystów zagranicznych) nocujących w Krakowie popularne były również hostele – udział korzystających kolejno 7,4% i 8,3%.

Wykr. 41. Korzystający z obiektów zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w IV kwartale 2012 r.

Źródło: Opracowanie własne

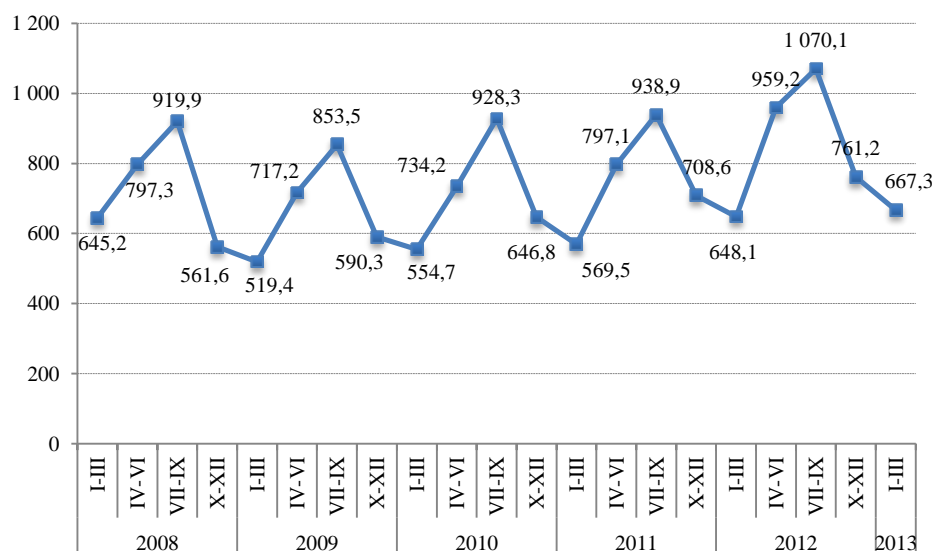
Ruch pasażerski na MPL Kraków-Balice

Po rekordowym roku 2012, w którym ruch pasażerski na lotnisku w Balicach osiągnął wartość prawie 3,5 mln pasażerów, pierwszy kwartał 2013 roku przyniósł kolejny wzrost liczby pasażerów obsługiwanych przez krakowski port lotniczy.

Ruch pasażerski w pierwszym kwartale 2013 roku osiągnął wartość 667,3 tys. osób co oznacza wzrost w porównaniu do analogicznego kwartału roku 2012 o 3,0%.

Od kilku kwartałów liczba pasażerów obsługiwanych przez port w Balicach systematycznie rośnie. W natężeniu ruchu pasażerskiego można zaobserwować sezonowość przejawiającą się w zwiększonym natężeniu tego ruchu w drugim, a zwłaszcza trzecim kwartale.

Wykr. 42. Ruch pasażerski na MPL Kraków-Balice

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 10. Skutki zimy 2012/2013

Stan powietrza

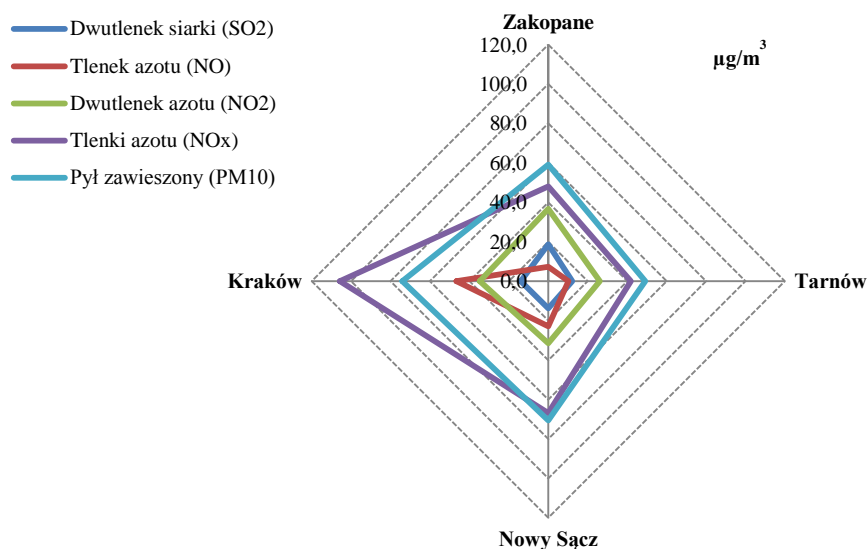
Dane Małopolskiego Monitoringu Powietrza Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie dotyczące zanieczyszczenia powietrza w okresie jesienno-zimowym 2011/2012 oraz 2012/2013 uzyskano dla czterech miast: Krakowa⁷, Nowego Sącza, Tarnowa, i Zakopanego. Analizy dokonano na podstawie dziennych pomiarów takich zanieczyszczeń jak: dwutlenek siarki (SO₂), tlenek azotu (NO), dwutlenek azotu (NO₂), tlenki azotu (NO_x), ozon (O₃), tlenek węgla (CO) oraz pył zawieszony o wymiarach ziaren poniżej 10 mikrometrów (PM10).

Spśród czterech badanych miast województwa małopolskiego największe przeciętne stężenie zanieczyszczeń w 1 m³ powietrza w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. wystąpiło w Krakowie (NO, NO_x, PM10) oraz Zakopanem (SO₂, NO₂). Z kolei najmniejsze zanieczyszczenie powietrza odnotowano w Tarnowie (poza tlenkiem azotu NO). Na obszarze Krakowa w analizowanym okresie zaobserwowano ponad 6 razy wyższe przeciętne stężenie tlenku azotu niż najniższe stężenie odnotowane w Zakopanem. Pozostałe tlenki azotu (NO_x) stanowiły natomiast ok. 252% przeciętnego poziomu tych gazów w Tarnowie. Z kolei stopień zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym był o ok. 1,5 razy wyższy niż w Tarnowie. Tak wysokie stężenie związków azotu NO i NO_x oraz pyłu zawieszonego w Krakowie spowodowane jest wzmożonym, w porównaniu z innymi analizowanymi miastami, ruchem komunikacyjnym na terenie miasta, większymi potrzebami grzewczymi, działalnością pobliskiej elektrowni węglowej w Skawinie oraz niekorzystnym umiejscowieniem Krakowa w dolinie Wisły. Mniejsze różnice pomiędzy analizowanymi miastami były odnotowane w przypadku dwutlenku azotu i dwutlenku siarki, których największe przeciętne stężenie w badanym okresie wystąpiło w Zakopanem.

Przeciętny dobowy dopuszczalny poziom emisji dwutlenku siarki do atmosfery, wynoszący 125,0 µg/m³, nie został przekroczony w żadnym z rozważanych miast przez cały okres od października do marca zarówno w latach 2012/13, jak i 2011/12. Zupełnie inaczej przedstawiała się sytuacja dotycząca zanieczyszczeń pyłem PM10, którego dzienny dopuszczalny poziom (50,0 µg/m³) przekroczony był wielokrotnie w każdym mieście, a najczęściej w Krakowie.

⁷ Dla miasta Krakowa wykorzystano dane zebrane w stacji tła miejskiego Kraków-Kurdwanów.

Wykr. 43. Przeciętne stężenie zanieczyszczeń powietrza w okresie X 2012 – III 2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Kraków

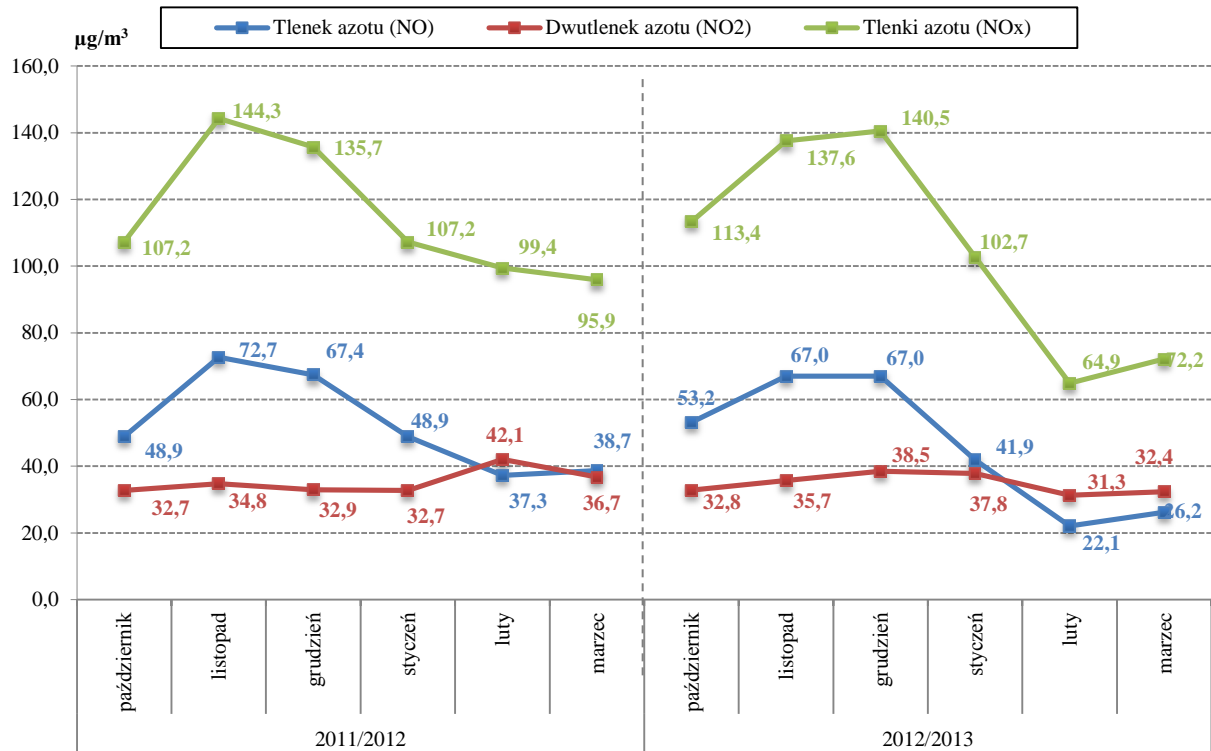
Przeciętna miesięczna emisja zanieczyszczeń w Krakowie w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego kształtowała się na różnych poziomach w zależności od miesiąca i rodzaju zanieczyszczenia. W przypadku tlenków azotu (NO, NO₂ i NO_x), najwyższe stężenie w analizowanym okresie 2011/12 wystąpiło w grudniu 2012 r. (odpowiednio 60,7, 38,5 i 140,5 µg/m³). W porównaniu z tym samym okresem lat 2011/12 najwyższe przeciętne miesięczne stężenie zanieczyszczeń w postaci tlenków azotu NO i NO_x zanotowano w listopadzie 2011 r. (odpowiednio 72,7 i 144,3 µg/m³), zaś dwutlenku azotu w lutym 2012 r. (42,1 µg/m³).

Emisja dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego w okresie X 2012 – III 2013 w Krakowie osiągnęła najwyższy przeciętny miesięczny poziom w grudniu 2012 r. (odpowiednio 21,4 i 108,1 µg/m³). Było to związane m.in. ze wzmożonym okresem grzewczym, wywołanym niskimi temperaturami powietrza⁸. Średnia temperatura w grudniu 2012 r. spadła do -2,8°C, podczas gdy w grudniu 2011 r. wyniosła 1,6°C. Przeciętne stężenie ozonu w Krakowie było najwyższe w marcu b. r. (55,0 µg/m³). Rok wcześniej, w okresie od października 2011 r. do marca 2012 r. największa emisja dwutlenku siarki, pyłu zawieszonego oraz ozonu wystąpiła w lutym 2012 r. (odpowiednio 38,9, 94,7 oraz

⁸ Prezentowane dane dotyczące temperatury powietrza i opadów atmosferycznych pochodzą z zasobów Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie

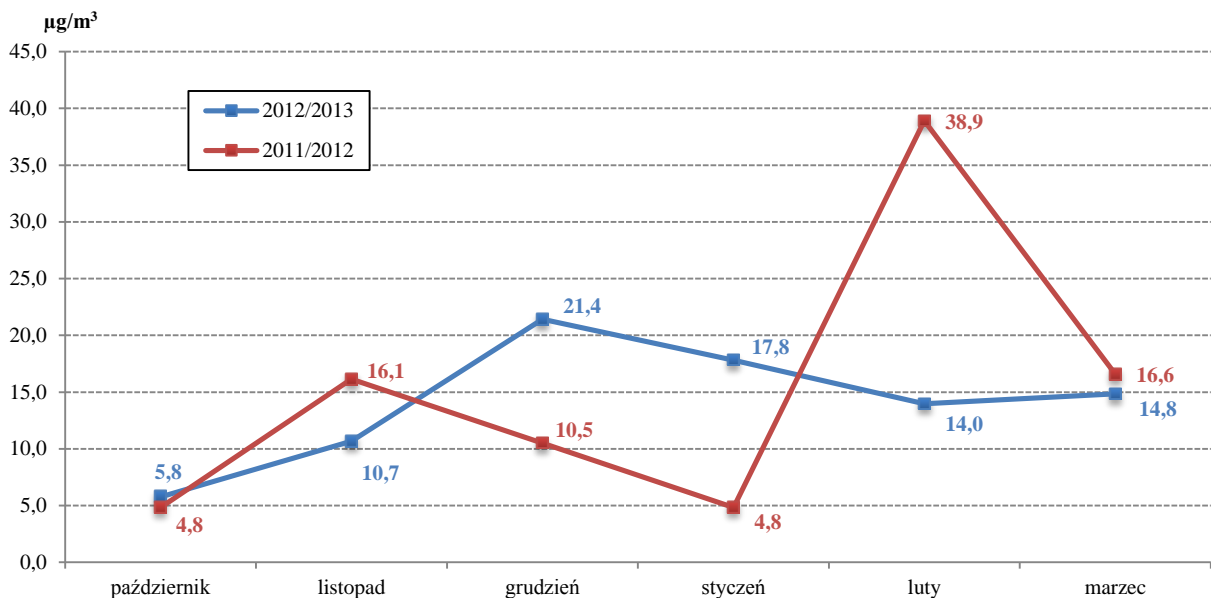
34,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Zwiększona emisja dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego była również związana ze spadkiem temperatur, luty 2012 r. był najzimniejszym miesiącem kalendarzowej zimy, a średnia temperatura w tym miesiącu wyniosła $-7,0^\circ\text{C}$.

Wykr. 44. Przeciętne miesięczne stężenie związków azotu w Krakowie

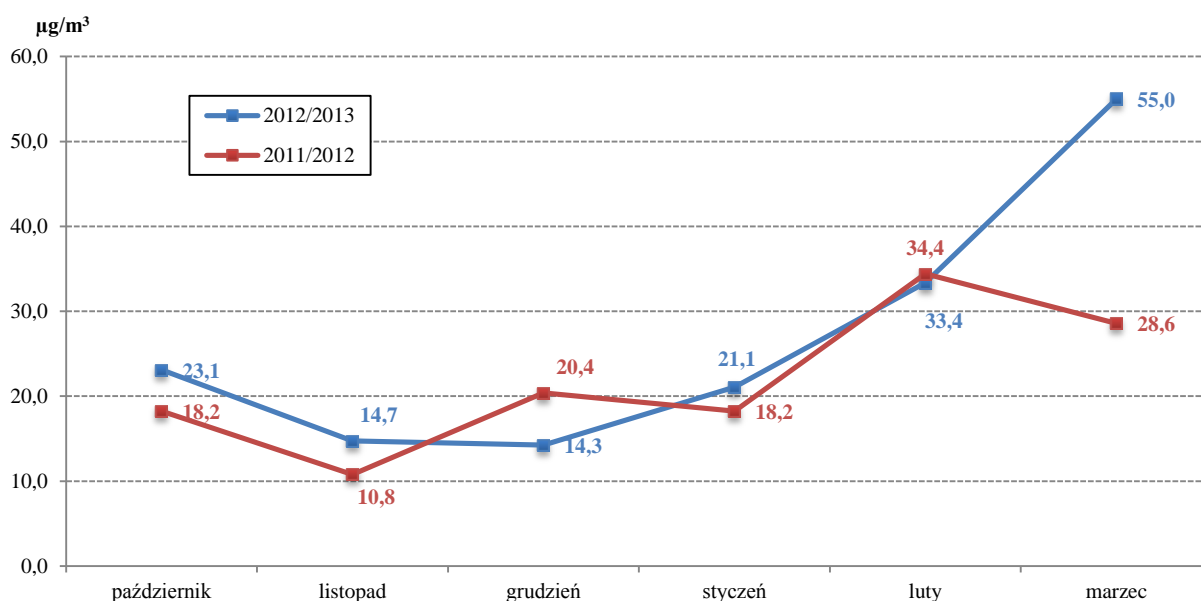
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 45. Przeciętne miesięczne stężenie dwutlenku siarki w Krakowie

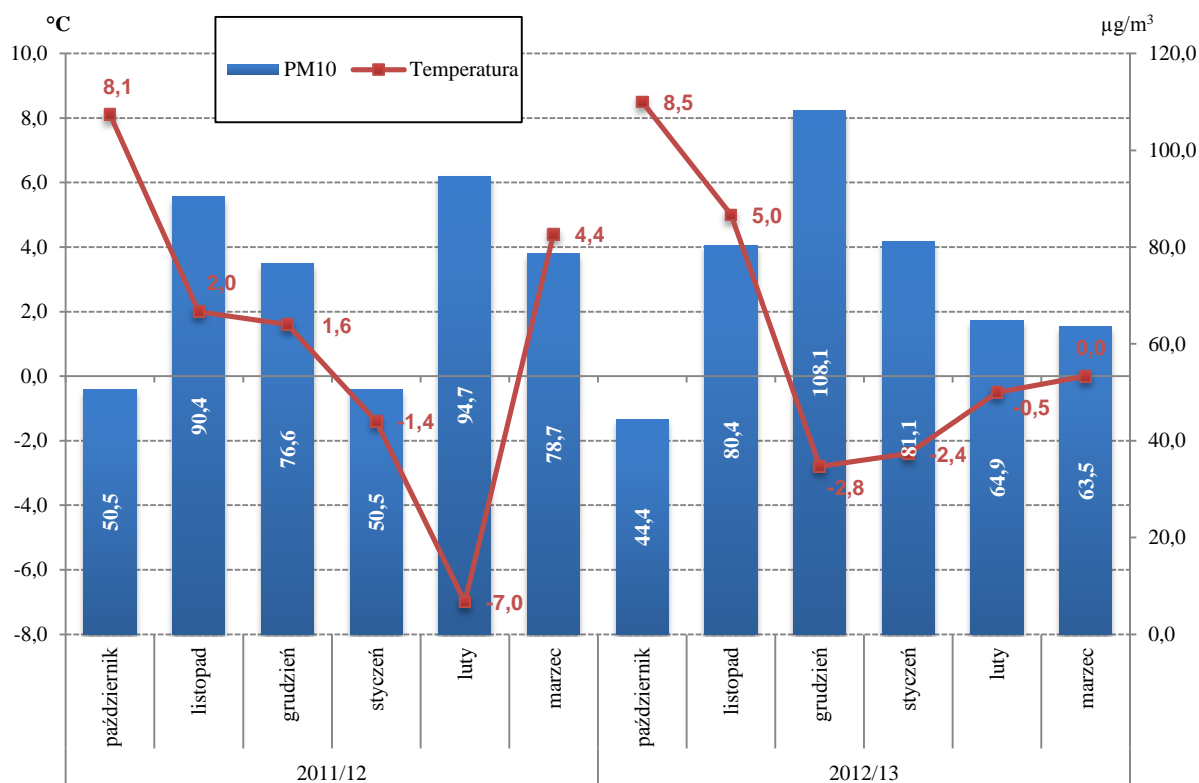
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 46. Przeciętne miesięczne stężenie ozonu w Krakowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

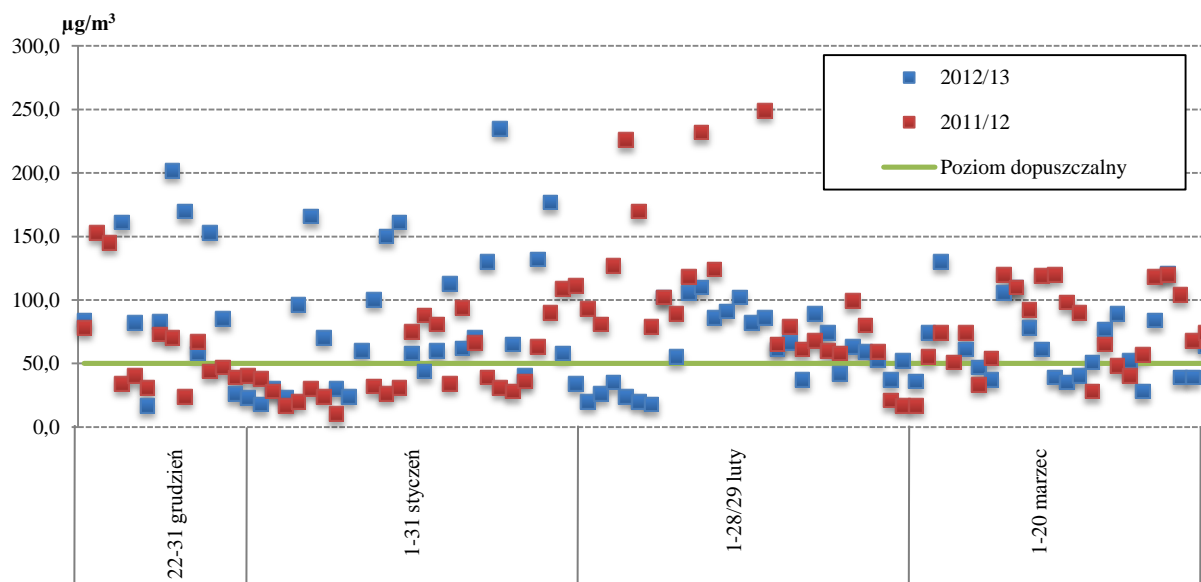
Wykr. 47. Przeciętne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego a temperatura w Krakowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP oraz IMGW w Krakowie

Przeciętny dzienny poziom dopuszczalny stężenia pyłu zawieszonego w atmosferze w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. został przekroczony 117 razy (66,1 % ogółu dni, w których nastąpił pomiar), z czego w zimie kalendarzowej 58 razy (66,7 % ogółu dni kalendarzowej zimy, w których odnotowano pomiary). W porównaniu z poprzednim analogicznym okresem liczba przekroczeń wzrosła, od października 2011 r. do marca 2012 r. zaobserwowano 103 dni w których przekroczony został poziom dopuszczalny (60,2 % ogółu dni pomiarowych), z czego w kalendarzowej zimie 55 dni (64,7 % ogółu dni kalendarzowej zimy, w których odnotowano pomiary).

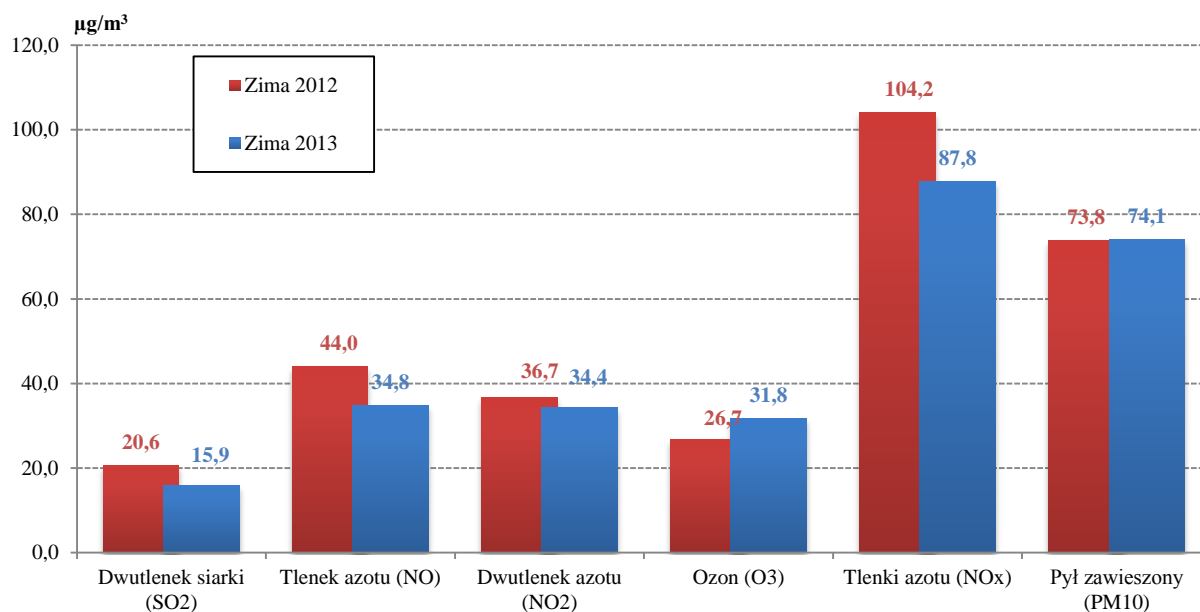
Wykr. 48. Przeciętne dzienne stężenie pyłu zawieszonego a poziom dopuszczalny w okresie kalendarzowej zimy w Krakowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Zanieczyszczenie powietrza w kalendarzowej zimie 2012/2013 w porównaniu do zimy 2011/2012 było niższe w przypadku dwutlenku siarki, tlenku azotu, dwutlenku azotu i pozostałych tlenków azotu (odpowiednio o 22,8%, 20,9%, 6,3% oraz 15,7%). Zanotowano natomiast wyższą emisję ozonu (19,0%) oraz pyłu zawieszonego (0,4%).

Wykr. 49. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza według rodzaju w okresie kalendarzowej zimy w Krakowie

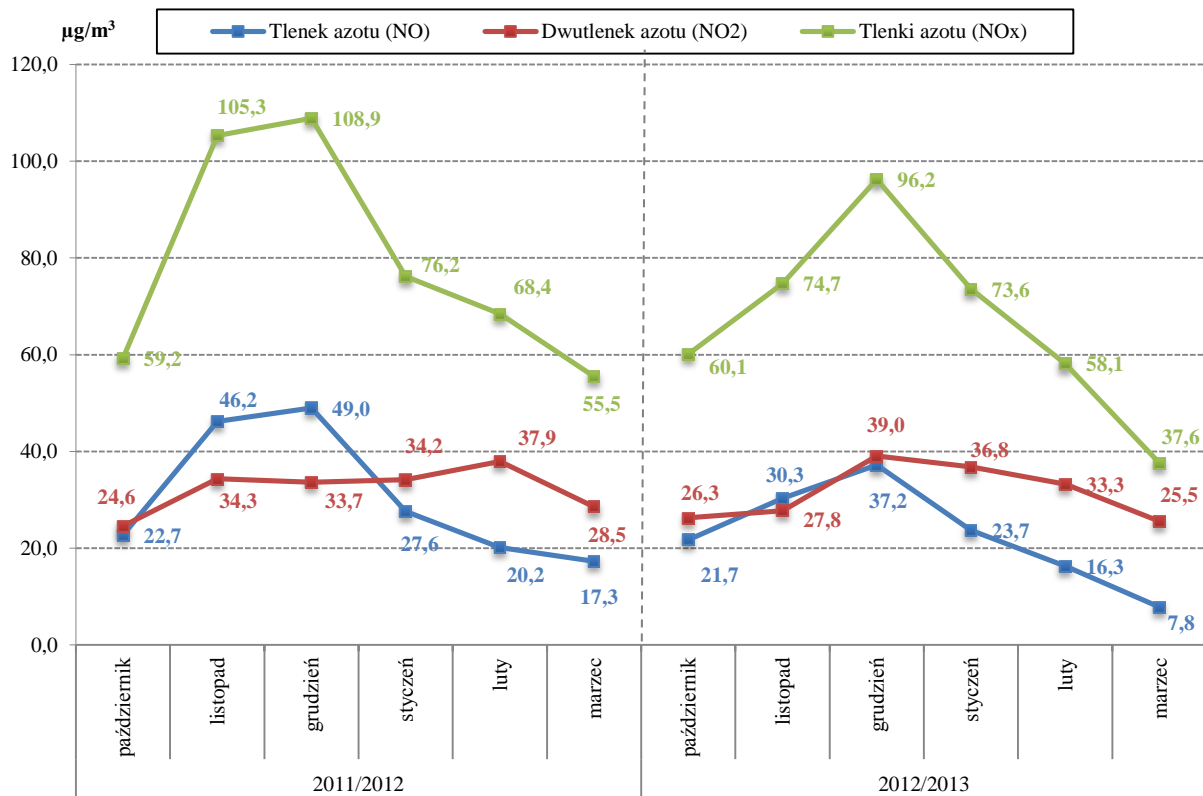
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Nowy Sącz

Przeciętne miesięczne stężenie tlenków azotu w **Nowym Sączu** w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. było najwyższe w grudniu 2012 r. (odpowiednio stężenie tlenku azotu: 37,2 µg/m³, dwutlenku azotu: 39,0 µg/m³ i innych tlenków azotu 96,2 µg/m³). Rok wcześniej, w analizowanym okresie 2011/2012 emisja tlenku azotu oraz innych tlenków azotu była najwyższa w grudniu 2011 r. (tlenek azotu 49,0 µg/m³, inne tlenki azotu: 108,9 µg/m³), zaś dwutlenku azotu w lutym 2012 r. (37,9 µg/m³).

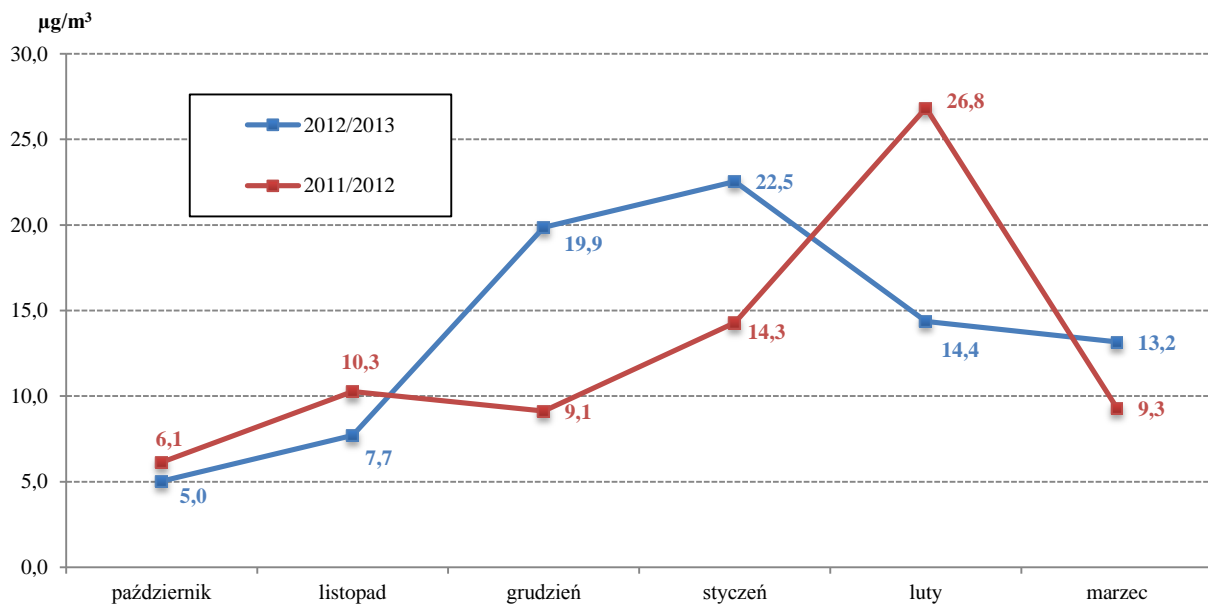
W Nowym Sączu emisja dwutlenku siarki była najwyższa w styczniu 2013 r. (22,5 µg/m³), zaś pyłu zawieszonego w grudniu 2012 r. (102,6 µg/m³). Tak jak w przypadku Krakowa, było to związane ze wzmożonym okresem grzewczym, spowodowanym niskimi temperaturami powietrza. Grudzień 2012 r. i styczeń 2013 r. były najzimniejszymi miesiącami zimy 2012/2013, przeciętne miesięczne temperatury powietrza wyniosły odpowiednio -2,1°C w grudniu oraz -2,6°C w styczniu. W badanym okresie 2011/2012 największe stężenie dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego wystąpiło w lutym 2012 (odpowiednio 26,8 i 152,1 µg/m³), co również związane było ze spadkiem temperatur – przeciętna miesięczna temperatura powietrza w lutym 2012 r. wyniosła -7,4°C.

Wykr. 50. Przeciętne miesięczne stężenie związków azotu w Nowym Sączu

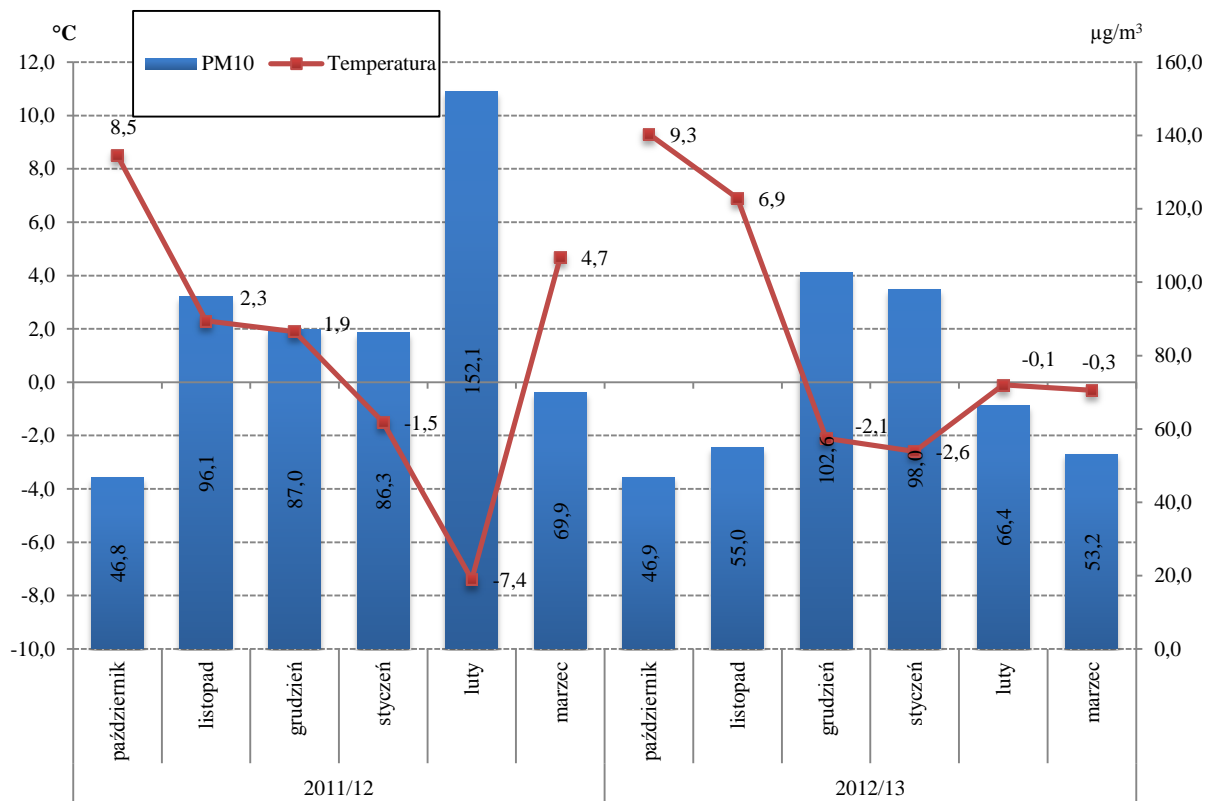
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 51. Przeciętne miesięczne stężenie dwutlenku siarki w Nowym Sączu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 52. Przeciętne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego a temperatura w Nowym Sączu

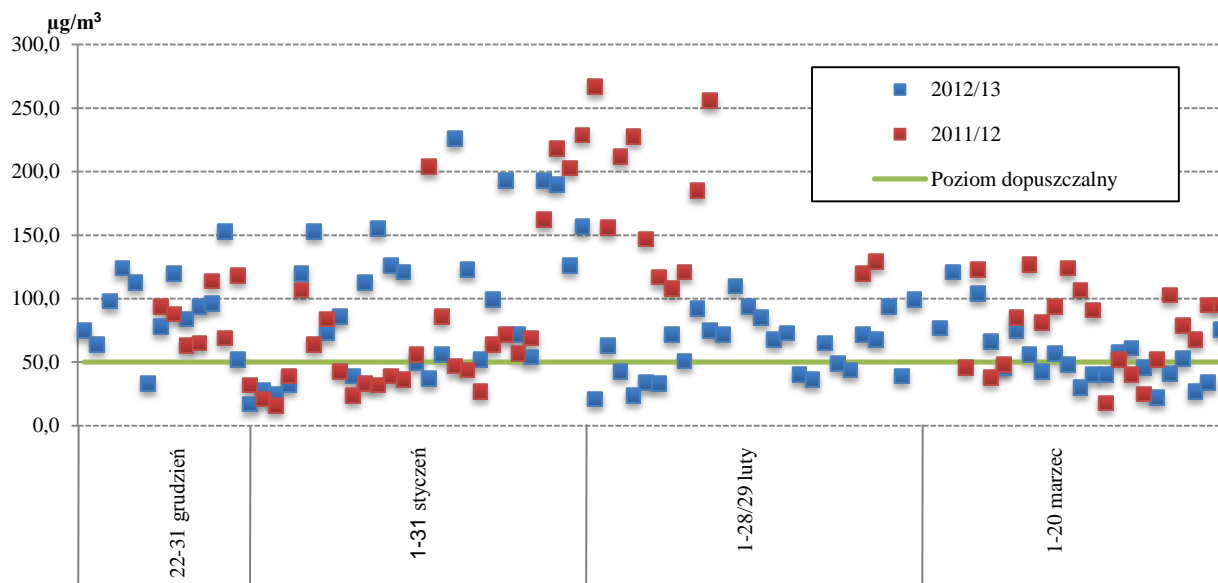

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP oraz IMGW w Krakowie

W okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. przeciętny dzienny dopuszczalny poziom stężenia pyłu zawieszonego został przekroczony 112 razy (62,2% ogółu dni pomiarowych), z czego w kalendarzowej zimie 59 razy (67,0% ogółu dni zimowych, w których odnotowano pomiary). W porównaniu z poprzednim analizowanym okresem liczba przekroczeń wzrosła, ale udział w ogóle dni, w których dokonywane były pomiary zmalał (87 dni, tj. 63,5% w okresie X 2011 – XII 2012, z czego w kalendarzowej zimie 48 dni, tj. 71,6%).

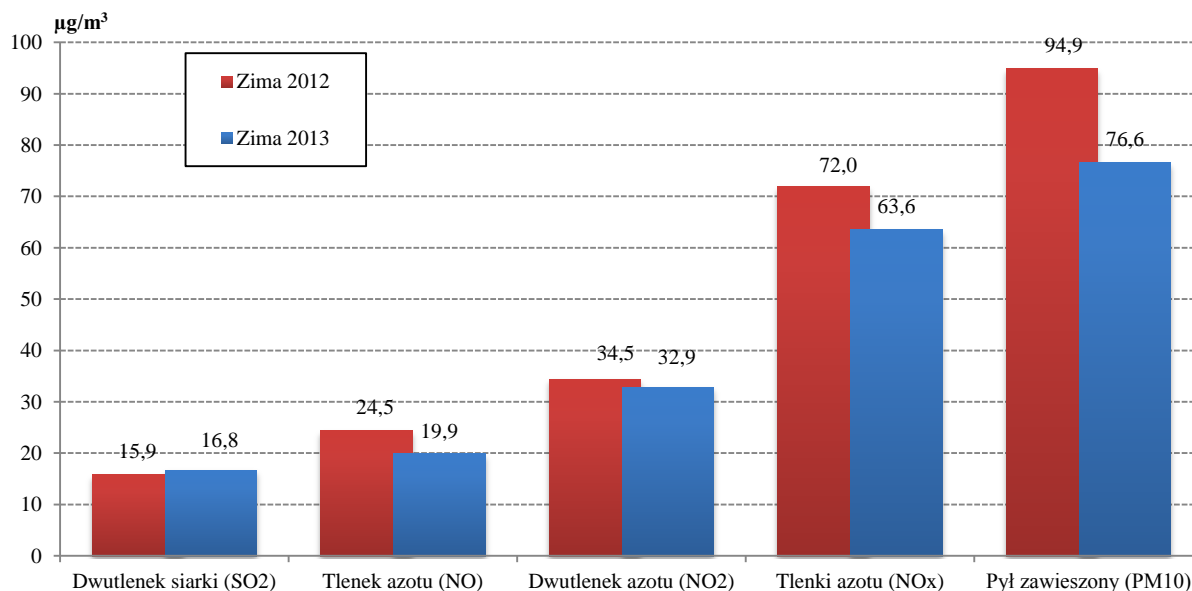
Zanieczyszczenie powietrza w zimie 2012/2013 w porównaniu do zimy 2011/2012 było niższe w przypadku tlenku azotu, dwutlenku azotu i pozostałych tlenków azotu oraz pyłu zawieszonego, odpowiednio o 18,9%, 4,5% i 11,7% oraz 19,3%. Zaobserwowano natomiast większą ilość dwutlenku siarki, którego stężenie wzrosło o 5,4%.

Wykr. 53. Przeciętne dzienne stężenie pyłu zawieszonego a poziom dopuszczalny w okresie kalendarzowej zimy w Nowym Sączu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 54. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza według rodzaju w okresie kalendarzowej zimy w Nowym Sączu

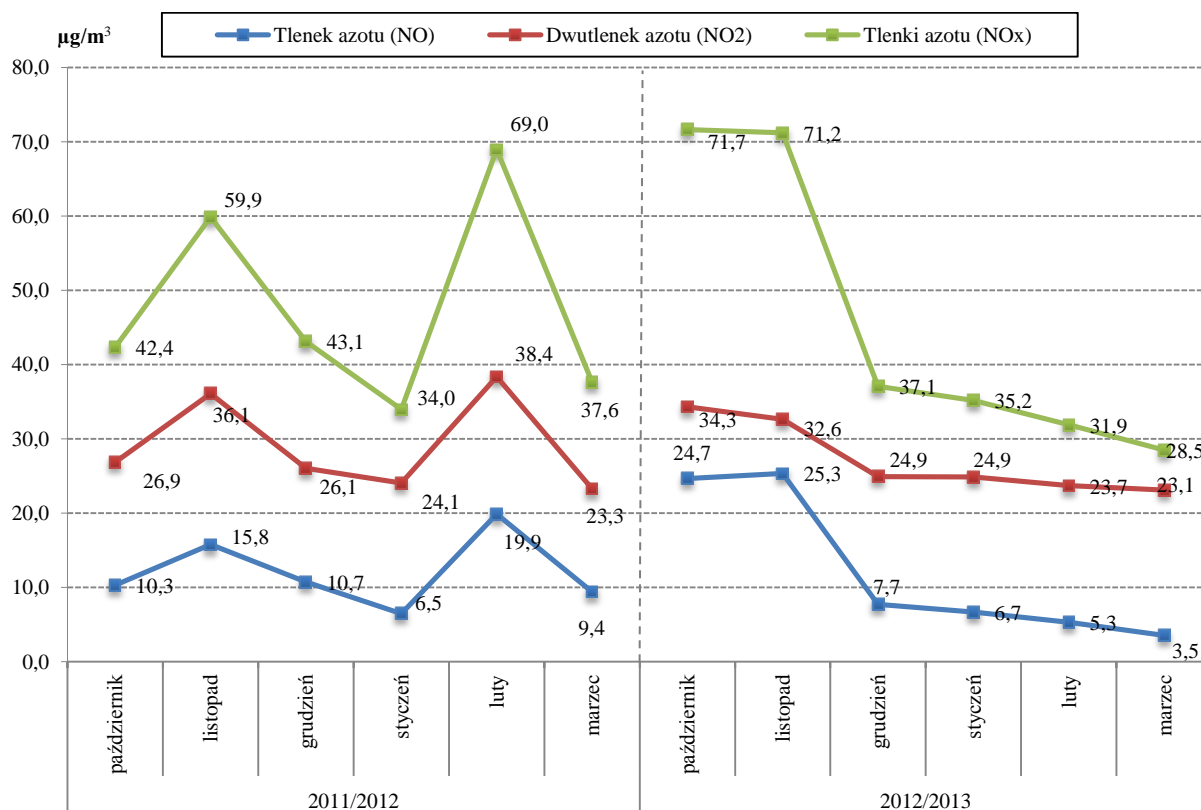
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Tarnów

W Tarnowie w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. najwyższe stężenie dwutlenku i tlenków azotu zaobserwowano w październiku 2012 r. (odpowiednio 34,3 i 71,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), zaś tlenku azotu w listopadzie 2012 r. (25,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). W tym samym okresie lat 2011/12 emisja wszystkich powyższych gazów osiągnęła najwyższy poziom w lutym 2012 r. (19,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dla NO, 38,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dla NO₂ oraz 69,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dla NO_x).

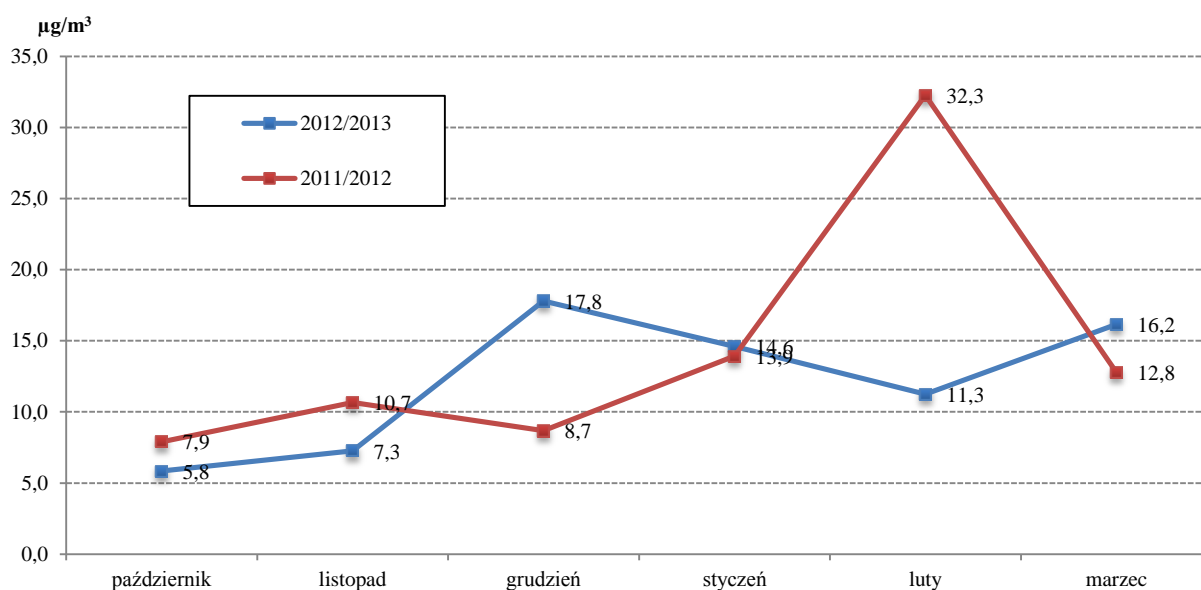
Miesięczna emisja dwutlenku siarki i tlenku węgla w okresie od października 2012 r. do marca b. r. była najwyższa w grudniu 2012 r. (odpowiednio 17,8 i 0,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), zaś w analogicznym okresie 2011/12 – w lutym 2012 r. (odpowiednio 32,3 i 1,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Z kolei stężenie pyłu zawieszonego najwyższy poziom osiągnęło w styczniu b. r. (65,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), a w poprzednim okresie w lutym 2012 r. (119,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Najwyższe miesięczne stężenie zanieczyszczeń związane było ze spadkiem temperatury, grudzień 2012 r. oraz styczeń 2013 r., podobnie jak luty 2012 r. były najzimniejszymi miesiącami zim 2011/2012 oraz 2012/2013, a przeciętna temperatura powietrza w Tarnowie spadła w styczniu 2013 r. do -1,7°C, w grudniu 2012 r. do -2,1°C, zaś w lutym 2012 r. do -7,2°C.

Wykr. 55. Przeciętne miesięczne stężenie związków azotu w Tarnowie

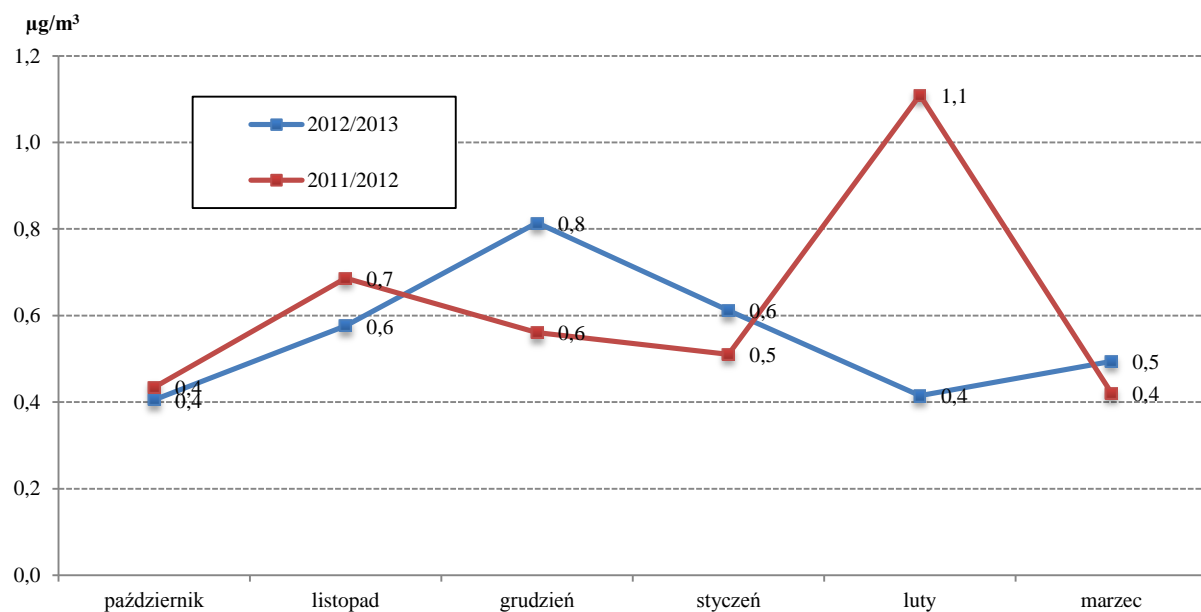
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 56. Przeciętne miesięczne stężenie dwutlenku siarki w Tarnowie

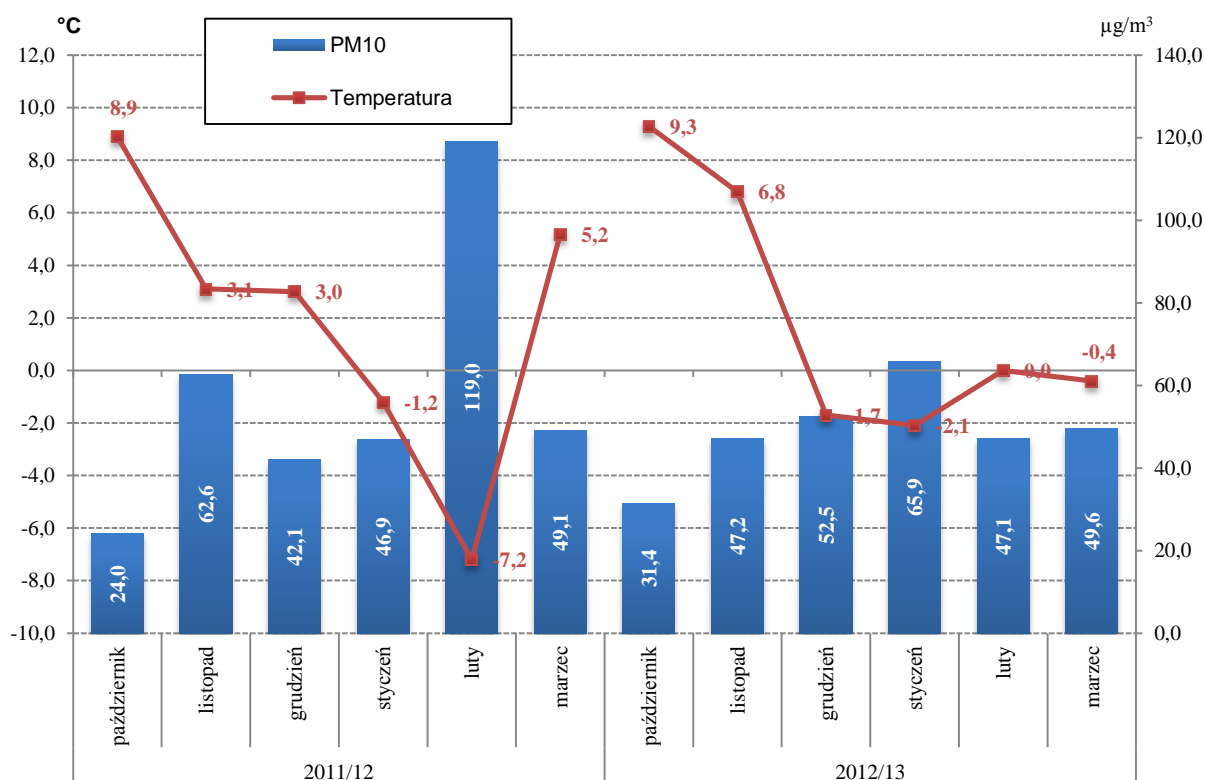
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 57. Przeciętne miesięczne stężenie tlenku węgla w Tarnowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 58. Przeciętne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego a temperatura w Tarnowie

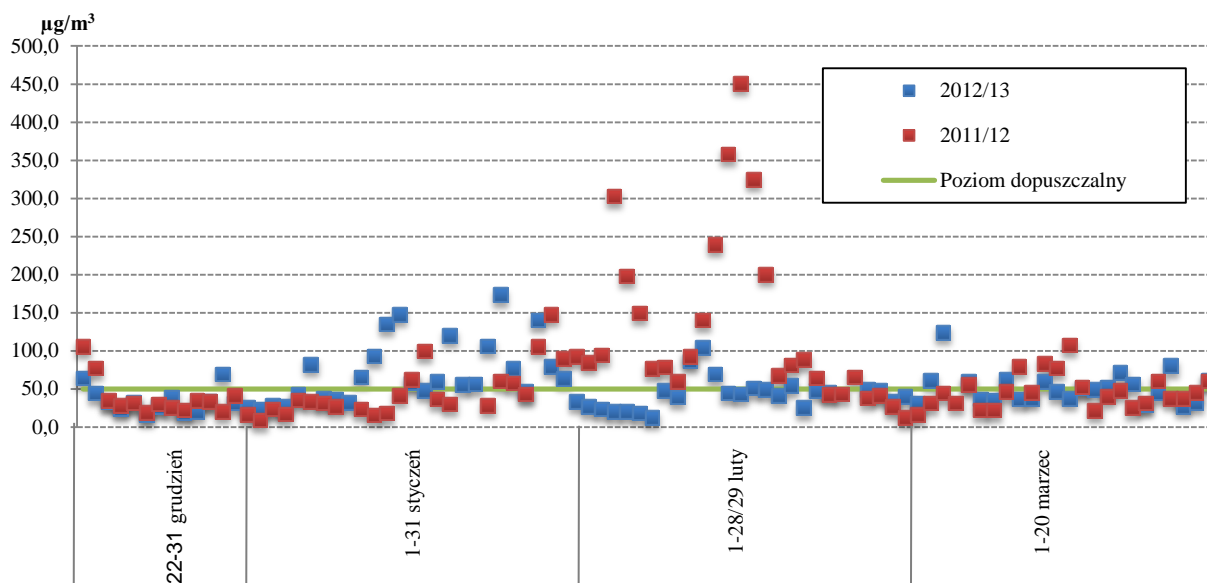

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP oraz IMGW w Krakowie

W Tarnowie w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. na podstawie prowadzonych pomiarów odnotowano 62 dni, w których przeciętny dzienny dopuszczalny poziom stężenia pyłu zawieszonego został przekroczony (34,8% ogółu dni pomiarowych), z czego w kalendarzowej zimie było to 34 dni (39,1% ogółu dni kalendarzowej zimy, w których odnotowano pomiary). W porównaniu z poprzednim okresem jesienno-zimowym liczba przekroczeń zmalała, od października 2011 r. do marca 2012 r. wyniosła 71 dni (39,4%), z czego w kalendarzowej zimie 38 dni (43,7%).

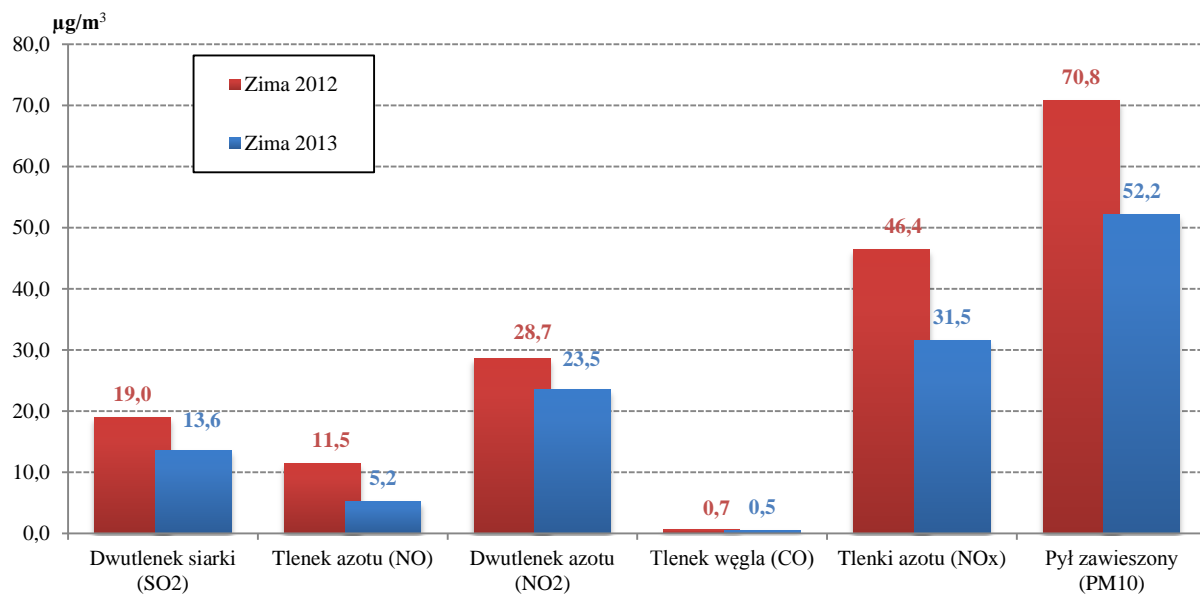
Kalendarzowa zima 2012/2013 była bardziej korzystna dla ogólnego stanu powietrza w Tarnowie niż zima 2011/2012, w której nastąpił wzrost wszystkich obserwowanych zanieczyszczeń powietrza w stosunku do zimy 2010/2011. Sytuacja uległa poprawie podczas tegorocznej zimy – odnotowano spadek przeciętnego stężenia wszystkich analizowanych zanieczyszczeń w stosunku do zimy 2011/2012, z czego największe różnice wystąpiły w przypadku tlenu azotu (spadek o 54,5%) i pozostałych tlenków azotu (spadek o 32,1%), mniejsze natomiast w stężeniu dwutlenku siarki (spadek o 28,4%), tlenu węgla (spadek o 26,8%), pyłu zawieszonego (spadek o 26,3%) oraz dwutlenku azotu (spadek o 18,1%).

Wykr. 59. Przeciętne dzienne stężenie pyłu zawieszonego a poziom dopuszczalny w okresie kalendarzowej zimy w Tarnowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 60. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza według rodzaju w okresie kalendarzowej zimy w Tarnowie

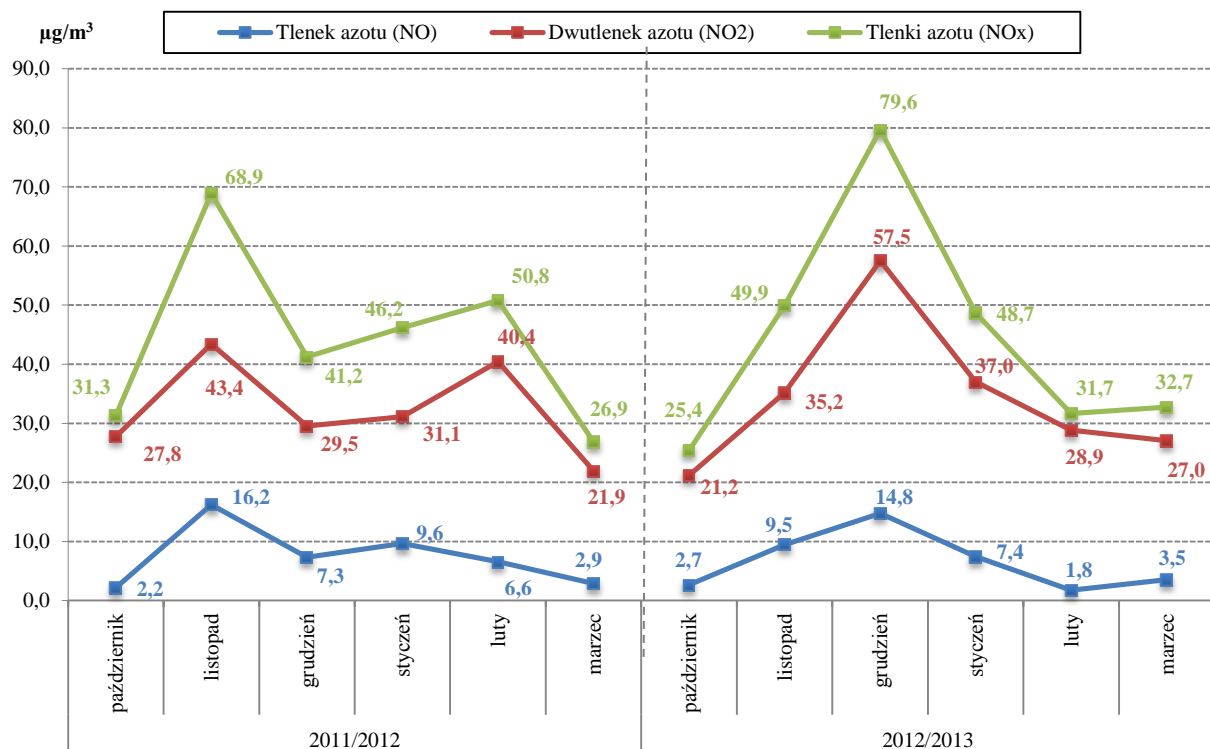

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Zakopane

Przeciętna miesięczna emisja związków azotu NO, NO₂ i NO_x w **Zakopanem** w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. osiągała najwyższy poziom w grudniu 2012 r. (odpowiednio 14,8, 57,5 i 79,6 µg/m³). W porównaniu z analogicznym okresem lat 2011/12 najwyższe przeciętne miesięczne stężenie wszystkich tlenków azotu odnotowano w listopadzie 2011 r. (odpowiednio 16,2, 43,4 i 68,9 µg/m³).

Wykr. 61. Przeciętne miesięczne stężenie związków azotu (NO, NO₂, NO_x) w Zakopanem

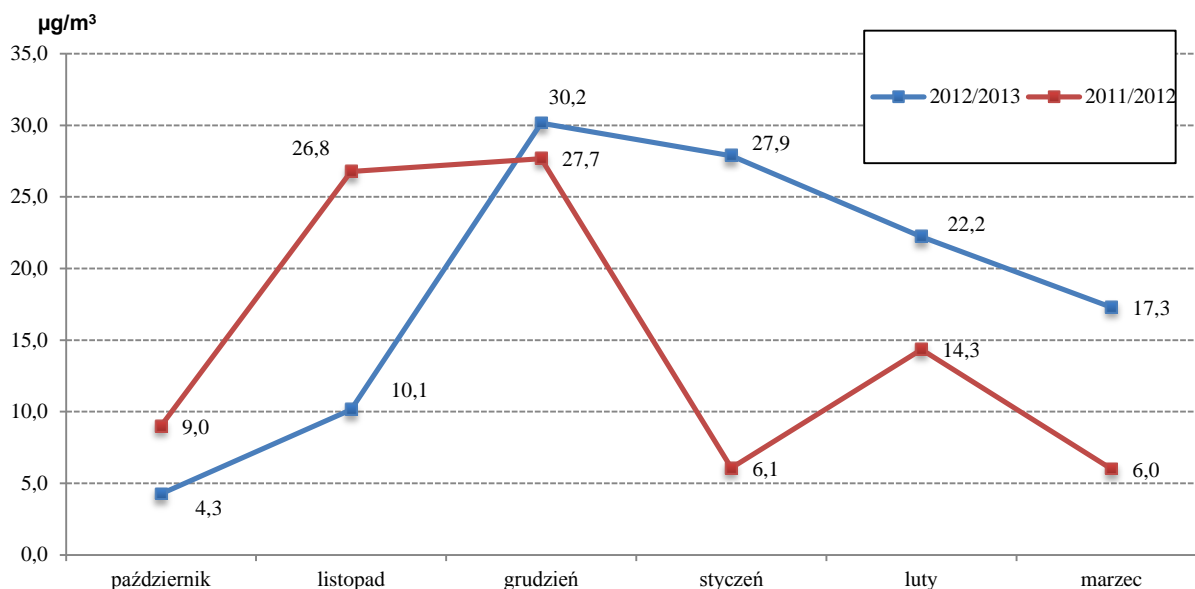

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Stężenie pozostałych analizowanych zanieczyszczeń w okresie X 2012 – III 2013 w Zakopanem, podobnie jak w przypadku tlenków azotu, było najwyższe w grudniu 2012 r. Dwutlenek siarki osiągnął poziom 30,2 µg/m³, tlenek węgla – 1,2 µg/m³, zaś pył zawieszony 91,4 µg/m³. Emisja dwutlenku siarki, tlenku węgla i pyłu zawieszonyego w okresie X 2011 – III 2012 w Zakopanem była zróżnicowana pod względem miesięcy i rodzaju związku. Dwutlenek siarki w analizowanym okresie 2011/12 najwyższe przeciętne miesięczne stężenie osiągnął w grudniu 2011 r. (27,7 µg/m³), podczas gdy tlenek węgla w listopadzie 2011 r. oraz w lutym 2012 r. (1,0 µg/m³). Natomiast pył zawieszony osiągnął najwyższe przeciętne

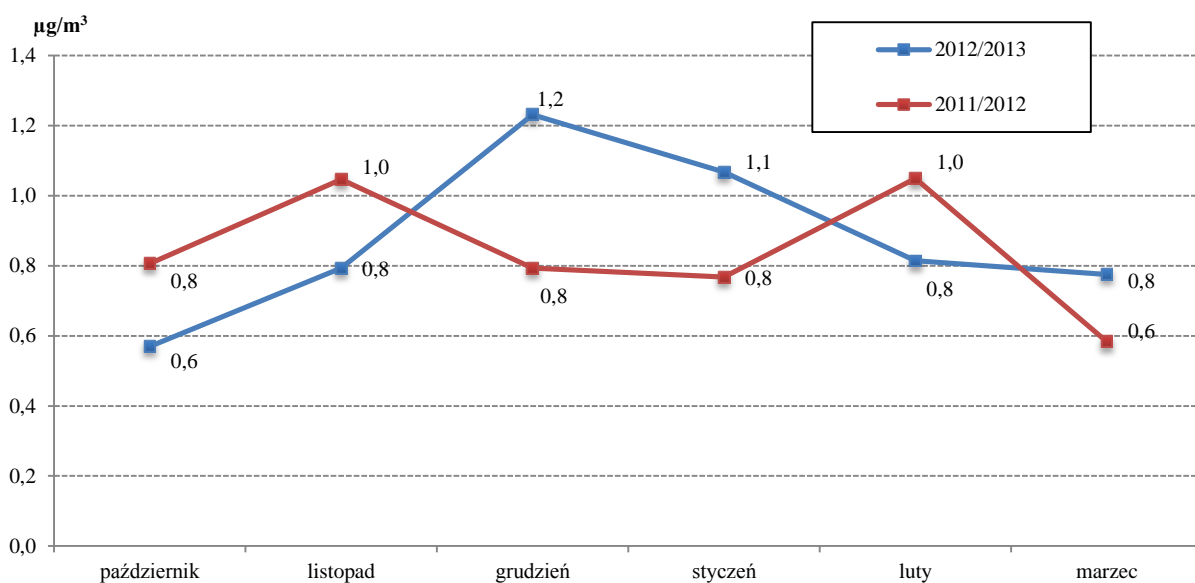
miesięczne stężenie w lutym 2012 r. ($122,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Zwiększona emisja zanieczyszczeń zarówno w grudniu 2012 r., jak i w lutym 2012 r. była związana ze spadkiem temperatur. W Zakopanem przeciętna miesięczna temperatura w tych miesiącach wyniosła odpowiednio $-3,9^\circ\text{C}$ oraz $-9,1^\circ\text{C}$.

Wykr. 62. Przeciętne miesięczne stężenie dwutlenku siarki (SO_2) w Zakopanem

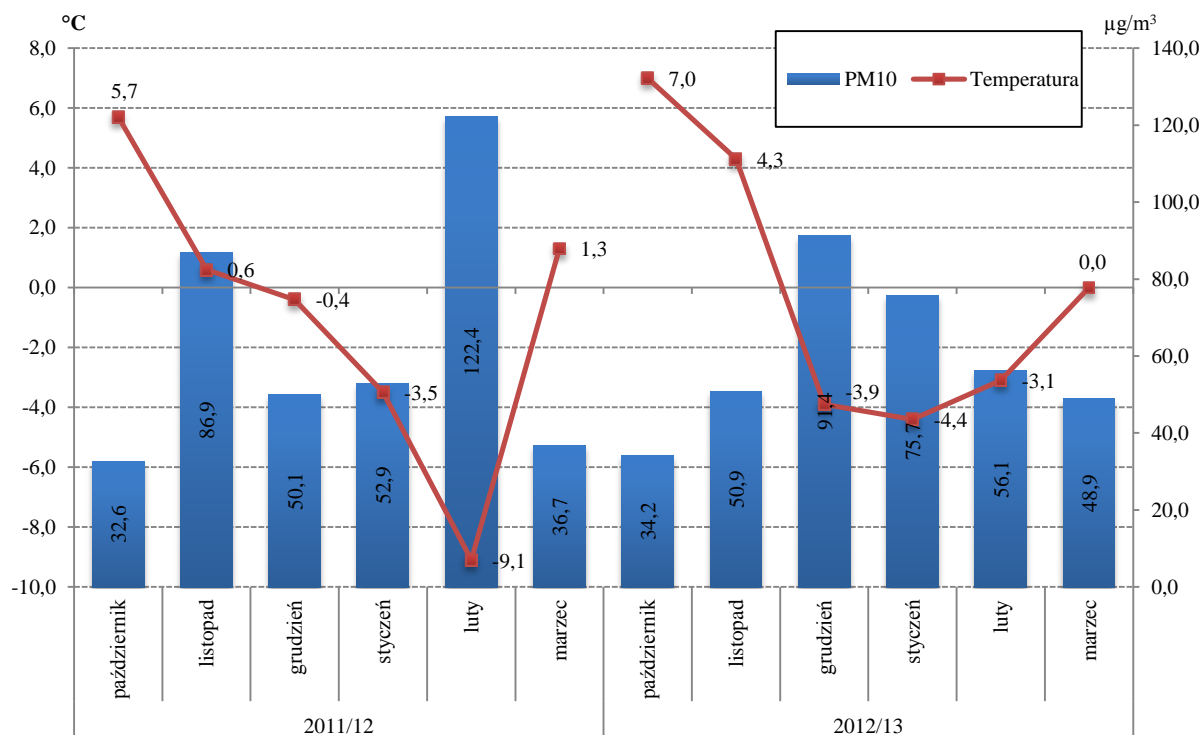
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 63. Przeciętne miesięczne stężenie tlenku węgla (CO) w Zakopanem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 64. Przeciętne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego (PM10) a temperatura w Zakopanem

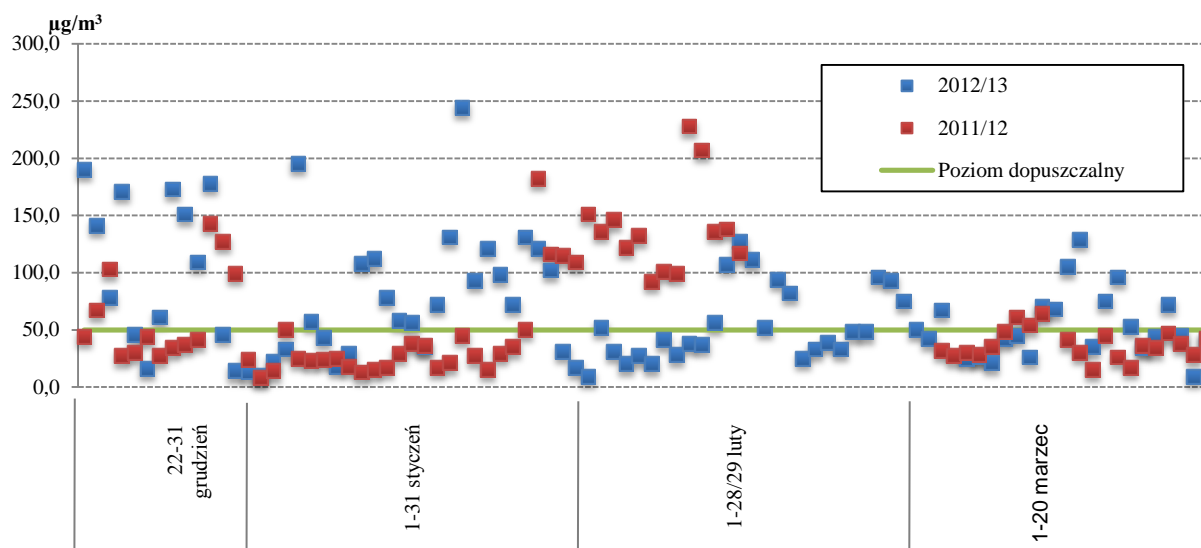
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP oraz IMGW w Krakowie

Przeciętny dzienny dopuszczalny poziom stężenia pyłu zawieszonego w powietrzu w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. został przekroczony 79 razy (45,1% ogółu dni, w których nastąpił pomiar), z czego w kalendarzowej zimie 46 razy (51,7% ogółu dni kalendarzowej zimy, w których nastąpił pomiar). W porównaniu z poprzednim analogicznym okresem liczba przekroczeń ogółem wzrosła o ok. 11% (w kalendarzowej zimie o ok. 84%). W badanym okresie 2011/12 zaobserwowano 71 dni w których przekroczony został poziom dopuszczalny (42,5 % ogółu dni pomiarowych), z czego w kalendarzowej zimie 25 dni (33,8% ogółu dni kalendarzowej zimy, w których nastąpił pomiar).

Zanieczyszczenie powietrza w kalendarzowej zimie 2012/2013 w porównaniu do zimy 2011/2012 było wyższe w przypadku wszystkich analizowanych związków. Największy wzrost stężenia odnotowano dla dwutlenku siarki (o 135,6%), mniejszy dla tlenku węgla (18,9 %), pyłu zawieszonego (12,4%), dwutlenku azotu (12,2%) i tlenków azotu (9,2%), zaś najmniejszy dla tlenku azotu (1,6%). Tym samym Zakopane było jedynym miastem spośród czterech analizowanych miast województwa małopolskiego, które nie zmniejszyło emisji zanieczyszczeń powietrza w porównaniu do ubiegłorocznej zimy kalendarzowej.

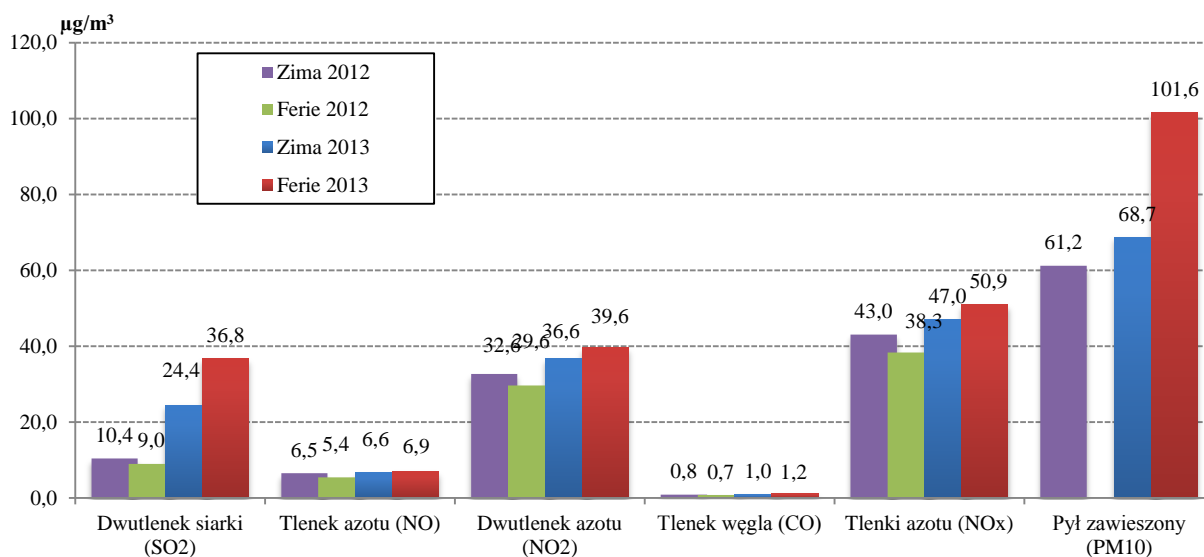
Stan powietrza w Zakopanem, które jest popularnym miejscem zimowych turnusów, warto również przeanalizować w okresie ferii zimowych. W 2013 r. podczas zimowych ferii w województwie małopolskim odnotowano wyższe stężenie wszystkich badanych zanieczyszczeń powietrza w porównaniu do całego okresu kalendarzowej zimy 2012/2013. Jest to odwrotna tendencja niż obserwowana podczas ferii w 2012 r., kiedy stężenie zanieczyszczeń było niższe niż podczas zimy 2011/2012.

Wykr. 65. Przeciętne dzienne stężenie pyłu zawieszonego a poziom dopuszczalny w okresie kalendarzowej zimy w Zakopanem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Wykr. 66. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza według rodzaju w okresie kalendarzowej zimy i ferii zimowych w Zakopanem

* W okresie ferii zimowych w 2012 r. wystąpił brak pomiarów pyłu zawieszonego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MMP w Krakowie

Miejscowe zagrożenia

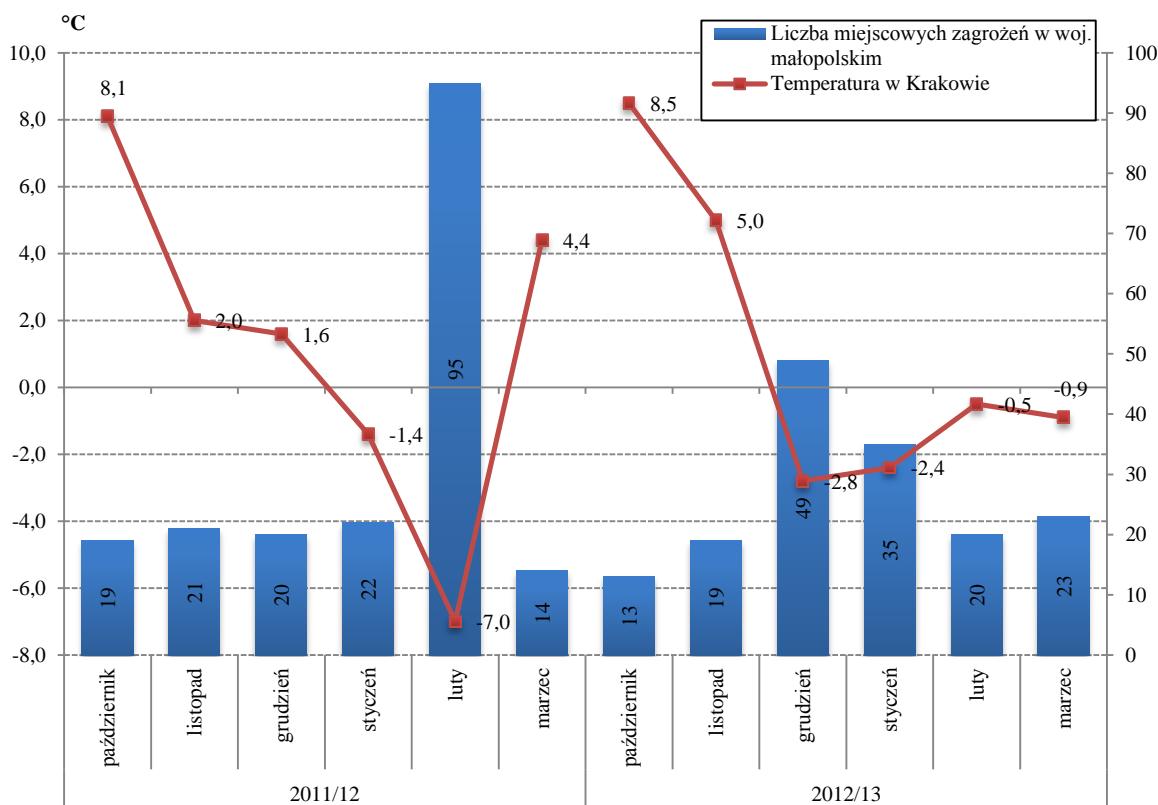
Dane dotyczące liczby miejscowych zagrożeń w województwie małopolskim według przypuszczalnych przyczyn powstania oraz liczby działań związanych z opadami śniegu zebrane zostały w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie. Analizę przeprowadzono w oparciu o okres od października 2012 do marca 2013r. (miesiące wzmózonego zapotrzebowania grzewczego) w porównaniu z analogicznym okresem 2011/12. W badaniu do przypuszczalnych przyczyn powstania zagrożenia związanych z potrzebami grzewczymi włączono wady urządzeń grzewczych (elektrycznych i innych niż elektryczne) oraz ich nieprawidłową eksploatację.

W województwie małopolskim w okresie od października 2012 r. do marca 2013 r. odnotowano 159 miejscowych zagrożeń wywołanych wzmózonymi potrzebami grzewczymi, a ich liczba była niższa o 16,8% w stosunku do tego samego okresu 2011/12. Najwięcej miejscowych zagrożeń odnotowano w grudniu 2012 r. (w liczbie 49). Tak duża liczba zdarzeń jest związana ze spadkiem temperatur powietrza, przeciętna temperatura w województwie⁹ w grudniu ub. r. wyniosła $-2,6^{\circ}\text{C}$, a miesiąc ten okazał się najzimniejszym miesiącem sezonu grzewczego 2012/13. Współczynnik korelacji rang Spearmana dla przeciętnej miesięcznej temperatury oraz liczby miejscowych zagrożeń w województwie małopolskim wynikających ze wzmózonych potrzeb grzewczych w analizowanych miesiącach 2011/12 oraz 2012/13 jest ujemny i przyjmuje wartość $-0,94$. Oznacza to, że liczba miejscowych zagrożeń zależy od temperatury powietrza i zazwyczaj wzrasta w przypadku spadku temperatur.

Najwięcej miejscowych zagrożeń związanych ze wzmózonym ogrzewaniem w zależności od rodzaju urządzenia grzewczego w badanych okresach 2012/13 oraz 2011/12 spowodowanych było za sprawą wad urządzeń grzewczych innych niż elektryczne (63,5% ogółu miejscowych zagrożeń wywołanych potrzebami grzewczymi w badanym okresie 2012/13 oraz 64,9% w 2011/12), zaś najmniej zagrożeń wystąpiło w wyniku nieprawidłowej eksploatacji grzewczych urządzeń elektrycznych (0,6% oraz 1,6%). Z kolei ze względu na rodzaj obiektu najwięcej miejscowych zagrożeń odnotowano w obiektach mieszkalnych (w badanym okresie 2012/13 oraz 2011/12 odpowiednio 98,1% i 96,9% ogółu miejscowych zagrożeń wywołanych potrzebami grzewczymi).

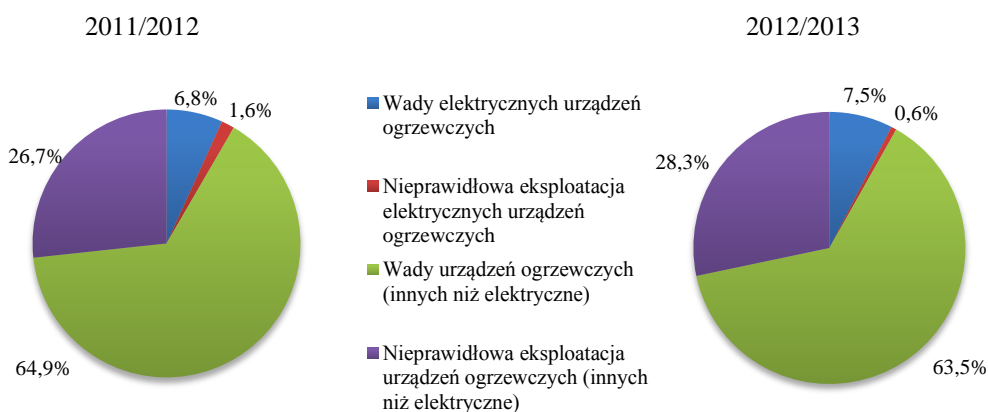
⁹ Przeciętna miesięczna temperatura powietrza w województwie małopolskim obliczona została na podstawie średnich miesięcznych temperatur powietrza w Krakowie, Nowych Sączu, Tarnowie i Zakopanem

Wykr. 67. Liczba miejscowych zagrożeń w województwie małopolskim a temperatura w Krakowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej PSP oraz IMGW w Krakowie

Wykr. 68. Struktura miejscowych zagrożeń w województwie małopolskim w okresie X 2011 – III 2012 oraz X 2012 – III 2013 według przyczyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie

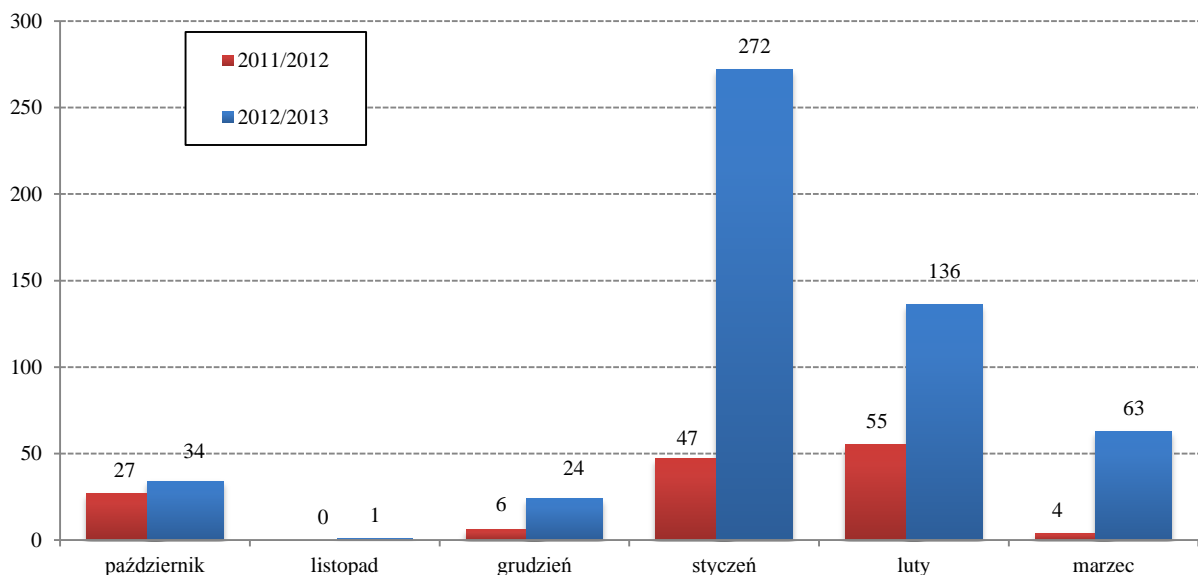
Wykr. 69. Struktura miejscowych zagrożeń w województwie małopolskim w okresie X 2011 – III 2012 oraz X 2012 – III 2013 według rodzaju obiektów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie

Okres od października ub. r. do marca b. r. pod względem skutków opadów śniegu był bardziej uciążliwy dla mieszkańców województwa małopolskiego aniżeli ten sam okres przed rokiem. Liczba działań Państwowej Straży Pożarnej związanych z interwencjami na skutek opadów śniegu w okresie 2012/13 wyniosła 530 i była o 381,3% wyższa niż przed rokiem. Najwięcej działań na skutek opadów śniegu odnotowano w styczniu 2013 r. – 272 interwencje, zaś najmniej w listopadzie 2012 r. – 1 interwencja. Z kolei w okresie X 2011 – III 2012 najwięcej działań wystąpiło w lutym 2012 r. – 55 interwencji.

Wykr. 70. Liczba działań Państwowej Straży Pożarnej na skutek opadów śniegu w województwie małopolskim w okresie X 2011 – III 2012 oraz X 2012 – III 2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie

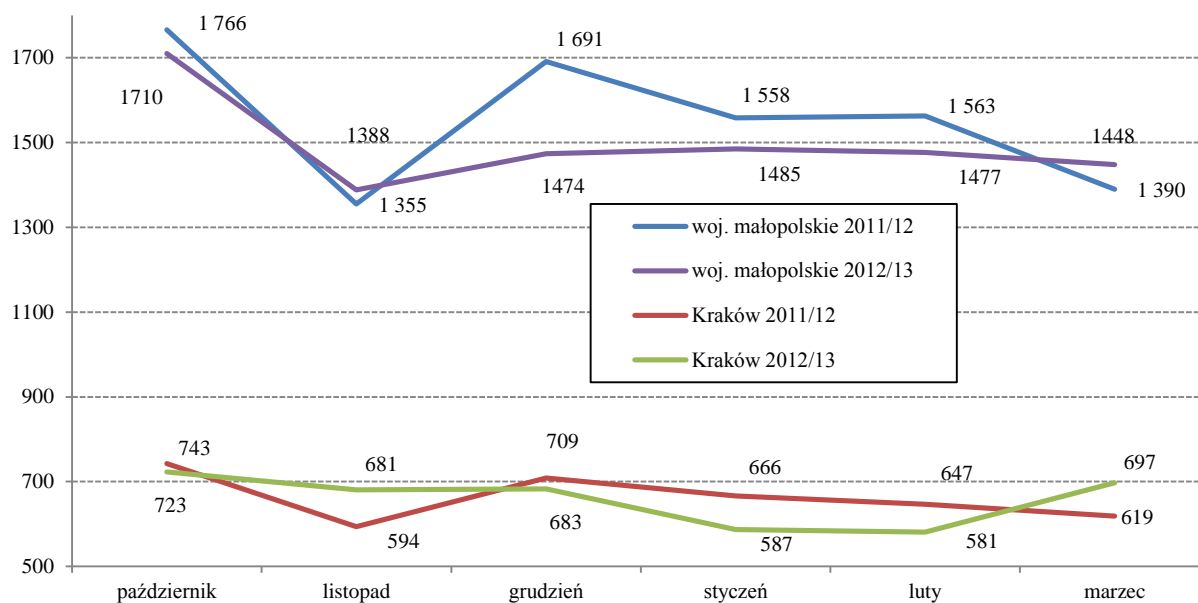
W rejestrze Państwowej Straży Pożarnej odnotowano 13 osób poszkodowanych na skutek opadów śniegu w analizowanym okresie lat 2012/13. Było to o 11 osób więcej niż w takim samym okresie lat 2011/12.

Kolizje drogowe

Analiza zgłoszonych kolizji drogowych została zaprezentowana na podstawie danych zebranych w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

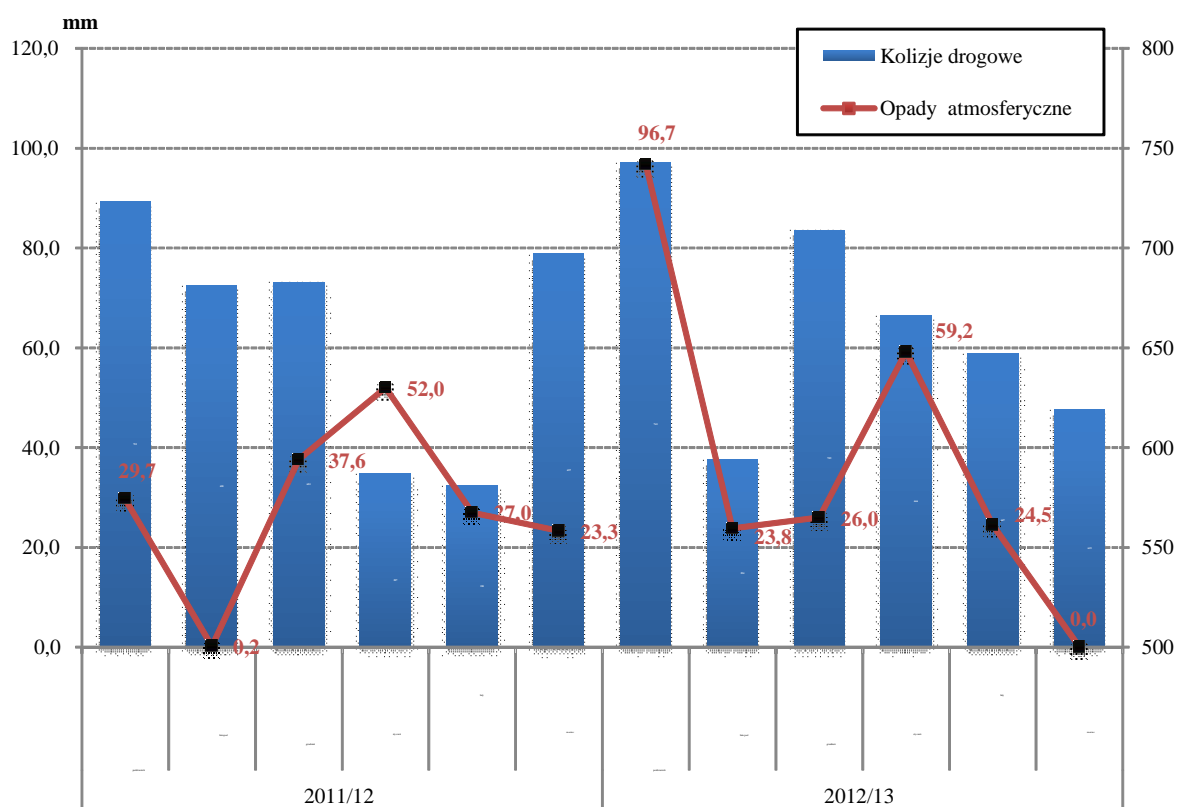
Liczba kolizji drogowych w miesiącach jesienno-zimowych w województwie małopolskim w latach 2011/12 oraz 2012/13 kształtuje się na podobnym poziomie, przyjmując wartość 12,9 tys. w analizowanym okresie 2012/13 wobec 13,3 tys. dla okresu 2011/12. Zima 2012/2013 przyniosła mniej kolizji drogowych niż zima przed rokiem, w okresie grudzień 2012 – marzec 2013 w województwie małopolskim liczba kolizji drogowych była mniejsza o 4,6% w porównaniu do tego samego okresu 2011/2012, zaś w Krakowie liczba kolizji drogowych w tych miesiącach spadła o 3,5% w porównaniu do okresu poprzedniego. Co więcej, liczba kolizji drogowych jest słabo zależna od ilości opadów atmosferycznych, w Krakowie nie obserwuje się zwiększenia (ani zmniejszenia) liczby kolizji ze względu na wzmożone opady atmosferyczne.

Wykr. 71. Liczba zgłoszonych kolizji drogowych w okresie X 2011 – III 2012 oraz X 2012 – III 2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie

Wykr. 72. Liczba zgłoszonych kolizji drogowych a opady atmosferyczne w Krakowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Policji oraz IMGW w Krakowie

Spis tablic

Tabl. 1.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w województwie małopolskim (stan na koniec okresu).....	5
Tabl. 2.	Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarki narodowej w województwie małopolskim.....	6
Tabl. 3.	Przeżywalność podmiotów w kolejnych latach aktywności na rynku w województwie małopolskim.....	10
Tabl. 4.	Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu wg sekcji.....	23
Tabl. 5.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim.....	33
Tabl. 6.	Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w maru w województwie małopolskim.....	40

Spis wykresów

Wykr. 1.	Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim (stan na koniec okresu, podstawa stała: I-III 2007 = 100)	7
Wykr. 2.	Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w województwie małopolskim według sektorów własności (stan na koniec okresu, podstawa stała: I-III 2007 = 100)	7
Wykr. 3.	Wskaźnik przeżycia pierwszego roku działalności dla podmiotów gospodarczych w województwie małopolskim	8
Wykr. 4.	Funkcja przeżycia podmiotów gospodarczych na rynku w województwie małopolskim ogółem oraz w miastach na prawach powiatu	9
Wykr. 5.	Podmioty gospodarki narodowej w województwie małopolskim według wieku (wiek podmiotów według daty powstania; stan na 31.XII.2011).....	12
Wykr. 6.	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wybranych sekcjach PKD w I kwartale 2013 r.....	14
Wykr. 7.	Wynik finansowy brutto w województwie małopolskim w wybranych sekcjach PKD w I kwartale 2013 r.....	15
Wykr. 8.	Wskaźniki rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, obrotu brutto i netto.	16
Wykr. 9.	Przedsiębiorstwa wykazujące zysk netto.....	16
Wykr. 10.	Nakłady inwestycyjne w województwie małopolskim (w cenach bieżących). Wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego w %... ..	17
Wykr. 11.	Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (w cenach bieżących) w I kwartale 2013 r.....	18
Wykr. 12.	Struktura nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD w I kwartale 2013 r....	19
Wykr. 13.	Nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w województwie małopolskim w I kwartale 2013 r. (w cenach bieżących). Wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego w %	20

Wykr. 14. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (analogiczny okres roku poprzedniego=100).....	21
Wykr. 15. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń-wrzesień 2012 r....	22
Wykr. 16. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (analogiczny okres roku poprzedniego=100).....	23
Wykr. 17. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (podstawa: przeciętne kwartalne 2007=100)	26
Wykr. 18. Bezrobocie rejestrowane w województwie małopolskim (stan w końcu okresu). 28	
Wykr. 19. Dynamika liczby ofert pracy dla bezrobotnych w urzędach pracy w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2006).....	28
Wykr. 20. Płynność bezrobocia w urzędach pracy w województwie małopolskim	29
Wykr. 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i województwie małopolskim	30
Wykr. 22. Stopa bezrobocia rejestrowanego w I kwartale 2013 r. w województwie małopolskim według powiatów (stan w końcu okresu)	30
Wykr. 23. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w Polsce i w województwie małopolskim.....	32
Wykr. 24. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (przeciętne miesięczne 2007 = 100).....	33
Wykr. 25. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim według sektorów własności.....	34
Wykr. 26. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie styczeń – marzec 2013 r. w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim według sekcji PKD . 35	
Wykr. 27. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim (poprzedni kwartał = 100)	36
Wykr. 28. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów w województwie małopolskim (przeciętne kwartalne 2008 = 100).....	37

Wykr. 29. Przeciętne miesięczne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych z grupy <i>Żywność i napoje bezalkoholowe i Transport</i> w marcu	38
Wykr. 30. Przeciętne miesięczne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych z grupy <i>Mieszkanie, Zdrowie oraz Rekreacja i kultura</i> w marcu	39
Wykr. 31. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania w województwie małopolskim (podstawa stała: I-III 2006= 100)	41
Wykr. 32. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w województwie małopolskim	42
Wykr. 33. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce i województwie małopolskim	43
Wykr. 34. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w I kw 2013 r. w województwie małopolskim według powiatów	44
Wykr. 35. Wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m ² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych	45
Wykr. 36. Dynamika wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1m ² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych	46
Wykr. 37. Obiekty zbiorowego zakwaterowania według rodzajów w województwie małopolskim (stan w lipcu 2012)	47
Wykr. 38. Obiekty zbiorowego zakwaterowania według rodzajów w Krakowie (stan w lipcu 2012)	48
Wykr. 39. Dynamika liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania	48
Wykr. 40. Korzystający z obiektów zbiorowego zakwaterowania w województwie małopolskim w IV kwartale 2012 r.	49
Wykr. 41. Korzystający z obiektów zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w IV kwartale 2012 r.	50
Wykr. 42. Ruch pasażerski na MPL Kraków-Balice	51
Wykr. 43. Przeciętne stężenie zanieczyszczeń powietrza w okresie X 2012 – III 2013	53
Wykr. 44. Przeciętne miesięczne stężenie związków azotu w Krakowie	54

Wykr. 45. Przeciętne miesięczne stężenie dwutlenku siarki w Krakowie	54
Wykr. 46. Przeciętne miesięczne stężenie ozonu w Krakowie	55
Wykr. 47. Przeciętne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego a temperatura w Krakowie... 55	
Wykr. 48. Przeciętne dzienne stężenie pyłu zawieszonego a poziom dopuszczalny w okresie kalendarzowej zimy w Krakowie	56
Wykr. 49. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza według rodzaju w okresie kalendarzowej zimy w Krakowie	57
Wykr. 50. Przeciętne miesięczne stężenie związków azotu w Nowym Sączu.....	58
Wykr. 51. Przeciętne miesięczne stężenie dwutlenku siarki w Nowym Sączu.....	58
Wykr. 52. Przeciętne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego a temperatura w Nowym Sączu.....	59
Wykr. 53. Przeciętne dzienne stężenie pyłu zawieszonego a poziom dopuszczalny w okresie kalendarzowej zimy w Nowym Sączu	60
Wykr. 54. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza według rodzaju w okresie kalendarzowej zimy w Nowym Sączu	60
Wykr. 55. Przeciętne miesięczne stężenie związków azotu w Tarnowie.....	61
Wykr. 56. Przeciętne miesięczne stężenie dwutlenku siarki w Tarnowie.....	62
Wykr. 57. Przeciętne miesięczne stężenie tlenku węgla w Tarnowie	62
Wykr. 58. Przeciętne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego a temperatura w Tarnowie ...	63
Wykr. 59. Przeciętne dzienne stężenie pyłu zawieszonego a poziom dopuszczalny w okresie kalendarzowej zimy w Tarnowie.....	64
Wykr. 60. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza według rodzaju w okresie kalendarzowej zimy w Tarnowie.....	64
Wykr. 61. Przeciętne miesięczne stężenie związków azotu (NO, NO ₂ , NO _x) w Zakopanem	65
Wykr. 62. Przeciętne miesięczne stężenie dwutlenku siarki (SO ₂) w Zakopanem	66
Wykr. 63. Przeciętne miesięczne stężenie tlenku węgla (CO) w Zakopanem	66
Wykr. 64. Przeciętne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego (PM10) a temperatura w Zakopanem	67

Wykr. 65. Przeciętne dzienne stężenie pyłu zawieszonego a poziom dopuszczalny w okresie kalendarzowej zimy w Zakopanem	68
Wykr. 66. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza według rodzaju w okresie kalendarzowej zimy i ferii zimowych w Zakopanem	68
Wykr. 67. Liczba miejscowych zagrożeń w województwie małopolskim a temperatura w Krakowie	70
Wykr. 68. Struktura miejscowych zagrożeń w województwie małopolskim w okresie X 2011 – III 2012 oraz X 2012 – III 2013 według przyczyn.....	70
Wykr. 69. Struktura miejscowych zagrożeń w województwie małopolskim w okresie X 2011 – III 2012 oraz X 2012 – III 2013 według rodzaju obiektów.....	71
Wykr. 71. Liczba zgłoszonych kolizji drogowych w okresie X 2011 – III 2012 oraz X 2012 – III 2013	72
Wykr. 72. Liczba zgłoszonych kolizji drogowych a opady atmosferyczne w Krakowie	73